

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT
เรื่อง օอมໄໄມ່ເຊືດສນ ຂອງນັກເຮັດວຽກຂັ້ນປະດົມຄືການປີທີ 5

131478

นางสาวสุธิรา สิงห์สุวรรณ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2564

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุมัติวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสาวสุธิรา สิงห์สุวรรณ แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาท เนื่องเนลิม)

ว่าที่ร้อยตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรัญ ฉุยกระเดื่อง) (อาจารย์ ดร.ทักษิณ เมล่าสุวรรณ)

✓

กรรมการ

✓

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประภัสสร ปรีอุ่ยม)

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยลักษณ์ โพธิวรรณ)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

✓

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีว้าปี)

คณะกรรมการครุศาสตร์

✓

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ)

คณะกรรมการครุศาสตร์

วันที่.....เดือน.....ปี.....

ชื่อเรื่อง : การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน
 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผู้วิจัย : นางสาวสุธิรา สิงห์สุวรรณ

ปริญญา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต (สังคมศึกษา)
 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.ประภัสสร ปรีอุ่ยม
 รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยลักษณ์ โพธิ์วรวรรณ

ปีการศึกษา : 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน (3) ศึกษาทักษะการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน (4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียน เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดอนดู่ จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (4.1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน (4.2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ (4.3) แบบวัดทักษะการทำงานเป็นทีม (4.4) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที่แบบบิ่มเป็นอิสระต่อกัน

ผลวิจัยพบว่า (1) ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน จำนวน 12 แผน เต็มที่สุด แต่ละแผนประกอบด้วยสาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดคุณภาพสูง สามารถเรียนรู้ สาระการเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนรู้ นวัตกรรมการศึกษา การวัดและประเมินผล ผลการประเมินความเหมาะสม ตั้งแต่ 4.70-4.80 และผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพเท่ากับ $83.24/86.67$ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด (2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT มีคะแนนค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 15.93 คะแนน และมีคะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 26.00 คะแนน โดยมีผลสัมฤทธิ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (3) ผลการศึกษาพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมนักเรียนทั้ง 5 ด้าน จากพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมทั้ง 3 ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ 1 ได้ 29 คะแนน ครั้งที่ 2 ได้ 36 คะแนน ครั้งที่ 3 ได้ 42 คะแนน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม ได้รับการพัฒนา กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่องของไม้ไผ่ ไม้ขัดสน หลังเรียนโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีรูปแบบการสอนที่หลากหลาย เล่นเกมการทำงานเป็นทีมระหว่างเรียน ทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ มีความกล้าแสดงออกในการซักถาม เมื่อเกิดข้อสงสัย มีสัมพันธ์ไมตรี ที่ดีกับสมาชิกในกลุ่ม และครุ่นคิด ซึ่งทำให้มีความสุขสนุกสนาน กับการทำงาน ทำให้กิจกรรมในการเรียนการสอน จึงส่งผลให้มีคะแนนเพิ่มขึ้นตามลำดับ (4) ผลการศึกษาพบนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า 3 ลำดับแรก คือ (4.1) รู้สึกสนุกสนานในการปฏิบัติ กิจกรรมการเรียนการสอน (4.2) ข้าพเจ้ามีโอกาส คิด พูดแสดงความคิดเห็นลงมือทำอย่างเท่าเทียมกัน (4.3) รู้สึกสนุกสนาน กับกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้เทคนิค TGT

คำสำคัญ: เทคนิค TGT; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน; พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Title : The Development of Learning Activities by Team Game Tournament Savings for Prathom suksa 5 Students.

Author : Miss Suthira Singsuwan

Degree : Master of Education (Social Studies)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors : Associate Professor Dr.Prapassorn Preeiam
Associate Professor Dr.Piyalak Potiwan

Year : 2021

ABSTRACT

The objectives of this research were (1) The Development of Learning Activities By Team Game Tournament on saving without for Prathom suksa 5 Students to be effective in accordance with the criteria 80/80. (2) Compare academic achievement before and after school of the 5th grade students who received the TGT technique cooperative learning management on saving without need. (3) To study the teamwork skills of Grade 5 students who received a collaborative learning management: TGT technique on saving without need. (4) To study the satisfaction of students studying on saving, do not need. Of the 5th grade students towards the cooperative learning management: TGT technique about saving without need the samples were 15 students in prathom suksa 5. Ban Don Du School. The tools used in the research were (4.1) 12 learning management plans (4.2) 30 questionnaires for measuring achievement of 4 choices. (4.3) Teamwork Skills Questionnaire (4.4) Student Satisfaction Questionnaire the statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation. t-test dependent statistics.

The research findings were as follows: (1) the results of the development of cooperative learning activities using TGT technique on saving for not being needy Primary school grade 5 has 12 plans for learning activities on saving, not needy, each

plan consists of the essence, learning standards and indicators of learning objectives. learning material learning activities educational innovation measurement and evaluation The results of the suitability assessment ranged from 4.70-4.80 and the results of the efficiency analysis were 83.24/86.67, which met the specified criteria. (2) Prathomsuksa 5 students who studied with TGT cooperative learning activities had scores of the mean before school was 15.93 points and the mean score after school was 26.00 points, with a significantly higher post-study achievement at the .05 level. (3) The results of the study of student teamwork behavior in all 5 aspects from The 3 times teamwork behaviors were as follows: the 1st time was 29 points, the 2nd time was 36 points, the 3rd time was 42 points. It has been developed a cooperative learning management activity with TGT technique. Saving is not needy after studying by using the TGT cooperative learning activity plan it is a collaborative learning arrangement with a variety of teaching styles and teamwork games during classes. The students have the learning process to be assertive in asking questions when in doubt and have a good relationship with the group members and teachers. which makes them happy and enjoy doing activities in teaching, resulting in an increase in scores respectively. (4) The results of the study found that grade 5 students were satisfied with learning activities. TGT Technical Cooperation form Overall, it was at the highest level ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.53). Considering each item, it was found that the first 3 items were (4.1) having fun in teaching activities (4.2) I had the opportunity to think, speak, express opinions and act. (4.3) Feels having fun with teaching and learning activities using TGT

Keywords: TGT Techniques, Learning Achievement, Teamwork Skill

---

A handwritten signature consisting of stylized letters 'V' and 'H' followed by a checkmark.

Major Advisor

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ประภัสสร ปรีເອີມ และอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยลักษณ์ ໂພອິວຮຣນ໌ รองศาสตราจารย์ ดร.ປະສາທ ເນື່ອເຂລິມ ประทานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ອັນຍຸ ທູຍກະຮະເດືອງ คณะกรรมการสอบ อาจารย์ ดร.ທ້າວັນ
ເຫຼາສຸວຽນ ທີ່ให้คำปรึกษาโดยตลอด ขอขอบคุณมา ณ โอกาสນີ້

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ ທີ່ให้คำปรึกษา คำแนะนำและ ข้อเสนอแนะ
ທີ່ເປັນປະໂຍບນີ້ຕ່ອງຈາກ พร้อมทั้งตรวจสอบและประเมินเครื่องมือวิจัยในครั้งນີ້

ขอขอบคุณโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนบ้านดอนดู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ທີ່อำนวยความสะดวกในเรื่องสถานที่ และกลุ่มที่ศึกษา สนับสนุนใน
การวิจัยในครั้งนີ້

ขอขอบคุณสมาคมวิศวกรรมศาสตร์ สิงห์สุวรรณ ທີ່ส่งเสริม สนับสนุน และให้กำลังใจในการทำวิจัย
ด้วยดีตลอดมา คุณความดีของงานวิจัยนີ້ขอขอบเดີ บุพการี ครู อาจารย์ ผู้ประสานวิชา และผู้มีพระคุณ
ທີ່ส่งเสริม สนับสนุน ໃຫ້ได้รับการศึกษาเล่าเรียนอย่างดีเยี่ยมตลอดมา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

นางสาวสุธิรา สิงห์สุวรรณ

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
1.3 สมมติฐานการวิจัย	4
1.4 ขอบเขตการวิจัย	5
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 การบททวนวรรณกรรม.....	9
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	9
2.2 การจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคTGT	18
2.3 แผนการจัดการเรียนรู้	45
2.4 ประสิทธิภาพ	52
2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	55
2.6 พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม	60
2.7 ความพึงพอใจ	65
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	67
2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย	74

หัวเรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	75
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	75
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	76
3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	76
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	86
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	87
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	88
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	93
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัยข้อมูล.....	93
4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิจัยข้อมูล.....	93
4.3 ผลการวิจัยข้อมูล	94
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	98
5.1 สรุป	98
5.2 อภิปรายผล	99
5.3 ข้อเสนอแนะ	102
บรรณานุกรม.....	104
ภาคผนวก	110
ภาคผนวก ก แผนการจัดการเรียนรู้	111
ภาคผนวก ข แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้.....	126
ภาคผนวก ค แบบประเมินความสอดคล้องของแบบทดสอบบัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	129
ภาคผนวก ง แบบสอบถามระดับความพึงพอใจ	144
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	149

หัวเรื่อง

หน้า

ภาคผนวก ฉ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	159
ภาคผนวก ช หนังสือขอความอนุเคราะห์	173
การเผยแพร่ผลงานวิจัย	177
ประวัติผู้วิจัย	178

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 รายละเอียด เกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคTGT	77
3.2 รายละเอียดข้อสอบ	81
4.1 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ^{ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพ}	94
4.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียน.....	95
4.3 วิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่องออมไว้ไม่ขัดสน.....	95
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT	96
จ.1 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT	150
จ.2 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับตัวชี้วัดของแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ	151
จ.3 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่น แบบทดสอบรายข้อของข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	152
จ.4 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT	154
จ.5 คะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนทดสอบหลังเรียน.....	156
จ.6 ผลวิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่องออมไว้ไม่ขัดสน.....	157
จ.7 แบบสอบถามระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	157

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	74
-------------------------------	----

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการทบทวนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยนำข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 มาใช้เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมสมดุลยิ่งขึ้น การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมสภาพแวดล้อม และเทคโนโลยีที่เรียบง่ายน้อยอย่างรวดเร็ว เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนของชาติ ให้สามารถเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากลสอดคล้องกับประเทศไทย 4.0 และโลกในศตวรรษที่ 21 มาใช้เป็นกรอบและทิศทางในการพัฒนาหลักสูตร ให้มีความเหมาะสมสมดุลยิ่งขึ้น และเป็นรากฐานสำคัญที่จะช่วยให้มนุษย์มีความคิดสร้างสรรค์คิดอย่างมีเหตุผลเป็นระบบ กระทรวงศึกษาธิการจึงประกาศใช้ มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แทนมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, น. 1-5)

การเรียนการสอนในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้องค์ความรู้ ประกอบด้วย 5 สาระ คือ สาระที่ 1 ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์ และสาระที่ 5 ภูมิศาสตร์ มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะด้านความรู้ ด้านความความคิด ส่วนด้านคุณลักษณะค่านิยม คุณธรรม การคำนึงถึงส่วนร่วม ในสาระที่ 3 คือ เศรษฐศาสตร์ นี้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดคุณลักษณะตามค่านิยมหลัก 12 ประการ การมีระเบียบวินัย อดทน เคราะห์กว้างมาก และการมีสติ รู้คิด ซึ่งเป็นเรื่อง

ที่ประชาชนทุกคนทราบกันดีว่า เป็นวิชาที่อธิบายเรื่องของการวางแผนการใช้จ่าย การจัดสรรทรัพยากร ที่มีจำกัด เพื่อผลิตสินค้าและบริการเพื่อสนับสนุนความต้องการของมนุษย์ที่ไม่จำกัดเราจึงต้องตัดสินใจ เลือกใช้ทรัพยากร ซึ่งนักเรียนต้องทราบและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและปรับตัวให้ทันกับ สภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้ การเรียนรู้เศรษฐศาสตร์จึงจำเป็นสำหรับนักเรียน เพื่อเป็น ประโยชน์และแนวทางในการดำรงชีวิตให้กับตนเองและผู้อื่นได้ และมีความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง นำไปใช้ ได้ในชีวิตจริง (วิริยา อนันตศิริ และมาลี ตรีทศยุธ, 2547, น. 3)

สภาพปัจจุบัน ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับการออม นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรม การใช้เงินอย่างไม่เห็นคุณค่า ไม่มีเหตุผล ฟุ่มเฟือย ลุ่มหลงในค่านิยมทางวัฒนธรรม และเทคโนโลยี ทั้งที่ ยังไม่สามารถหารายได้ด้วยตนเอง รวมไปถึงยังไม่เข้าใจในรายละเอียดของวิชาที่เกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ จึงส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับที่ต่ำกว่ามาตรฐาน จากรายงานผลการศึกษาข้อมูล แบบบันทึกผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในส่วนของสาระ เศรษฐศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2562 ในศูนย์เครือข่ายเมืองท่า สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 เป็นผลสัมฤทธิ์ที่ต้องปรับปรุงเร่งด่วน ซึ่งมีค่า ผลสัมฤทธิ์ลดลง งานวัดผลและประเมินผล ศูนย์เมืองท่า (2562) จากที่ผู้จัดการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ทางการเรียนของนักเรียน พบร่วม นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำ และการทักษะการทำงานเป็นทีม การแก้ปัญหาค่อนข้างต่ำอาจเนื่องมาจากนักเรียนไม่ได้รับการฝึกฝน ทักษะทางด้านกระบวนการคิดแก้ปัญหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่หลากหลายเป็น เนื้อหาที่ยกสับซับซ้อน ต้องใช้การคิด และตัดสินใจในปัญหาต่าง ๆ ที่มีผลต่อสังคม คุณภาพชีวิต และ สิ่งแวดล้อม ต้องใช้เทคนิคและวิธีการ เทคโนโลยี สื่อการเรียนรู้ นวัตกรรม โดยจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอน จะต้องทำความรู้จัก เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เทคนิคและวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสนใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมและพัฒนาทักษะกระบวนการคิดของผู้เรียน เสริมสร้างทักษะการทำงานเป็นทีม โดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในปัจจุบันส่วนใหญ่จะใช้วิธีการ สอนแบบบรรยาย นักเรียนส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมกับกิจกรรมการเรียนการสอนน้อย แต่ครูผู้สอนจะพยายาม ป้อนความรู้ให้กับผู้เรียนมากเกินไป จนทำให้สมองเกิดความเหนื่อยล้าทำให้นักเรียนเกิดความเครียด และรู้สึกเบื่อหน่ายต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการของผู้เรียนเป็นอย่างมาก โดยวัดจากผลการเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ และขาดทักษะการทำงานเป็นทีม ไม่มีความมั่นใจในการนำเสนอ ผลงาน นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาในการทำงานเป็นทีม ไม่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยยังขาดแนวคิด

ที่ว่าเมื่อเราได้รับประโยชน์จากเพื่อน เพื่อนก็จะได้รับประโยชน์จากเรา ความสำเร็จของกลุ่ม คือ ความสำเร็จของแต่ละคนขาดการยอมรับว่าแต่ละคนในกลุ่มต่าง ๆ มีความสามารถและมีความสำคัญต่อ กลุ่มทุกคน และทุกคนในกลุ่มไม่ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในงานของกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน และ นักเรียนยังขาดทักษะการมีปฏิสัมพันธ์กันตลอดเวลาที่ทำงานเป็นกลุ่ม นักเรียนมีบทบาทในการเรียน ไม่เท่ากัน ไม่มีการกระตุ้นให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และขาดการช่วยเหลือกันในกิจกรรม การเรียนรู้แท้จริง การจัดการเรียนการสอนก็เป็นไปตามที่กล่าวไว้ในตำรา มุ่งการท่องจำมากกว่า การคิดวิเคราะห์ และปฏิบัติ อาจทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่าย และซึ่งในการจัดการเรียนรู้สาระเศรษฐศาสตร์ ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อที่จะสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพของผู้เรียน ต้องจัดการเรียนรู้ ที่มีรูปแบบวิธีการสอนและเทคนิคหรือการสอนที่หลากหลาย หากกว่าสอนตัวความรู้ สอนการคิดมากกว่า สอนให้ห้องจำ เน้นผู้เรียนมากกว่าเน้นเนื้อหาวิชา เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต อันเป็นทักษะสำคัญ ของบุคคลในยุคศตวรรษที่ 21

จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แนวทางในการพัฒนาเพื่อส่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้แก้ปัญหา ให้กิจกรรมการเรียนการสอน และสร้างทางเลือกในกระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่น คือ การจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT คือ การจัดการเรียนรู้แบบการแข่งขันเป็นทีมที่จัดนักเรียนเป็น กลุ่มย่อยที่คล่องตัวตามความรู้ความสามารถของนักเรียน ทำงานร่วมกันกลุ่มละประมาณ 4-5 คน โดยกำหนดให้สมาชิกของกลุ่มได้แข่งขันกันในเกมที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้แล้วทำการทดสอบความรู้ โดยใช้เกม แข่งขันประกอบกิจกรรมการแข่งขันของนักเรียนระหว่างเรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้ความสามารถ รายบุคคลและความสามารถของสมาชิกในการค้นหาคำตอบและความรู้ คะแนนที่ได้จากการแข่งขัน ของสมาชิกแต่ละคน ในลักษณะการแข่งขันตัวต่อตัวกับทีมอื่น นำเอามาบวกเป็นคะแนนรวมของทีม สมาชิกในกลุ่มจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อความสำเร็จของกลุ่ม และกลุ่มได้คะแนนสูงจะได้รับรางวัลตอบแทน แต่คะแนนของกลุ่มจะไม่นำมาเป็นคะแนนวิชาการคะแนน วิชาการได้จากการทดสอบรายบุคคล นิตยา เจริญนิเวศนุกูล (2541, น. 8-10) จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT มาใช้ในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการร่วมมือกันทำงานเป็นทีม เล่นเกม ผู้เรียนได้ ช่วยเหลือกันขณะทำงานร่วมกับผู้อื่น ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความสนุกสนานเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบมีส่วนร่วม สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง และสามารถแก้ปัญหา ด้วยวิธีที่หลากหลาย มีความสามารถในการทำงานอย่างเป็นระบบ มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ

มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้และใช้เป็นแนวทางพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ดังนั้น ผู้จัดจึงสนใจที่จะศึกษา กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เพื่อเป็นวิธีการหนึ่ง ที่ช่วยผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องต่าง ๆ อย่างสนุกสนานและท้าทายความสามารถ โดยผู้เรียนเป็นผู้เล่นเอง ทำให้เกิดประสบการณ์ เป็นวิธีการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาศักยภาพแห่งตัวผู้เรียนอย่างแท้จริง

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขาดสน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขาดสน

1.2.3 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขาดสน

1.2.4 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียน เรื่อง ออมไว้ไม่ขาดสน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขาดสน

1.3 สมมติฐานการวิจัย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขาดสน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.4.1.1 ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนกลุ่มศูนย์ มีอง่าฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 10 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 ห้องเรียน จำนวนทั้งหมด 81 คน

1.4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดอนดู่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ที่เรียน เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 15 คน โดยการเลือกวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

1.4.2 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เนื้อหาในสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551

1.4.3 ตัวแปรในการวิจัย

1.4.3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน

1.4.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ทักษะการทำงานเป็นทีม และความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT

1.4.4 พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียนบ้านดอนดู่ ตำบลคันธารา ราชภูมิ อำเภอ กันทรลิข จังหวัดมหาสารคาม

1.4.5 ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

1.5 นิยามคัพท์เฉพาะ

กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT หมายถึง กระบวนการเรียนที่เป็นการนำเสนอเนื้อหาเรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ที่เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้กันเป็นกลุ่มเพื่อทำงานร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยลักษณะการเรียนนั้นจะมีการแบ่งสมาชิกออกเป็นทีม ซึ่งแต่ละทีมจะประกอบด้วยสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกัน คือ ความสามารถสูง ปานกลาง และต่ำ marrow กลุ่มกัน ซึ่งสมาชิกของทีมจะได้แข่งขันในเกมเชิงวิชาการ โดยความสามารถของทีมจะขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคลสำคัญ ซึ่งกิจกรรมการจัดการเรียนรู้รูปแบบ TGT โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมดังนี้

1. การนำเสนอสูบทเรียน เป็นกิจกรรมเมื่อเริ่มต้นการสอนมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เข้าใจความหมายของบทเรียนชัดเจนยิ่งขึ้น รู้ว่าต่อไปจะเรียนเรื่องอะไร และสามารถนำความรู้และเทคนิคที่มีอยู่เดิมมาสัมพันธ์กับบทเรียนที่เรียน
2. การสอน เป็นการนำเสนอความคิดรวบยอดใหม่หรือบทเรียนใหม่ อาจเป็นการสอนตรงหรือจัดในรูปแบบของการอภิปราย หรือกลุ่มนักเรียน
3. การจัดทีม เป็นขั้นตอนการจัดกลุ่ม หรือจัดทีมของนักเรียน โดยจัดให้คละกันห้อง เพศและความสามารถแต่ละทีมจะต้องช่วยกันและกันในการเตรียมความพร้อมและความเข้มแข็งให้สมาชิกทุกคน
4. การแข่งขัน การแข่งขันมักจัดในช่วงท้ายสัปดาห์หรือท้ายบทเรียน ซึ่งจะใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนมาในข้อ 1 และผ่านการเตรียมความพร้อมของทีมมาแล้วการจัดโต๊ะแข่งขันจะมีหลายโต๊ะ แต่ละโต๊ะจะมีตัวแทนของทีมแต่ละทีมมาร่วมแข่งขัน ทุกโต๊ะการแข่งขันควรเริ่มดำเนิน
5. การสรุปบทเรียน เป็นการนำเสนอความคิดรวบยอดของกลุ่ม แจ้งผลการแข่งขันโดยให้ตัวแทนที่ออกไปแข่งขันนำเสนอต่อสมาชิก พร้อมกับกล่าวชมกลุ่มที่ได้คะแนนสูง

ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ หมายถึง คุณภาพเรียนรู้ด้วยการเรียนรู้ตามกิจกรรมแบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ทั้งด้านกระบวนการและผลลัพธ์ทางการเรียนที่ทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ ซึ่งหาได้จากคะแนนใบงานและแบบสังเกต พฤติกรรมการเรียนรู้ระหว่างเรียน คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ

80 ตัวหลัง หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ซึ่งหาได้จากคะแนนของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนหลังเรียนครบถ้วนเนื้อหา คิดเป็นคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือว่าเป็นประสิทธิภาพของ ผลลัพธ์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียน การสอน หรือมวลประสบการณ์ที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพทางสมอง ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ จำนวน 30 ข้อ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก ทางการเรียนที่ผู้จัดสร้างขึ้น

พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม หมายถึง การที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมาร่วมกัน โดยมีการติดต่อ สัมพันธ์กัน หรือปฏิสัมพันธ์กัน และมีจุดมุ่งหมายที่จะกระทำการมิอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน และ ความสัมพันธ์นี้ จะช่วยให้สมาชิกกลุ่มอยู่ร่วมกันได้ในระดับที่พอดีบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปที่มี ปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่งบุคคลแต่ละคนจะมีอิทธิพลต่อเพื่อนในกลุ่มที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของงานที่ต้องอาศัย ความร่วมมือของกลุ่มสมาชิกเป็นอย่างตัวได้จากแบบสังเกต 5 ด้านดังนี้

ด้านที่ 1 การแบ่งหน้าที่กันอย่างเหมาะสม

ด้านที่ 2 ความร่วมมือกันทำงาน

ด้านที่ 3 การแสดงความคิดเห็น

ด้านที่ 4 การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

ด้านที่ 5 ความมีน้ำใจช่วยเหลือกัน

ซึ่งจะมีการวัดแบบสังเกตพฤติกรรมหลังจากนักเรียน ที่เรียนจบทุก ๆ 3 แผน จะมีการวัด ทักษะการทำงานเป็นทีมครั้งหนึ่ง เพื่อศูนย์กิจกรรมนั้นสำเร็จตามเป้าหมายซึ่งทั้งหมดมี 12 แผน จะวัด ทั้งหมด 4 ครั้ง

ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความชอบและความรู้สึกพึงพอใจ ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัด กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TGT เรื่อง օมโนไม้ขัดสน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งวัดโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจ ที่ผู้จัดสร้างขึ้น จำนวน 15 ข้อ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ผู้สอนได้สารสนเทศเพื่อพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน ที่ส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้ มาบูรณาการใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.6.2 ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น ช่วยเหลือซึ่งกันและกันเอื้อเฟื้อเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ให้ความร่วมมือในการทำงานอย่างมีความสุข

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่องออมໄไว์ไม่ขัดสน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับ ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
2. การจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT
3. แผนการจัดการเรียนรู้
4. ประสิทธิภาพ
5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
6. พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม
7. ความพึงพอใจ
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 4-10) กล่าวถึงรายละเอียดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไว้ดังนี้ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้คุณธรรม มีจิตสำนึกรักในความเป็นพลเมืองและพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพสอดคล้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การอยู่ร่วมกัน การปรับตัวตามยุคสมัย สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศไทย และสังคมโลก

ศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม จัดเป็นสาระการเรียนรู้หนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่มีความสำคัญในการพัฒนาด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง การพัฒนาตนเองและสังคม จุดมุ่งหมายของการศึกษาศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนรู้ เกิดแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเองและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขเป็นผู้กระทำ ความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

2.1.1 วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้คุณธรรมมีจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นการปกครองตามระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

2.1.2 หลักการ

2.1.2.1 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นปัจจัยสำคัญ ที่มีความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณธรรม บนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับการเป็นสากล

2.1.2.2 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนที่จะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ

2.1.2.3 เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อสนับสนุนการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

2.1.2.4 เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่น ทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้

2.1.2.5 เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1.2.6 เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

2.1.3 จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพจึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

2.1.3.1 มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัย และปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนเองนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.3.2 มีความรู้ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต

2.1.3.3 มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรีย์และรักการออกกำลังกาย

2.1.3.4 มีความรักชาติ มีจิตสำนึกรักในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลกยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

2.1.3.5 มีจิตสำนึกรักในกรอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.1.5 สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการดังนี้

2.1.5.1 ความสามารถในการสื่อสารเป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา ถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งเจรจาต่อรองเพื่อขัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้องโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2.1.5.2 ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์องค์ประกอบความรู้หรือสารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

2.1.5.3 ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรค ต่าง ๆ ที่เผชิญได้ถูกต้อง เหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรม และข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจ ความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อ ตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม

2.1.5.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการ ต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและ ความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลักเลี้ยงพฤติกรรมไม่เพียงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

2.1.5.5 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้ เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้าน ความรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

2.1.6 คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

2.1.6.1 รักชาติ ศาสนา กษัตริย์

2.1.6.2 ซื่อสัตย์สุจริต

2.1.6.3 มีวินัย

2.1.6.4 ใฝ่เรียนรู้

2.1.6.5 อยู่อย่างพอเพียง

2.1.6.6 มุ่งมั่นในการทำงาน

2.1.6.7 รักความเป็นไทย

2.1.6.8 มีจิตสาธารณะ

2.1.7 มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักการทางสมอง และพหุปัญญา หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี ภาษาต่างประเทศ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้กำหนดมาตรฐาน การเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ และปฏิบัติได้มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียนเมื่อจบการศึกษา ขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นมาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษา ทั้งระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไร และประเมินอย่างไร รวมทั้งเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา โดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่มาตรฐานการเรียนรู้ กำหนดเพียงได้

2.1.8 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 ศาสนา ศิลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส 1.1 รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสนา หลักธรรมพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีครรภารที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรมเพื่อยุ่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 1.2 เข้าใจ tronหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และรำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส 2.1 เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดีมีค่านิยมที่ดีงาม และรำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส 2.2 เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส 3.1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส 3.2 เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.1 เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐาน ส 4.2 เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง translate ระหว่างความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทยวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและรำงความเป็นไทย

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส 5.1 เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งชั้นนีผล ต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหาวิเคราะห์สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ส 5.2 เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2.1.9 คุณภาพผู้เรียน

2.1.9.1 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

- 1) ได้เรียนรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเองและผู้ที่อยู่รอบข้าง ตลอดจนสภาพแวดล้อม ในท้องถิ่น ที่อยู่อาศัย และเชื่องโยงประสบการณ์ไปสู่โลกกว้าง
- 2) ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้มีทักษะกระบวนการ และมีข้อมูลที่จำเป็น ต่อการพัฒนาให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ มีความเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ การอยู่ร่วมกันและการทำงานกับผู้อื่น มีส่วนร่วมในกิจกรรม ของห้องเรียน และได้ฝึกหัดในการตัดสินใจ
- 3) ได้ศึกษาเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน และชุมชนในลักษณะ การบูรณาการ ผู้เรียนได้เข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับปัจจุบันและอดีต มีความรู้พื้นฐานทางเศรษฐกิจได้ข้อคิด เกี่ยวกับรายรับ-รายจ่ายของครอบครัว เข้าใจถึงการเป็นผู้ผลิต ผู้บริโภค รู้จักการออมขั้นต้นและวิธีการ เศรษฐกิจพอเพียง
- 4) ได้รับการพัฒนาแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หน้าที่ พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และภูมิปัญญา เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจในขั้นที่ สูงต่อไป

2.1.9.2 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้เรียนรู้เรื่องของจังหวัด ภาค และประศของ ตนเอง ทั้งเชิงประวัติศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพ สังคม ประเพณี และวัฒนธรรม รวมทั้งการเมือง การปกครอง สภาพเศรษฐกิจ โดยเน้นความเป็นประเทศไทย

- 1) ได้รับการพัฒนาความรู้และความเข้าใจ ในเรื่องศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีส่วนร่วมศาสนพิธี และพิธีกรรมทางศาสนา มากยิ่งขึ้น
- 2) ได้ศึกษาและปฏิบัติตามสถานภาพ บทบาท สิทธิหน้าที่ในฐานะ พลเมืองดีของท้องถิ่น จังหวัด ภาค และประเทศ รวมทั้งได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามขอบเขตของเนื้อหา ประเพณี วัฒนธรรม ของท้องถิ่นตนเองมากยิ่งขึ้น

2.1.10 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 3 กิจกรรม ดังนี้

2.1.10.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักตนเอง รู้รักษ์สิ่งแวดล้อม สามารถคิดตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา กำหนดเป้าหมายทั้ง วางแผนชีวิตทั้งด้าน การเรียน และอาชีพ สามารถปรับตนได้อย่างเหมาะสม นอกเหนือนี้ยังช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจผู้เรียนทั้งบังเป็น กิจกรรมที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมพัฒนาผู้เรียน

2.1.10.2 กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความมีระเบียบวินัยเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี ความรับผิดชอบ การทำงานร่วมกัน การรู้จักแก้ปัญหา การตัดสินใจที่เหมาะสม ความมีเหตุผล การช่วยเหลือแบ่งปันกัน เอื้ออาทรและสานัจท์ โดยจัดให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตัวอย่างในทุกขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผนประเมินและปรับปรุงการทำงานเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตามความเหมาะสม และสอดคล้องกับบุคลิกภาพของผู้เรียน บริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น กิจกรรมนักเรียนประกอบด้วย

- 1) กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี
- 2) กิจกรรมชุมนุม

3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่นตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดึงดูม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เช่น กิจกรรมอาสา พัฒนาต่าง ๆ กิจกรรมสร้างสรรค์สังคม

2.1.11 การจัดการเรียนรู้

เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นเป้าหมายสำหรับการพัฒนาเด็กและเยาวชนในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมาย หลักสูตร ผู้สอนพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้โดยช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านสาระที่

กำหนดได้ในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่าง ๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย

2.1.11.1 หลักการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดเช่นเดียว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม

2.1.11.2 กระบวนการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนำพาตนเองไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผยแพร่สถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย กระบวนการเหล่านี้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝน พัฒนาเพื่อจะสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถเลือกใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.1.11.3 การออกแบบการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน แล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ และบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด

2.1.12 สื่อการเรียนรู้

เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้ มีหลากหลายประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และเครื่องข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มี

ในท้องถิ่นการเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมดับพัฒนาการและลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน

สรุปจากการศึกษาเอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทำให้ทราบถึงหลักการ วิสัยทัศน์ จุดมุ่งหมาย สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สาระและมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้น และแนวทางการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยใช้เทคนิควิธีการอย่างหลากหลายที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและเรียนอย่างมีความสุข ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมของผู้เรียนและธรรมชาติของสาระการเรียนรู้ที่เรียน เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษา

2.2 การจัดกิจกรรมเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT

การเรียนแบบร่วมมือมีการใช้ชื่อหรือแปลรูปศัพท์จากคำว่า Cooperative Learning เช่น การเรียนแบบร่วมมือ บุญชุม ศรีสะอด (2541, น. 122) การเรียนแบบสหกิจ สุนันทา ชัยศิริ (2546, น. 18) ส่วนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเริ่มมาตั้งแต่เมื่อไหร่ไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัด รูปแบบการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนอนุญาตให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันในรูปแบบกลุ่มตามโอกาสที่ครูได้รับมอบหมายให้ Slavin (1990, p. 60) มีการสนทนาระดับกลุ่มกันในกลุ่มอภิปรายการทำงานกลุ่มเรื่องต่าง ๆ มีการเปลี่ยนกันเป็นผู้นำกลุ่มซึ่งวิธีการดังนี้ไม่มีโครงสร้างและรูปแบบที่แน่นอนประมาณปี ค.ศ. 1970 ได้มีนักศึกษานำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมาพัฒนาปรับปรุง เพื่อให้เชื่อในการเรียนรู้ได้จริงและได้เผยแพร่ไปอย่างกว้างขวาง ได้มีผู้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ดังนี้

Joyce and Weil (1994) ได้กล่าวว่า “เทคนิคการร่วมมือกันเรียนรู้เป็นเทคนิคที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียน ทั้งในด้านสติปัญญาและสังคมนอกรากนี้” เทคนิคการร่วมมือกันเรียนรู้ยังช่วยพัฒนาผู้เรียนทางด้านสติปัญญาให้เกิดการเรียนรู้จนบรรลุถึงความสามารถสูงสุดได้ โดยมีเพื่อนในวัยเดียวกันย่อมจะมีการใช้ภาษาสื่อสารที่เข้าใจง่ายกว่าครูผู้สอน

Johnson and Johnson (1990, pp. 6-7) กล่าวว่า “การเรียนแบบร่วมมือเป็นการเรียนที่จัดขึ้นโดยการคละกันระหว่างนักเรียนที่มีความสามารถต่างกันนักเรียนทำงานร่วมกันและช่วยเหลือกันเพื่อให้กลุ่มของตนประสบผลสำเร็จในการเรียน”

Slavin (1990, p. 5) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นร่วมกันในการเรียนและมีความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อความสำเร็จของกลุ่ม ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติภาระต่าง ๆ เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่มและความสำเร็จของกลุ่ม ผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มขึ้นอยู่กับความสามารถของสมาชิกทุกคนในกลุ่มที่จัดเกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนแต่ละคนต้องมีความรับผิดชอบเป็นรายบุคคล เพราะมีความหมายต่อความสำเร็จในกลุ่มมาก สรุปความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการเลียนแบบร่วมมือกันในกลุ่มโดยสมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยเหลือกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีความรับผิดชอบร่วมกันเพื่อให้สมาชิกทุกคน ในกลุ่ม ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

สุรศักดิ์ หลาบมาลา (2533, n. 4) ได้กล่าวว่า ว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่าเป็นการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่นักเรียนมีความสามารถแตกต่างกันรวมกันทำงานกลุ่มเล็ก ๆ ตามปกติจะมีกลุ่มละ 4 คน เป็นเด็กเรียนก่อ 1 คนเรียนปานกลาง 2 คนและเรียนอ่อน 1 คนผลการเรียนของเด็กจะพิจารณาเป็น 2 ตอน โดยตอนแรกจะพิจารณาค่าเฉลี่ยหัวกลุ่มตอนที่ 2 จะพิจารณาจากคะแนนสอบเป็นรายบุคคลการสอบหัว 2 ครั้งนักเรียนต่างคนต่างสอบแต่ขณะที่เรียนต้องร่วมมือกันครูจะใช้การให้รางวัลเป็นการเสริมแรงโดยพิจารณาจากเกณฑ์ที่ครูกำหนดให้

บุญชุม ศรีสะอัด (2541, n. 122) ได้กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้เป็นการเรียนรู้ร่วมมือกันในกลุ่มเพื่อให้ตนเองและสมาชิกกลุ่มได้เรียนรู้ตามจุดหมายของบทเรียนที่กำหนดโดยกลุ่มจะมีประสบผลสำเร็จได้ตามเป้าหมายก็ต่อเมื่อสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จในการเรียนรู้เช่นเดียวกัน

กระทรวงศึกษาธิการ (2544, n. 116) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ส่งเสริมให้ผู้เรียนให้ทำงานร่วมกันเพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด หรืออาจจะกล่าวได้ว่า เป็นการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามสภาพวัฒนธรรมนั่นคือให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในลักษณะเป็นประชาธิปไตยมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2546, n. 134) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน ได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้โดยแบ่งกลุ่มผู้เรียน ที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมีโครงสร้างที่ชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิด มีการช่วยเหลือเพื่อพากศัยซึ่งกันและกันมีความรับผิดชอบ

ร่วมกันทั้งในส่วนตนและส่วนรวมเพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

สุนันทา ชัยศิริ (2546, น. 19) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนรวมกลุ่มกันทำงานสมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยเหลือกันนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันทำให้เกิดผลดีต่อผลลัพธ์ทางการเรียนและมีทักษะการอยู่ร่วมกันทางสังคมของนักเรียน

ทิศนา แซมมณี (2551, น. 98) ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบร่วมมือว่า คือการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3-6 คน ช่วยเหลือกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม

สรุปได้ว่าการเรียนแบบร่วมมือเป็นการเรียนแบบร่วมมือกันในกลุ่มโดยสมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยเหลือกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีความรับผิดชอบร่วมกันเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้รวมถึงรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกันเครื่องในการคิดเห็นของตนเองและของผู้อื่นสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีคุณรับผิดชอบต่อการรู้ของตนเองและสมาชิกในกลุ่มเพื่อให้กลุ่มประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีทฤษฎีที่เกี่ยวข้องซึ่งครูผู้สอนต้องนำทฤษฎีต่าง ๆ เหล่านี้ มาช่วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพตามที่ Slavin (1990, pp. 16-19) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือทำให้นักเรียนเรียนได้ดีกว่าการเรียนแบบกลุ่มเดิมซึ่งมีทฤษฎีดังต่อไปนี้

2.2.1.1 ทฤษฎีแรงจูงใจเป็นเทคนิคจูงใจในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยเน้นรางวัลเป็นโครงสร้าง และเป้าหมายในการปฏิบัติที่มีลักษณะเฉพาะ 3 อย่าง คือการร่วมมือกันปรับปรุงเป้าหมายเฉพาะบุคคล การแข่งขันการกำหนดเป้าหมายรายบุคคล และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ใช้ความพยายามไปสู่เป้าหมายการใช้เทคนิคแรงจูงใจจากโครงสร้างเป้าหมายทำให้สมาชิกต้องระลึกเสมอว่าทำอย่างไรให้กลุ่มประสบผลสำเร็จสำเร็จซึ่งมีความสำคัญมากการเสริมกำลังใจของกลุ่มด้วยการให้สมาชิกทำงานเต็มความสามารถ ทำให้การปฏิบัติงานบรรลุผลตามเป้าหมาย และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและผลตอบแทนที่คุ้มได้รับยังเป็นการเสริมแรงทางสังคม ได้กล่าวถึง หลักในการสร้างแรงจูงใจในการเรียนดังนี้

1) การชมเชยและการทำงานทั้งการชมเชยและการทำงานจะมีผลต่อการเรียนรู้

ของเด็กทั้งสองอย่างจากการพิจารณาโดยละเอียดเกี่ยวกับอิทธิพลการชมเชยและการทำงานประกอบกันว่า โดยทั่วไปแล้วการชมเชยจะให้ดีกว่าการทำงานบ้างเล็กน้อยเด็กโตชอบการชมเชยมากกว่าการทำงาน การชมเชยและการทำงานมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กทั้งน้อยกว่าเด็กชายส่วนเด็กที่เรียนรู้เมื่อถูกทำงานจะมีความพยายามมากกว่าได้รับคำชมเชย

2) การทดสอบบ่อยครั้งคะแนนจากการทดสอบจะเป็นสิ่งจูงใจมีความ หมาย ต่อนักเรียนเป็นอย่างมากการสอบบ่อยครั้งจะช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจการเรียนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และสมำเสมอ

3) การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองของครูควรส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาด้วย ตนเองด้วยการเสนอแนะหรือกำหนดหัวข้อที่จะทำให้นักเรียนสนใจได้ เพื่อให้เด็กค้นคว้าเพิ่มเติมด้วย ตนเองอย่างไรก็ตามการกำหนดหัวข้อต้องคำนึง อย่าให้ยากจนเกินความสามารถหรือต้องใช้เวลานาน เกินไป เพราะจะทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายและหมดความสนใจต่อการเรียน

4) วิธีการที่แปลกใหม่ค่าวาระวิธีการที่แปลกใหม่เพื่อเร้าความสนใจโดยใช้ วิธีการใหม่ซึ่งนักเรียนไม่คาดคิดหรือมีประสบการณ์มาก่อน เช่นการให้นักเรียนร่วมมือ การวางแผนเค้าโครง การประเมินผลการเรียนการสอนให้นักเรียนช่วยกันคิดกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งแปลกไปกว่าที่เคยทำวิธีการ ใหม่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจและมีแรงจูงใจในการเรียน

5) ตั้งรางวัลสำหรับงานที่มอบหมาย ครูควรตั้งรางวัลไว้ล่วงหน้าในงานที่ นักเรียนทำสำเร็จเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนพยายามมากยิ่งขึ้น และการให้รางวัลก่อนการเรียนรู้เพื่อให้ เด็กทราบถึงการเรียนรู้ใหม่ ครูควรพยายามให้เด็กมีโอกาสได้รับแรงเสริมอย่างทั่วถึงกันไม่ควรเน้น เน檠ผู้ชนะการแข่งขันเท่านั้นแต่อาจให้รางวัลในการแข่งขันกับตนเองก็ได้

6) ตัวอย่างจากสิ่งที่เด็กคุ้นเคยคาดไม่ถึงการยกตัวอย่างประกอบการสอน ควรเป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยแล้วเพื่อให้นักเรียนเข้าใจง่ายและรวดเร็วยิ่งขึ้น

7) เชื่อมโยงบทเรียนใหม่กับสิ่งที่นักเรียนเรียนรู้มาก่อนการเอาสิ่งใหม่ไป เชื่อมโยงสัมพันธ์กับสิ่งที่เคยเรียนรู้มาก่อนจะทำให้เข้าใจง่ายและชัดเจนขึ้นซึ่งจะทำให้นักเรียนสนใจ บทเรียนมากขึ้น เพราะคาดหวังไว้ว่าจะได้นำเอาสิ่งที่เรียนไปใช้ประโยชน์และเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ ต่อไป

8) เกมและการเล่นละคร การจัดการเรียนรู้ที่ให้เด็กได้ปฏิบัติจริงจังทั้งใน การเล่นเกมและการแสดงละครทำ ให้เด็กเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้เรียนและช่วยให้เข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

9) สถานการณ์ที่ทำให้นักเรียนไม่ประณญา สถานการณ์ที่ทำให้นักเรียน เป็นไม่พอใจขัดแย้ง ควรหาทางลดหรือจัด เพราะเป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ และอาจทำให้ไม่เข้าใจ บทเรียนได้ ฉะนั้นในการเรียนการจัดการเรียนรู้ครูควรสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนอยากรู้เรียนให้สนใจ เรียนก่อนจะเรียน ได้ดีการนำเอาหลักการ ทฤษฎีและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้เพื่อให้ สามารถบรรลุเป้าหมายและเกิดประสิทธิภาพต่อการจัดการเรียนรู้

จากที่กล่าวมาทั้งหมด การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือพบว่า ทฤษฎีแรงจูงใจ เป็นทฤษฎีที่มีความสำคัญอีกทฤษฎีหนึ่งในการเรียนแบบร่วมมือฉันจะได้ผลดีต่องูงใจผู้เรียนก่อน เพาะการจูงใจสามารถทำให้ผู้เรียนมีความสนใจมากที่จะเรียน มีความพยายามในการเรียนรู้ ตั้งใจ และช่วยเหลือเพื่อนภายในกลุ่ม มีร่วงลับเป็นตัวกระตุ้น ทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ไปในทางที่ดีขึ้นทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จ และงานที่ได้รับมอบหมายจากบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

2.2.1.2 ทฤษฎีสนาม พงษ์พันธ์ พงษ์เสภา (2544, น. 113) กล่าวว่าการจัดการเรียนรู้ นั้นครูควรจะมีวิธีการอย่างไรให้ตัวผู้เข้าใจอยู่ในสนามชีวิตของนักเรียน (Life Space) ซึ่งหมายถึงว่าใน ขณะที่จัดการเรียนรู้กำลังดำเนินอยู่นั้นในใจของเด็กจะมีแต่ครูและบทเรียนที่เรียนอยู่ในขณะนั้นเท่านั้น นอกจากนั้นยังส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียน เพราะนักเรียนแต่ละคน จะแสดงพฤติกรรมไปตามสิ่งที่เขารับรู้ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัวความคิดจะนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ โดยยึดหลักว่าตัวผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและตรงกับแนวคิดของ ทิศนา แม่มณี (2551, น. 10-12) ซึ่งได้สรุปแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีสนามของลิเคิร์ท เลwin ไว้ดังนี้

- 1) พฤติกรรมจะเป็นผลมาจากการพลังความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม
- 2) โครงสร้างของกลุ่มจะเกิดการรวมกลุ่มของบุคคลที่มีลักษณะแตกต่าง
- 3) การรวมกลุ่มแต่ละครั้งจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม

โดยปฏิสัมพันธ์ในรูปของการกระทำการความรู้สึกและความคิด

จากทฤษฎีสนา�ของ ลิเคริทเลвин สามารถสรุปได้ว่าครูต้องมีวิธีการที่จะเข้าถึงตัวนักเรียนให้ได้ เพราะนักเรียนจะแสดงพฤติกรรมตามสิ่งที่เขารับรู้ คือ การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์ กลางนั้นเอง และพฤติกรรมนั้นเกิดมาจากการรวมกลุ่ม เพราะสมาชิกในแต่ละกลุ่มนิบุคคลิกลักษณะแตกต่างกันและเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดสิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อพฤติกรรมของนักเรียน

2.2.1.3 ทฤษฎีจิตวิทยาสังคม Johnson and Johnson (1990, p.78) การจัดการเรียนรู้แบบให้นักเรียนร่วมมือกัน มีลักษณะแตกต่างกันให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในชั้นเรียน ทั่วไปแทนที่จะปล่อยให้นักเรียนทำงานอย่างจริงจัง มีความเต็มใจที่จะช่วยเหลือ และเพ่งพากันทั้งนี้ มิใช่เพื่อการเรียนรู้เนื้อหาวิชาเท่านั้น แต่เพื่อให้นักเรียน ได้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นเป็นกลุ่ม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการทำงานในชีวิตจริงภายหน้า และช่วยลดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มสังคมในชั้นที่ต่างเชื้อชาติต่างชนชั้นกัน ดังนั้นการจัด สถานการณ์และเงื่อนไข เพื่อให้นักเรียนร่วมมือกันนั้นาศัยทฤษฎีทางจิตวิทยาทางสังคมเป็นพื้นฐาน Johnson and Johnson (1990, p. 78) โดยนำแนวคิดเรื่อง พลวัตในกลุ่มมาใช้พลวัตในกลุ่มคือการศึกษาทางพฤติกรรมของคนในกลุ่มพลังต่าง ๆ ในกลุ่มและการแลกเปลี่ยนต่าง ๆ ในกลุ่มซึ่งมือทิพลต่อพฤติกรรมของกลุ่มโดยรวมถึงกระบวนการ แปลความหมาย ของพฤติกรรมของบุคคลแต่ละกลุ่มโดยอาศัยประสาทการณ์ของคนในกลุ่มหรือจะอธิบายว่าทำไม่เจิงเกิดเหตุการณ์เข่นนั้นในกลุ่มทำไม่สามารถเลือกจุดมุ่งหมายของกลุ่มการตัดสินใจของกลุ่มการวางแผน ปฏิบัติงานของกลุ่มการดำเนินงานตามแผนการการเสนอแนะการประเมินผลวิธีการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทในกลุ่มจะช่วยให้บุคคลมีความคุ้นเคยกับเรื่องที่เป็นผู้นำการเป็นสมาชิกซึ่งมีความจำเป็นต่อการรับผิดชอบต่อกลุ่มและช่วยให้บุคคลสามารถฝึกฝนเองและผู้อื่นให้เป็นผู้นำพลวัตในกลุ่ม ประกอบด้วยองค์ประกอบต่อไปนี้

- 1) องค์ประกอบส่วนบุคคล หมายถึง มโนทัศน์เกี่ยวกับตนเองความสามารถของบุคคลที่จะเข้าใจตนเองและผู้อื่นแรงจูงใจความสนใจความต้องการสิ่งเหล่านี้มีปฏิสัมพันธ์ ทั้งทางบวกและทางลบกับบุคคลอื่น ปฏิสัมพันธ์ทางบวก เช่น การช่วยเหลือการริเริ่มการรอรู้ในเรื่องต่าง ๆ ส่วนทางลบ เช่น การอยากเด่นคนเดียวการต่อต้านการไม่ร่วมมือ

2) ประสบการณ์ความรู้ทักษะเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานของกลุ่มผู้ที่ประสบ

ความสำเร็จเมื่อทำงานกลุ่มนักมีเจตคติที่ดีต่อการทำงานกลุ่มและเป็นไปในทางตรงกันข้ามกับผู้ที่ได้รับความล้มเหลวในการทำงานกลุ่มนักมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการทำงานกับผู้อื่น ประสบการณ์จึงมักมีอิทธิพลโดยตรงต่อการทำงานกลุ่มส่วนความรู้ของแต่ละบุคคลมีความสำคัญต่อการทำงานกลุ่มเข่นเดียวกันคือถ้าบุคคลมีความรู้ในเรื่องที่กลุ่มต้องการย้อมเกิดความมั่นใจในการทำงานและสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จแต่ถ้าบุคคลไม่มีความรู้จะมีผลให้เขารู้สึกไม่สบายใจในการทำงานและเป็นอุปสรรคในการดำเนินงานของกลุ่มสำหรับ เรื่องทักษะของการทำงานกลุ่มมีส่องประกายให้ญี่เหญี่คือทักษะในการทำงาน หรือกิจกรรมเฉพาะอย่างกับทักษะในการสื่อความกับผู้อื่นเช่นความสามารถในการฟังจับใจ ความสำคัญ ความสามารถในการแสดงความคิดเห็นสรุปความคิดเห็นความสามารถในการประนีประนอมเพื่อลดความขัดแย้งและความเครียดภายในกลุ่มทักษะทั้งสองประเภทนี้ช่วยให้การทำงานกลุ่มดำเนินไปสู่จุดหมายได้

3) จุดมุ่งหมายที่ชัดเจนเป็นที่เข้าใจและยอมรับของบุคคลในกลุ่มทำให้กลุ่มเย็นทิศทางในการทำงานจุดมุ่งหมายมีด้วยกันสองประเภทคือจุดมุ่งหมายของบุคคลและจุดมุ่งหมายของกลุ่มซึ่งสอดคล้องกันจึงทำให้เกิดบรรยากาศการทำงานแบบร่วมมือร่วมใจกัน

4) องค์ประกอบด้านเกียรติยศเป็นพลังที่ช่วยให้บุคคลซึ่งแตกต่างกันได้มาร่วมมือกันเนื่องจากบุคคลแต่ละคนไม่อยากจะแตกต่างจากคนอื่นมากเกินไปและไม่อยากได้จากคนอื่นการทำงานกลุ่มจึงสร้างบรรยากาศให้ทุกคนมีคุณค่าเท่าเทียมกันการตัดสินใจเรื่องได้ก์ตามถือเป็นมติเอกฉันท์ของกลุ่มไม่ใช่ของใครคนใดคนหนึ่งทำให้บุคคลเกิดความสบายใจและมีความสุข

5) ขนาดของกลุ่มกลุ่มที่มีสมาชิกมากเกินความจำเป็นอาจทำให้งานล่าช้า หรือภาระงานไปตกกับสมาชิกบางคนขณะที่บางคนไม่ต้องรับผิดชอบอะไรเลยหรือเกิดกรณีทำงานช้าช้อนกันทำให้เกิดบรรยากาศของความคับข้องใจจากการทำงานมากเกินไปหรือไม่มีอะไรที่จะทำให้ไม่มีโอกาสได้ใช้ความสามารถที่มีอยู่ขนาดของกลุ่มจึงควรเหมาะสมกับเหตุการณ์ ความมุ่งหมายของงาน และที่สำคัญทำให้สามารถกระจายภาระหน้าที่ได้ทั่วถึงทุกคน

6) สภาพแวดล้อมทางกายภาพไม่ว่าจะเป็นการจัดสภาพห้องเรียนให้เรียนได้เรียน จัดโต๊ะประชุมอภิปรายล้วนมีความสำคัญที่ช่วยส่งเสริมบรรยากาศของกลุ่มป้องกันไม่ให้เกิดความรู้สึกแตกแยก

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดสรุปได้ว่าทฤษฎีจิตวิทยาสังคมมีประโยชน์ต่อผู้สอน และผู้เรียนเป็นอย่างมาก เพราะถ้าทำความเข้าใจในทฤษฎีนี้แล้วการปฏิบัติงานร่วมกันในกลุ่มย่อมประสบความสำเร็จพอได้แยกเป็นองค์ประกอบที่ชัดเจนว่าแต่ละองค์ประกอบมีความสำคัญอย่างไรต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.2.1.4 ทฤษฎีร่วมมือกัน Johnson and Johnson (1990, p. 103) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้นนักจากจะอาศัยทฤษฎีทางจิตวิทยาสังคมเป็นพื้นฐานแล้วยังอาศัยทฤษฎีร่วมมือกันซึ่งมีแนวคิดว่าการพึ่งพา กันทางสังคม เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของบุคคล การกระทำหรือสร้างสถานการณ์ที่ทำให้เกิดการพึ่งพา กันทางสังคม เป็นตัวกำหนด พฤติกรรมของบุคคล มีปฏิสัมพันธ์กันตามรูปแบบที่ต้องการ การพึ่งพา กันทางสังคม จะดีขึ้น เมื่อผลงานของแต่ละบุคคลได้รับผลกระทบจากการกระทำของผู้อื่นในสถานการณ์ทางสังคม แต่ละคนอาจร่วมมือกันเพื่อไปสู่เป้าหมายเดียวกัน หรือแข่งขันกันเพื่อดูว่าใครดีที่สุด การพึ่งพา เชิงบวก เพื่อให้เกิดความร่วมมือกัน และพึ่งพา กันทางบวก (Positive Interdependence) แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ (1) การพึ่งพา การเชิงผลลัพธ์ (Outcome Interdependence) และ (2) การพึ่งพา การเชิงวิธีการ (Means Interdependence)

เนื่องจากพฤติกรรมของบุคคล จะเป็นไปตาม การรับรู้ถึงผลลัพธ์ หรือเป้าหมาย และวิธีการไปสู่เป้าหมายนั้น ดังนั้น เพื่อให้เกิดพฤติกรรมการร่วมมือกัน จึงต้องสร้างสถานการณ์ ให้มี การพึ่งพา กันทั้งสองประเภท

การสร้างสถานการณ์ การพึ่งพา การเชิงผลลัพธ์ เพื่อให้เกิดความร่วมมือกัน ต้องระบุเป้าหมาย (Goal-structured Interdependence) ร่วมกัน และรางวัล (Reward-Structured Interdependence) ที่บุคคล จะได้รับร่วมกัน เพื่อให้แต่ละบุคคล ตระหนักร่วมกัน ว่าผลงานรวมของกลุ่มนี้ อยู่ กับผลสำเร็จของทุกคน ดังนั้น จึงต้องพยายามเพื่อประโยชน์ร่วมกัน มีความสามัคคี เป็นหนึ่งเดียว กัน มีความผูกพัน เป็นกลุ่ม ส่วนการพึ่งพา กัน ถึงวิธีการ เพื่อให้เกิดความร่วมมือกันนั้น ต้องสร้างสถานการณ์ ให้แต่ละบุคคล รับรู้ว่า เขาต้องร่วมมือกัน ใช้ความสามารถของแต่ละบุคคล ในการทำงาน ที่ได้รับมอบหมาย ให้สำเร็จ การสร้างสรรค์ การพึ่งพา การเชิงวิธีการ ประกอบด้วย (1) ทำให้เกิดการพึ่งพา เชิงบทบาท ของ สมาชิก (Role-structured Interdependence) คือ การกำหนดบทบาท การทำงาน ในแต่ละบุคคล ในกลุ่ม เช่น ผู้อธิบายตรวจสอบ ผู้รายงาน (2) ทำให้เกิดการพึ่งพา ทรัพยากร หรือข้อมูล (Materials-structured Interdependence) คือ แต่ละบุคคล จะมีข้อมูล ความรู้ เพียงบางส่วน ที่เป็นประโยชน์ ต่อ

งานกลุ่มทุกคนต้องนำข้อมูลมารวมกันจึงจะทำงานให้สำเร็จได้ และ (3) ทำให้เกิดการพึ่งพาการเชิงภาระงาน (Tack-structured Interdependence) คือ แบ่งงานให้แต่ละบุคคลในกลุ่มมีลักษณะเกี่ยวเนื่องกันถ้าคนใดคนหนึ่งทำงานของตนไม่สำเร็จจะทำให้คนอื่นไม่สามารถทำงานส่วนที่ต่อเนื่องได้

จากที่กล่าวมาทั้งหมดสรุปได้ว่า ทฤษฎีร่วมมือกัน มีทั้งในรูปแบบการร่วมมือและการแข่งขันกัน แต่ในการร่วมมือกันนั้นทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ซึ่งจะอยู่ในรูปแบบการพึ่งพาเชิงบาง แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ การพึ่งพาการเชิงผลลัพธ์ในการพึ่งพาภัยวิธีการพึ่งพาภัย 2 ประเภทนี้ ทำให้เกิดความร่วมมือที่จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ร่วมกันต้องมีเป้าหมายหรือรางวัลเพื่อเป็นจุด สนใจของกลุ่มทำให้เกิดความสามัคคีกันส่วนการพึ่งพาเชิงวิธีการเป็นองค์ประกอบในการทำกิจกรรมให้ประสบผลสำเร็จทั้ง 2 องค์ประกอบจึงมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.2.1.5 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสติปัญญา ปราณี รามสูตร (2523, น. 109) การเรียนรู้ เป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งของชีวิต การเรียนรู้จะช่วยให้คนเราสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตรืออยู่ในสังคมได้ ดังนั้น การเรียนรู้ที่จะปรับตัวเองให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในสังคมจะทำให้บุคคลนั้น อยู่ในสังคมอย่างมีความสุขและการที่เราสามารถที่จะปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม รอบตัวได้นั้น ขึ้นอยู่กับระดับสติปัญญาของแต่ละบุคคลในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือการเรียนรู้ และการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและคนอื่นจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งมีผู้สนับสนุนให้ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ดังกล่าวไว้ดังนี้

ชนิษฐา กรกำแหง (2551, น. 20) ได้สรุปว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือในกลุ่มย่อมมีการปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดในระหว่างการทำกิจกรรมกลุ่มทำให้เด็กสามารถการเรียนรู้ทางสติปัญญาในระดับสูงได้แก่ทักษะการคิดการแก้ปัญหาสิ่งเหล่านี้จะทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากกว่าการเรียนรู้แบบปกติกลไกหรือกระบวนการทางสติปัญญาสำคัญที่เกิดขึ้นในการทำกิจกรรมกลุ่มที่ส่งเสริมความรู้ คือ (1) การละลายความขัดแย้งเมื่อมีการเข้ากลุ่มย่อมจะมีปฏิสัมพันธ์กันในขณะที่ทำกิจกรรมในเรื่องที่เกี่ยวกับการแก้ปัญหาเมื่อสมาชิกเสนอความคิดเห็นอาจมีการคัดค้านไม่เห็นด้วยทำให้เกิดความขัดแย้งขึ้นในใจต้องกลับมาคิดทบทวนความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำมาปรับปรุงให้เกิดความเข้าใจมั่นใจในคำตอบที่ถูกต้องเหมาะสมมีเหตุผลสิ่งนี้จึงเป็นการเพิ่มทักษะการคิดขึ้นและความคิดก็จะมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาซึ่งจะดีต่อการเรียนรู้ได้จากการเรียนรู้ที่มีผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้น (2) การระดมและการใช้ความรู้ประสบการณ์ร่วมกันการปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มที่มี

สมาชิกที่มีพื้นฐานประสบการณ์การเรียนรู้แตกต่างกัน เมื่อนำมาวิเคราะห์ปัญหาร่วมกันจะได้ความคิดที่หลากหลายทำให้การแก้ปัญหาเป็นไปได้ด้วยดี และ (3) เพื่อนสอนเพื่อนนักเรียนทำงานร่วมกันในกลุ่มเล็กมีความรับผิดชอบไม่เปลี่ยนจากการเรียนของตนเองเท่านั้นแต่สำหรับการเรียนรู้ในกลุ่มเพื่อนจะต้องดีขึ้นด้วยครูต้องเตรียม การให้พร้อมในการวางแผนสร้างทางการเรียนรู้ระดับสูงครูควรจะเตรียมนักเรียนด้วยการเตือนให้นักเรียนคำนึงถึงการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะสมาชิกในกลุ่มจะได้รับประโยชน์อย่างมากต่อการเรียนรู้ในด้านการปฏิบัติทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะในการคิดการแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี

2.2.1.6 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือกันเรียนรู้แบบต่าง ๆ (Mode of Cooperative Learning) สลัดดา loyfia (2536, น. 12) กล่าวถึง รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ว่าแบ่งออกเป็น 3 แนวคิด ดังนี้

1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือการเรียนรู้ตามแนวคิดของ Robert Slavin and John Hopkins University ได้พัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ 3 ประการ ด้วยกันคือ รางวัลและเป้าหมายของกลุ่มเป้าหมายความสำเร็จ หรือความหมายของแต่ละบุคคล และโอกาสในการช่วยให้กลุ่มประสบความสำเร็จเท่าเทียมกันของบุคคลกำลังใจที่ให้เห็นว่ารางวัลของกลุ่มและความหมายของแต่ละบุคคลต่อกลุ่ม เป็นลักษณะปีจจะเป็นและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้กลุ่มซึ่งเป็นที่ยอมรับกันแพร่หลายมี ดังนี้

1.1) STAD (Student Team-achievement Division) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่สามารถดัดแปลงใช้ได้เกือบทุกวิชา และทุกระดับชั้นเพื่อเป็นการพัฒนาสัมฤทธิ์ผลของการเรียนรู้และทักษะทางสังคมเป็นสำคัญ

1.2) TGT (Tram-games-tournament) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่คล้ายกับ STAD แต่เป็นการจูงใจในการเรียนเพิ่มเติมขึ้นโดยการใช้การแข่งขันเกมส์แทนการทดสอบอยู่

1.3) TAI (Team Assisted Individualization) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผสมผสานแนวความคิดระหว่างการร่วมมือกับการเรียนรู้กับการจัดการเรียนรู้รายบุคคล (Individualized Instruction) จะเป็นการประยุกต์ใช้กับการสอนคณิตศาสตร์

1.4) CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสาน ที่มุ่งพัฒนาขึ้นเพื่อสอนการอ่านและการเขียนสำหรับนักเรียน프로그램ศึกษาตอนปลายโดยเฉพาะ

1.5) Jigsaw ผู้ที่คิดค้นการจัดการเรียนรู้แบบ Jigsaw เริ่มแรกคือ Elliot-Aronson และคณะหลังจากนั้น Slavin ได้นำแนวความคิดดังกล่าวมาปรับขยายเพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวิชาเกี่ยวข้องกับการบรรยาย เช่น สังคมศึกษา วรรณคดีบางส่วนของวิชาวิทยาศาสตร์รวมทั้งวิชาอื่น ๆ ที่เน้นการพัฒนาความรู้ความเข้าใจมากกว่าการพัฒนาทักษะ

2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันตามแนวคิดของ David Johnson and Johnson and Johnson จากมหาวิทยาลัย Minnesota ในพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้โดยยึดหลักการเบื้องต้น 5 ประการ ประกอบด้วยกัน

- 2.1) การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน
- 2.2) การปฏิสัมพันธ์แบบตัวต่อตัว
- 2.3) ความหมายและความสามารถของแต่ละบุคคลในกลุ่ม
- 2.4) ทักษะทางสังคม
- 2.5) กระบวนการกลุ่ม

3) รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ไม่งานเนเฉพาะอย่างเช่น Group Investigation ของ Sholomo, Yael Sharan and Co-op-co-op

2.2.1.7 ข้อตกลงเบื้องต้นของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้มีแนวคิดซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อดังต่อไปนี้

1) การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้ จะสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนมากกว่าการเรียนเป็นรายบุคคลหรือการแข่งขัน ความรู้สึกเป็นอันเดียวกันของกลุ่มจะสร้างพลังในทางบวกให้แก่กลุ่ม

2) สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกันเรียนรู้จากกันและกันจะพึ่งพา กันเรียนรู้

3) การปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่ม นอกจากจะพัฒนาความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนแล้ว ยังพัฒนาทักษะทางสังคมไปในตัวด้วยเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาทางสติปัญญาที่เพิ่มพูนกันเรียนรู้มากกว่าการรัดการเรียนรู้รายบุคคล

4) การร่วมมือกันเรียนรู้จะเพิ่มพูนความรู้สึกในทางบวกต่อ กันและกัน ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ลดความรู้สึกโดดเดี่ยวและหากในทางตรงกันข้ามจะสร้างความสัมพันธ์และ ความรู้สึกที่มีต่อบุคคลอื่น

5) การร่วมมือการเรียนรู้จะพัฒนาความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองรู้จักตนเอง จะเรียนรู้ได้ดีขึ้น รวมทั้งจัดสิ่งแวดล้อมที่ทำให้ทราบก่าว่าตัวเองได้รับการยอมรับและเอาใจใส่ จากสมาชิกคนอื่นในกลุ่ม

6) นักเรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการทำงานร่วมกันอย่างมี ประสิทธิผลจากการที่กำหนดให้กลุ่มรับผิดชอบ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าคือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ ร่วมมือกันทำงานเท่าไหร่เรียนจะสามารถพัฒนาทักษะทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการทำงาน ร่วมกันมากขึ้นเท่านั้น

7) ทักษะทางสังคมที่จำเป็นต่าง ๆ สามารถเรียนรู้ ฝึกฝนได้เพื่อประสิทธิภาพ ของการทำงานร่วมกันจากที่กล่าวมาทั้งหมดสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือต้องใช้ทฤษฎีใน การเรียนรู้แบบร่วมมือ ต้องใช้ทฤษฎีในการเรียนรู้ทางสติปัญญา การเรียนรู้จะต้องปรับตัวเองให้เข้า กับสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับสติปัญญาของแต่ละบุคคลดังนั้น การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย ทำให้เด็กสามารถพัฒนาความคิดได้ และเกิดสติปัญญาในการทำกิจกรรมกลุ่ม โดยการร่วมคิดหา เหตุผลแสดงความคิดเห็นสอนเพื่อนและการแนะนำช่วยเหลือของครูในกระบวนการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือสิ่งเหล่านี้ทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาความคิดได้

2.2.2 ความสำคัญและองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.2.2.1 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นพัฒนา ทั้งเจตคติและค่านิยมในตัวผู้เรียน มีการนำเสนอแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแนวคิดที่หลากหลายระหว่างสมาชิกในกลุ่มพัฒนาพฤติกรรมการแก้ปัญหา การวิเคราะห์และ การคิดอย่างมีเหตุผล รวมทั้งพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้รู้จักตนเอง กิจกรรมดังกล่าวมีผลต่อผู้เรียน 3 ประการ คือ (1) มีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชา (2) มีทักษะทางสังคมโดยเฉพาะทักษะการทำงาน ร่วมกัน (3) รู้จักตนเองและทราบในคุณค่าของตนเอง สมเดช บุญประจักษ์ (2540, น. 54) นอกจากนี้ จันทร์เพ็ญ เชื้อพานิช (2542, น. 7) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ ดังนี้

- 1) สร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสมาชิกเพระทุก ๆ คน ร่วมมือในการทำงานกลุ่มทุก ๆ คน มีส่วนร่วมเท่าเทียมกัน
- 2) สมาชิกทุกคนมีโอกาสศึกษา พูด แสดงออก แสดงความคิดเห็นลงมือกระทำอย่างเท่าเทียมกัน
- 3) เสริมให้มีความช่วยเหลือกัน เช่น เด็กเก่งช่วยเหลือเด็กที่เรียนไม่เก่ง ทำให้เด็กเก่งภาคภูมิใจ รู้จักสละเวลาส่วนตัวเด็กไม่เก่งเกิดความซาบซึ้ง ในน้ำใจของเพื่อนสมาชิกด้วยกัน
- 4) ร่วมกันคิดทุกคนทำให้เกิดการระดมความคิดนำเสนอข้อมูลที่ได้พิจารณา ร่วมกันเพื่อประเมินวิธีการและคำตอบที่เหมาะสมที่สุดเป็นการส่งเสริมให้ช่วยกันคิดหาข้อมูลให้มาก และวิเคราะห์ตัดสินใจเลือก
- 5) ส่งเสริมทักษะทางสังคม เช่น การอยู่ร่วมกันด้วยมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีต่อกันเข้าใจกันและกัน อีกทั้งยังเสริมทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มสิ่งเหล่านี้ล้วนปลูกต้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น

2.2.2.2 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

Johnson and Johnson (1990, p. 58) ได้กล่าวถึงหลักการพื้นฐานของการเรียนแบบร่วมมือว่าการเรียนจะมีประสิทธิผลสมาชิกทุกคนต้องปฏิบัติตามพื้นฐาน 5 ประการดังนี้

1. การพึงพาภันทางบวก สมาชิกทุกคนมีหน้าที่ และมีความสำคัญเท่าเทียมกันหมด แต่ละคนรู้หน้าที่ของตัวเองว่า จะต้องทำกิจกรรมอะไรบ้างในการเรียนครั้งนั้น ๆ และต้องรับผิดชอบในกิจกรรมนั้นเสมอ สมาชิกทุกคนตระหนักดีว่าความสำเร็จของกลุ่มขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคนในกลุ่ม วิธีการที่จะทำให้รู้สึกเช่นนี้ อาจจะทำให้โดยมีจุดมุ่งหมายเดียวกัน เช่น นักเรียนจะต้องเรียนรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และเพื่อนทุกคนในกลุ่มจะต้องเรียนรู้ด้วยกันหรืออาจให้รางวัลร่วมกัน เช่น ถ้าหากเรียนกลุ่มใดทำคะแนนได้สูง สมาชิกแต่ละคนก็จะได้คะแนนเพิ่มในส่วนของตนสูงตามด้วย

2. การติดตามปฏิสัมพันธ์โดยตรง การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนักเรียนจะนั่งเรียนด้วยกันเป็นกลุ่มกลุ่มละ 2-4 คน หันหัวเข้าหากันเพื่อซักถามปัญหา อธิบายโดยต่อสู้กันให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ยอมรับเหตุผลของผู้อื่น โดยไม่ใช้โต้แย้ง เพราจะบุคคล รู้จักสนับสนุนได้กล่าวชมให้กำลังใจผู้อื่นเป็นทักษะพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคม

3. การรับผิดชอบต่องานของกลุ่ม สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มนี้หน้าที่ต้องรับผิดชอบ และต้องทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถเสมอ เช่น สมาชิกแต่ละคนจะต้องตอบคำถาม และอธิบายให้แก่เพื่อนสมาชิกด้วยความเต็มใจเสมอการเรียนจะถือว่าไม่สำเร็จจนกว่าสมาชิกทุกคนจะเรียนรู้บทบาทครบทุกคน หรือได้รับการช่วยเหลือจากเพื่อนที่เรียนเก่งกว่า เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องวัดผลการเรียนของแต่ละคน เพื่อกลุ่มจะได้ช่วยเหลือเพื่อนที่เก่ง ครูอาจใช้วิธีการสุมเรียกสมาชิกในกลุ่มโดยกลุ่มนี้ ตอบคำถามหลังจากบทเรียนบทหนึ่ง ๆ ดังนั้น กลุ่มจะต้องช่วยเหลือกันทำงาน โดยมีความรับผิดชอบต่องานของตนเป็นพื้นฐาน ซึ่งจะต้องเข้าใจและรู้แจ้งในงานที่ตนได้รับผิดชอบและอธิบายในสิ่งที่ตนรู้แก่เพื่อน

4. ทักษะสังคม กิจกรรมการช่วยเหลือและการร่วมมือกันทางสังคม จะสำเร็จได้ต้องอาศัยทักษะระหว่างบุคคลในการทำงานร่วมกลุ่ม เรียกรวม ๆ ว่าทักษะทางสังคม คือ ความสามารถที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขครูต้องปูพื้นฐานนักเรียนให้มีทักษะในการทำงาน

2.2.2.3 กระบวนการกลุ่มพื้นฐานที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ กระบวนการกลุ่มกล่าวคือการให้ผู้เรียนอภิปรายและให้ข้อมูลย้อนกลับ โดยบอกว่าการเรียนโดยวิธีนี้ได้ผลดีอย่างไร ผู้เรียนใช้ทักษะในการสร้างภาระงาน โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างไร บางครั้งการเรียนรู้เกิดขึ้นโดยนักเรียนก็เมรู้ตัวว่าตนเองเรียนรู้อย่างไรบทเรียนแบบร่วมมือกันช่วยจัดเตรียมโอกาสให้นักเรียนได้ทบทวนและจัดทำกลุ่มวิธีเดิมๆ สำหรับนักเรียน แต่กลุ่มที่มีวิธีการแตกต่างกันแต่จะได้ให้แต่ละกลุ่มประเมินตนเองเช่น สิ่งที่กลุ่มทำได้ดีที่สุดคืออะไร กลุ่มของท่านต้องการอ่านเรื่องอะไร กลุ่มของท่านใช้กลวิธีที่อะไรในการอ่าน ท่านช่วยเหลือกันอย่างไร ในการทำความเข้าใจบทอ่านครูอาจจะมอบหมายให้นักเรียนได้ตั้งคำถามประเมินตนเองและร่วมกันหาคำตอบ ต่อจากนั้นอาจจะให้แต่ละกลุ่มได้รายงานผลแสดงความคิดเห็นโดยกัน แต่ละกลุ่มอาจมีวิธีการแตกต่างกันแต่จะได้เรียนรู้วิธีการทำงานของกันและกัน ข้อเสนอแนะบางประการที่ได้จากการสังเกตในช่วงระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือการสังเกตไม่จำเป็นต้องทำทุกคาบ แต่ควรจะบ่อยครั้งการสังเกตอาจดูในด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ด้านความคิดเห็น การแก้ปัญหาการทำงานของสมาชิก การใช้คำตามที่ชี้เฉพาะจำเป็นสำหรับนักเรียนที่เพิ่งเริ่มฝึกการทำงานกลุ่ม เช่น ให้สมาชิกกลุ่มบอกสิ่งที่เขาทำได้มา 2 ข้อ หรือบอกสิ่งที่เขาควรแก้ไขปรับปรุงมา 1 ข้อ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีองค์ประกอบ ดังนี้ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2546, น. 134-135)

- 1) การมีความสัมพันธ์กันในทางบวก หมายถึง การที่สมาชิกในกลุ่มการทำงานอย่างมีเป้าหมายร่วมกันมีการแข่งขัน มีการใช้สติคุณปกรณ์และข้อมูลต่าง ๆ ร่วมกันมีบทบาทหน้าที่และประสบความสำเร็จร่วมกัน ได้รับผลประโยชน์หรือรางวัลเท่าเทียมกัน
- 2) การปฏิสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดระหว่างการทำงานกลุ่มเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกในกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน อธิบายความรู้ให้แก่เพื่อนสมาชิกในกลุ่มฟังและมีการให้ข้อมูลย่อยกลับซึ่งกันและกัน
- 3) การตรวจสอบความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน เป็นกิจกรรมที่ตรวจสอบให้มั่นใจว่าสมาชิกมีความรับผิดชอบต่องานกลุ่มหรือไม่เพียงใดโดยสามารถที่จะทดสอบเป็นรายบุคคล เช่น การสังเกตการทำงานภาระงานเปล่า เป็นต้น
- 4) การใช้ทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่มย่อย เพื่อให้งานกลุ่มประสบความสำเร็จ ผู้เรียนควรจะได้รับการฝึกฝนทักษะระหว่างบุคคลและทักษะการทำงานกลุ่ม เช่น ทักษะการสื่อสารทักษะการเป็นผู้นำทักษะการตัดสินใจการแก้ปัญหาและทักษะกระบวนการกลุ่ม เป็นต้น
- 5) กระบวนการกลุ่ม เป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอน ซึ่งสมาชิกแต่ละคนจะต้องทำความเข้าใจในเป้าหมายการทำงาน มีการวางแผนดำเนินงานตามแผนประเมินผลงานและปรับปรุงร่วมกัน

Johnson and Johnson (1987, pp. 23-24) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ด้วยกัน 5 ประการ หากขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งจะไม่เป็นการทำงานเป็นกลุ่ม และไม่ใช่เป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือได้แก่

1. การปฏิสัมพันธ์ด้วยการเชิญหน้า เป็นการจัดผู้เรียนเข้ากลุ่มในลักษณะคละกันทั้งเพศ อายุ ความสามารถ ความสนใจหรืออื่น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกันในการทำงานร่วมกัน
2. ความรับผิดชอบเป็นรายบุคคล ผู้เรียนแต่ละคนต้องมีความรับผิดชอบร่วมกันในการทำงานเพื่อให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี จึงเป็นหน้าที่ของแต่ละกลุ่มต้องตรวจสอบดูว่าสมาชิกทุกคนได้เรียนรู้หรือไม่ โดยมีการประเมินว่าทุกคนรู้เรื่องเห็นด้วยหรือไม่กับการของกลุ่มอาจมีการสุ่มถามผู้เรียนคนใดคนหนึ่งให้รายงานผลว่าเป็นอย่างไร ซึ่งอาจมีบางคนไม่เข้าใจ ผู้เรียนคนอื่น ๆ ในกลุ่มจะได้ช่วยกันอธิบายจนเข้าใจ จนสมาชิกคนใดคนหนึ่งในกลุ่มสามารถอธิบายได้ทันที เมื่อมีการสอบถามหรือรายงาน

3. ทักษะการร่วมมือในสังคม ผู้เรียนต้องใช้ทักษะความร่วมมือในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งได้แก่ ทักษะการสื่อความหมาย การแบ่งปัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และร่วมมือกันงานจะบรรลุตามจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพถ้าทุกคนไว้วางใจและยอมรับความคิดเห็นของกันและกัน

4. ความเป็นอิสระในทางบวก ผู้เรียนต้องเข้าใจว่าความสำเร็จของแต่ละคนขึ้นอยู่กับความสำเร็จของกลุ่ม งานบรรลุดประสงค์หรือไม่ขึ้นอยู่กับสมาชิกทุกคนในกลุ่มที่จะต้องช่วยเหลือพัฒนาศัยซึ่งกันและกัน โดยที่ครูต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของงานให้ชัดเจน ตลอดจนกำหนดบทบาทการทำงานของสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มให้แน่ชัดว่า สมาชิกคนใดมีหน้าที่และความรับผิดชอบอะไรบ้างกับงานของกลุ่ม

5. กระบวนการกลุ่ม ผู้เรียนต้องช่วยกันประเมินประสิทธิภาพการทำงานของกลุ่ม และประเมินว่าสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มสามารถปรับปรุงการทำงานของตนให้ดีขึ้นได้อย่างไร สมาชิกทุกคนในกลุ่มช่วยกันแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจว่าในงานครั้งต่อไปจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่ หรือควรปฏิบัติเช่นเดิมอีก หรือขั้นตอนการทำงานนั้น ตอนใดที่ยังขาดตกบกพร่องและยังไม่ดี และควรมีการปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

จากที่กล่าวมาทั้งหมดสามารถสรุปได้ว่า ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้นจะทำให้เข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้น เพราะการเรียนรู้แบบร่วมมือจะเรียนเป็นกลุ่มเปลี่ยนที่เรียนเก่งจะสามารถสอนให้คนที่ไม่เข้าใจได้ แล้วนักเรียนที่เรียนรู้ด้วยกันจะมีความอธิบายได้ดีกว่าครูและที่สำคัญเป็นการฝึกทักษะ เพราะทางสังคมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือต้องทำงานอยู่กับบุคคลที่มีความแตกต่าง ซึ่งเป็นการอยู่ร่วมกันเป็นพื้นฐานที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.2.3 ขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

เพرمจิตต์ ใจภัย (2551, น. 8-9) กล่าวถึง ลำดับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยทั่วไปไว้ ดังนี้

1. ขั้นเตรียม ครูสอนทักษะในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือจัดกลุ่มนักเรียนบอกวัตถุประสงค์ของบทเรียนและบอกวัตถุประสงค์ของการทำงานร่วมกัน
2. ขั้นสอน ครูสอนเนื้อหาหรือบทเรียนใหม่ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม แล้วให้งาน

3. ขั้นทำงานกลุ่ม นักเรียนเรียนรู้กันเป็นกลุ่มย่อยแต่ละคนมีบทบาทหน้าที่ของตน ช่วยกันแก้ปัญหา อภิปราย และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อหาคำตอบที่ดีที่สุดมากกว่าการตูใจเลย หรือรอคำเฉลยจะครุ

3.1 ขั้นตรวจสอบผลงานและทดสอบ

3.2 ตรวจผลงาน (กลุ่มและ/หรือรายบุคคล) ถ้าเป็นงานกลุ่มสามารถใช้ในกลุ่ม เช่นชื่อในผลงานที่ส่งครุอาจประเมินด้วยการหยิบผลงานของกลุ่มขึ้นมาแล้ว ถามสมาชิกกลุ่มคนใด คนหนึ่งเกี่ยวกับงานนี้นั้นจะเป็นงานเดียวก្នาจให้นักเรียนคนใดคนหนึ่งในกลุ่มอธิบายวิธีหาคำตอบ ของเค้าที่ได้จากการเรียนรู้ร่วมกันภายในกลุ่ม

3.3 ครุทดสอบนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยไม่มีการช่วยเหลือกัน และเมื่อครุ ตรวจผลการสอบแล้ว จะคำนวนคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มให้นักเรียนทราบและถือว่าเป็นคะแนนของ นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มด้วย

3.4 ขั้นสรุปบทเรียน และประเมินผลการทำงานกลุ่ม ครุและนักเรียนช่วยกัน สรุปบทเรียนประเมินผลการทำงานกลุ่มโดยอภิปรายผลงานของนักเรียนและวิธีการทำงานของนักเรียน รวมถึงวิธีการปรับปรุงทำงานของกลุ่มด้วย ซึ่งจะทำให้นักเรียนรู้ความก้าวหน้าของตนเองหั้งทางด้าน วิชาการ และด้านสังคม ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมี ดังนี้ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2546, น. 158-160)

2.2.4 ขั้นเตรียม ประกอบด้วย

2.2.4.1 แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้นักเรียนทราบหั้งด้านวิชาการ และด้านสังคม

2.2.4.2 จัดขนาดของกลุ่ม ซึ่งขนาดของกลุ่มจะมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนดังนี้ การจัดขนาดของกลุ่ม ผู้สอนจะต้องจัดให้เหมาะสมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบต่าง ๆ กิจกรรม การเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้และเวลาที่ใช้

2.2.4.3 จัดผู้เรียนเข้ากลุ่ม มีการจัดผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน เช่น เพศความสามารถ วัฒนธรรม อุปนิสัยในกลุ่มเดียวกัน ความมีการสับเปลี่ยนกลุ่มของผู้เรียนอยู่เสมอ ทั้งนี้ต้องรอให้การปฏิบัติงาน ของกลุ่มเดิม ที่ทำร่วมกันจนบรรลุความสำเร็จ

2.2.4.4 จัดชั้นเรียนควรจัดสภาพชั้นเรียนที่จะส่งผลต่อปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียน มากที่สุด

2.2.4.5 จัดเตรียมสื่อและแหล่งการเรียนรู้ผู้สอนจะต้องเตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่จำเป็นไว้ให้พร้อม

2.2.5 เริ่มเข้าบทเรียน ประกอบด้วย

2.2.5.1 จัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กันในทางบวกตลอดถึงความตระหนักในการทำงานร่วมกัน

2.2.5.2 อธิบายภาระงาน ผู้สอนอธิบายพลังงานที่ต้องทำให้ชัดเจนซึ่งอาจเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของบทเรียนเดิมกับบทเรียนใหม่จะเป็นสิ่งที่ดีมาก

2.2.5.3 สร้างและทำความเข้าใจในการประเมินความสำเร็จของผลงาน เช่น การกำหนดเกณฑ์ และวิธีตัดสินร่วมกัน

2.2.5.4 เสริมสร้างความรับผิดชอบให้สมาชิก เช่น การกำหนดตรวจสอบการทำงานของสมาชิกเป็นช่วง หรืออาจใช้วิธีการสุ่มตรวจตลอดจนการตรวจสอบกระบวนการการทำงานในกลุ่ม

2.2.5.5 ร่วมกันกำหนดพฤติกรรมทางสังคมที่พึงปรารถนาเพื่อส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้แสดงพฤติกรรมเหล่านั้นออกมา

2.2.6 ขั้นดูแลกำกับการเรียนรู้ ผู้สอนมีหน้าที่จะต้องดูแลผู้เรียนในขณะปฏิบัติกรรมดังนี้

2.2.6.1 สังเกตพฤติกรรมความก้าวหน้าของผู้เรียน รวมทั้งเป็นผู้กระตุ้นและช่วยเหลือผู้เรียน

2.2.6.2 มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ พยายามค้นหาทักษะและความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน และกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงออกให้มากที่สุด รวมทั้งสอนทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่ผู้เรียน

2.2.6.3 ร่วมกันสรุปผลการเรียน

2.2.7 ขั้นการประเมินกระบวนการทำงานและผลงานผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันประเมินกระบวนการทำงานและผลงานทั้ง 2 ด้าน ดังนี้

2.2.7.1 การประเมินผลงานด้านวิชาการ ได้แก่ ความก้าวหน้า ความสำเร็จในการเรียนซึ่งเกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระความรู้ที่ผู้เรียนได้รับ อาจใช้วิธีถามตอบก่อนอภิปรายหรือการทดสอบแบบย่อ

2.2.7.2 การประเมินผลงานด้านสังคม เป็นการประเมินทักษะทางสังคมที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติและมีความก้าวหน้า อาจใช้วิธีการทดสอบเล่าประสนการณ์ หรืออภิปรายร่วมกัน

สุลัดดา ลอยฟ้า (2536, น. 35-37) ได้กล่าวว่าขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ TGT ไว้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบ TGT ลักษณะใกล้เคียงกับการจัดการเรียนรู้แบบ STAD แตกต่างกัน TGT ไม่มีการทดสอบแต่จะใช้วิธีการเล่นเกมการแข่งขันตอบปัญหาแทนการจัดการเรียนรู้แบบ TGT ประกอบด้วยขั้นตอน ดังนี้

1. การนำเสนอบทเรียนต่อนักเรียนทั้งชั้น เนื้อหาบทเรียนจะถูกนำเสนอต่อนักเรียนทั้งชั้น โดยครูผู้สอน ซึ่งครูผู้สอนต้องใช้เทคนิคการสอนที่เหมาะสมตามลำดับเนื้อหาของบทเรียน โดยใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบคำอธิบายของครูเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจในเนื้อหาบทเรียนมากที่สุด

2. การเรียนกลุ่มย่อยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาหาใบความรู้ ทำกิจกรรมจากใบงาน และตรวจคำตอบจากใบเฉลยโดยครูกระตุ้นให้นักเรียนร่วมมือทำงาน มีการอภิปรายเพื่อค้นคว้าหาแนวทางในการแก้ปัญหา เน้นให้นักเรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อความสำเร็จของกลุ่ม

3. ตอนเล่นเกมแข่งขันตอบปัญหา เกมเป็นการแข่งขันตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาของบทเรียนโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจในบทเรียนเกมประกอบด้วยผู้เล่น 4 คน ซึ่งแต่ละคนจะเป็นตัวแทนของกลุ่มย่อยแต่ละกลุ่ม การกำหนดนักเรียนเข้ากลุ่มเล่นเกมจะยึดหลักนักเรียนที่มีความสามารถทัดเทียมกันแข่งขันกันกล่าวคือนักเรียนมีความสามารถสูงแข่งขันกับสูงความสามารถปานกลางแข่งขันกับปานกลางและความสามารถต่ำแข่งขันกับต้น

4. การยกย่องทีมที่ประสบผลสำเร็จทีมที่ได้คะแนนรวมถึงตามเกณฑ์ที่กำหนดจะได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องจากที่กล่าวมาทั้งหมด สามารถสรุปได้ว่าขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ จะมีขั้นตอนคือ ขั้นเตรียม ขั้นสอน ขั้นทำงานกลุ่ม ขั้นสอบผลงานและทดสอบขั้นสรุปบทเรียน

2.2.8 บทบาทของครูและนักเรียนในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.2.8.1 บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สรุปบทบาทของครูผู้สอน ในชั้นเรียนแบบร่วมมือ ดังนี้

1) บทบาททางตรง คือ การให้ความรู้แก่นักเรียนในเรื่องบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบการฝึกทักษะทางสังคม เพื่อให้งานกลุ่มที่มีประสิทธิภาพ ติดตามคุณภาพติกรรมของ นักเรียนในแต่ละกลุ่มว่า อยู่ในบทบาทที่ถูกต้องเหมาะสมเพียงใด ตลอดจนให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่ นักเรียนไม่ได้อธิบาย ซึ่งเป็นเรื่องหรือจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในการสอนแต่ละครั้งรวมทั้งเก็บผลงาน ของนักเรียนมาศึกษาค้นหาข้อมูลพร่องเพื่อปรับปรุงแก้ไขในชั้นเรียนต่อไป

2) บทบาททางอ้อม คือ ครุค oy ติดตามเฝ้าสังเกตการณ์การทำงานของแต่ ละกลุ่มโดยให้คำแนะนำเมื่อเด็กมีปัญหา และพยายามให้เด็กแต่ละกลุ่มร่วมกันทำงาน หากมีปัญหามียอมรับ สมาชิกคนใดคนหนึ่งในกลุ่ม ครุต้องพยายามช่วยเหลือด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการยอมรับให้ได้ ครุต้องคอยให้กำลังใจและคำชี้เชียแก่นักเรียนเมื่อนักเรียนสามารถทำงานได้ประสบผลสำเร็จ

พรรณรัศมี เเง่าธรรมสาร (2533, น. 37) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการจัด การเรียนรู้แบบร่วมมือว่า บทบาทของครูเปลี่ยนจากการเป็นผู้ควบคุมชั้น เป็นเพียงผู้แนะนำให้นักเรียน ใช้ข้อมูลทั้งหลายดำเนินการให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ ครุเป็นเพียงผู้จัดบรรยากาศให้อ่อนโยน ต่อการเรียนของนักเรียน ผลการวิจัยได้ชี้ให้เห็นว่า นักเรียนจะเรียนได้ดีในบรรยากาศที่เป็นกันเอง ที่ทุกคนไม่รู้จะเป็นนักเรียนหรือครูสามารถทำผิดได้ครูและนักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นความรู้สึก ซึ่งกันและกันครูเป็นบุคคลสำคัญในการสร้างบรรยากาศ ดังนี้

1. ให้งานที่ท้าทายความสามารถของนักเรียนมากกว่าที่จะเป็นงานที่แข่งกัน
2. ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกและตัดสินใจทำงาน
3. นับถือความคิดและสนใจความรู้สึกของนักเรียน
4. เห็นว่าความคิดเห็นของนักเรียนมีความหมายมีคุณค่า ถึงแม้จะเป็น ความคิดที่จำกัด
5. ส่งเสริมให้นักเรียนแสดงออก ซึ่งความคิดของตนเองซึ่งอาจจะออกมา ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การวาดภาพรายสี แสดงบทบาทสมมติลักษณะ เช่น บรรยายอื่น ๆ
6. ยอมรับความผิดพลาดของนักเรียน

7. เมยแพร์ข้อเขียนหรือผลงานของนักเรียนในรูปของจดหมายข่าวหนังสือ
ของห้องหรือ หนังสือพิมพ์ของโรงเรียน
8. กระตุ้นส่งเสริมทักษะทางด้านความคิดแก่นักเรียนโดยใช้แหล่งข้อมูล
ต่าง ๆ และสื่อการสอน เช่น หนังสือ ภาพยนตร์ วารสาร

2.2.8.2 บทบาทของผู้เรียน

บทบาทของผู้เรียนในการปฏิบัติงาน Adams (1990, p. 26) กำหนดบทบาทของ
นักเรียนไว้ ดังนี้

- 1) ผู้ให้การสนับสนุน ทำหน้าที่เป็นองค์กรในการทำงานกลุ่ม และสร้าง
ความชัดเจนของนักเรียน ต่อความเข้าใจในการทำงานของกลุ่ม นำคำสั่งของกลุ่มและความเกี่ยวพัน
กับครู หลังจากที่กลุ่มพยายามหาทางเลือกในการแก้ไข
- 2) พูดตรวจสอบทำหน้าที่ตรวจสอบสมาชิกให้แน่ใจว่า ทุกคนเข้าใจงาน
เหล่านั้น โดยทุกคนเห็นด้วยกับคำตوبของกลุ่มและสามารถอธิบายได้
- 3) ผู้อ่านทำหน้าที่อ่านปัญหา หรือกำหนดทิศทางของกลุ่ม
- 4) ผู้บันทึกทำหน้าที่เขียนคำตوبหรือกำหนดทิศทางของกลุ่มระดazole
หรือบันกราด

5) ผู้ให้กำลังใจ ทำหน้าที่แสดงการสนับสนุนและการให้กำลังใจสมาชิกกลุ่ม
โดยรักษาความรู้สึกที่ดีเกี่ยวกับการทำงานร่วมกัน

นิพา สาริพันธ์ (2549, น. 22) บทบาทของผู้เรียน

1. ไว้ใจซึ่งกันและกัน และพัฒนาทักษะการสื่อความหมาย
2. ในการทำกิจกรรมการเรียนแต่ละครั้ง สมาชิกคนหนึ่งจะทำหน้าที่
เป็นผู้ประสานงานคนหนึ่งทำหน้าที่เลขานุการกลุ่ม ส่วนสมาชิกที่เหลือทำหน้าที่เป็นผู้ร่วมทีมสมาชิก
ทุกคนต้องได้รับมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบ
3. ให้เกียรติและรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนสมาชิกกลุ่มทุกคน
4. รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและเพื่อน ๆ ในกลุ่มผู้เรียนจะร่วม
ทำกิจกรรมกำหนดเป้าหมายของกลุ่มและเปลี่ยนความรู้และวัสดุอุปกรณ์ให้กำลังใจ ซึ่งกันและกันดูแลกัน
ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ รวมไปถึงช่วยกันควบคุมเวลาในการทำงาน

จากที่กล่าวมาทั้งหมดสรุปได้ว่า บทบาทของครูและผู้เรียนมีความสำคัญมากในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อให้ประสบความสำเร็จ เพราะถ้าปฏิบัติตามบทบาทของตนแล้วจะช่วยให้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือง่ายและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2.8.3 ความแตกต่างระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือและการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มเดิม

พระนรศิลป์ เจริญธรรมสาร (2533, น. 35-36) ได้อธิบายถึงความแตกต่างระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มเดิมไว้ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสามารถกลุ่มมีความรับผิดชอบในการเรียนร่วมกัน

2. สนใจในการทำงานของตนเองเท่ากับการทำงานของสมาชิกในกลุ่ม ส่วนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มแบบเดิม สมาชิกกลุ่มไม่มีความรับผิดชอบร่วมกัน สมาชิกกลุ่มแต่ละคนรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย มีการให้คำแนะนำ ชี้แจง เสนอแนะการทำงานกลุ่มของสมาชิกในการจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มแบบเดิมนั้นสมาชิกกลุ่มแต่ละคนไม่รับผิดชอบการทำงานของตนเอง เสมอไป บางครั้งขอใช้ชื่อของตนเอง โดยที่ไม่ได้ทำงาน

3. ในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมือนั้นสมาชิกมีความสามารถที่แตกต่างกัน แต่ในการใช้การเรียนรู้เป็นกลุ่มแบบเดิมนั้นสมาชิกกลุ่มมีความสามารถใกล้เคียงกัน

4. มีการแลกเปลี่ยนบทบาทของผู้นำในกลุ่มการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ในขณะที่ผู้นำหรือหัวหน้าจะได้รับการคัดเลือกจากสมาชิกกลุ่มแบบเดิม

5. สมาชิกกลุ่มในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ช่วยเหลือสนับสนุนให้กำลังใจในการทำงานกลุ่มช่วยกันรับผิดชอบการเรียนของสมาชิกกลุ่มและแน่ใจว่าสมาชิกทุกคนทำงานกลุ่ม ในการเรียนเป็นกลุ่มแบบเดิมนั้นสมาชิกรับผิดชอบในงานของตนเองเท่านั้นอาจแบ่งงานกัน "ไปทำอาชญากรรมกัน"

6. จุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้น คือ การให้สมาชิกทุกคนใช้ความสามารถอย่างเต็มที่ในการทำงานกลุ่ม โดยยังคงรักษาสัมพันธภาพที่ดีต่อสมาชิกกลุ่มในการจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มแบบเดิมนั้นจุดมุ่งหมายอยู่ที่การทำงานให้สำเร็จเท่านั้นนักเรียนจะได้ทักษะทางสังคม ที่จำเป็นใช้ในขณะทำงานกลุ่มและทักษะเหล่านี้จะถูกละเอียดหรับการจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มแบบเดิม

7. บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือจะเป็นผู้ให้คำแนะนำนำช่วยเหลือสังเกตการณ์ทำงานของสมาชิกในกลุ่ม ในขณะที่ครูในการจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มแบบเดิมไม่สนใจนักเรียนในขณะทำงานกลุ่ม

8. ใน การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ครูเป็นผู้กำหนดวิธีการในการทำงานกลุ่มเพื่อให้กลุ่มดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนในการจัดการเรียนรู้เป็นกลุ่มแบบเดิมนั้นครูไม่สนใจวิธีการในการดำเนินงานภายในกลุ่มให้สมาชิกทุกคนจัดการกันเอง

2.2.8.4 ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

- 1) ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้นและความรู้นั้นคงทนกว่า
  - 2) รู้จักการใช้เหตุผลมากขึ้น มีความเข้าใจในเรื่องรูปถึงและมีความคิดสร้างสรรค์มากกว่า
  - 3) มีแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอกในการเรียนรู้มากขึ้น
  - 4) สนใจทำงานและลดความไม่เป็นระเบียบของห้องเรียนได้ เพราะทุกคนทำงานร่วมกัน
  - 5) ได้แนวคิดและความสามารถ จากเพื่อนมากขึ้น
  - 6) ยอมรับความแตกต่างระหว่างเพื่อนในด้านต่าง ๆ เช่น ลักษณะนิสัย เพศ ความสามารถ ระดับของสังคม และความแตกต่างอื่น ๆ ซึ่งวิธีนี้ช่วยให้เข้าใจกันดีขึ้น
  - 7) มีการช่วยเหลือสนับสนุนในด้านต่าง ๆ
  - 8) มีสุขภาพจิต การปรับตัว และการทำงานในสภาพที่เป็นธรรมชาติ
  - 9) ใช้ความสามารถของตนเองให้กับเพื่อนอย่างเต็มที่
  - 10) มีทักษะด้านสังคมเพิ่มขึ้น
- จากที่กล่าวมาทั้งหมดสรุปได้ว่า ความแตกต่างระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มเดิมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือนั้นมีลักษณะแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน เช่น วิธีการจัดแบบกลุ่ม การกำหนดหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคนอย่างชัดเจน และได้พัฒนาทักษะทางสังคม เป็นต้น

2.2.9 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT (Teams-game-tournament)

2.2.9.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับ TGT

Slavin (1990, pp. 84-93) กล่าวว่าการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TGT หรือ การแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม หมายถึง เทคนิควิธีเรียนแบบร่วมมือเป็นเทคนิควิธีหนึ่งที่จัดกิจกรรม การเรียนการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีการจัดให้นักเรียนเรียนร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยในแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิก 4 คน ที่มีระดับความสามารถต่างกันสมาชิกในกลุ่มศึกษาค้นคว้าและทำงานร่วมกันนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันเพื่อผู้ช่วยเหลือ สนับสนุนกระตุ้นและส่งเสริมการทำงานของเพื่อนสมาชิกในกลุ่มให้ประสบผลสำเร็จนักเรียนได้อภิปรายซักถามซึ่งกันและกันเพื่อให้เข้าใจบทเรียนหรืองานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดีที่ทุกคนมีกิจกรรมแข่งขันตอบปัญหาเพื่อสะสมคะแนนความสามารถของทุกกลุ่มโดยสมาชิกที่แข่งขันมีความสามารถใกล้เคียงกัน เมื่อสิ้นการแข่งขันตอบปัญหาแต่ละครั้ง นักเรียนจะกลับมา�ังกลุ่มของตนเอง แล้วนำคะแนนรวมกันเป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มกลุ่มใดทำคะแนนได้สูงถึงเกณฑ์ที่กำหนดจะได้รับรางวัล TGT เกิด เพราะครูเชิญกับปัญหาการขาดแรงจูงใจในนักเรียน และมีผลงานวิจัยที่น่าตื่นเต้นของนักจิตวิทยาสาขาต่าง ๆ ในเรื่องนี้ปรากฏอุปกรณ์ในปลายทศวรรษที่ 1960 ซึ่งว่าด้วยปัญหาต่อไปนี้

1. ค่านิยมในนักเรียนไม่ได้รับการกระตุ้นให้ฝรั่งเชิงวิชาการ

2. ระดับความสามารถที่แตกต่างกันหลากหลายในชั้นเรียน

3. ผลการจัดการเรียนรู้แบบแข่งขันที่ปรากฏในหนังสือของ TGT มีผลดี

ปรากฏชัดในผลการวิจัยที่ปรากฏใน 3 โรงเรียน

2.2.9.2 ลักษณะของ TGT

รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT มีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ (1) ทีม แบ่งนักเรียนออกเป็น 4-5 กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนหลากหลายทั้งเรื่องของระดับผลสัมฤทธิ์ เชื้อชาติ และเพศ โดยอุดมคติแต่ละทีมจะมีผู้มีผลสัมฤทธิ์สูง 1 คน ปานกลาง 2 คน และต่ำ 1 คน อย่างไรก็ได้แต่ละกลุ่มต้องประมาณว่ามีความสามารถทางการเรียนปอพอกันตลอดช่วงของการใช้สมาชิก จะสังกัดกลุ่มอย่างถาวร แต่ละกลุ่มจะได้รับการฝึกฝนเหมือนกันหรือสอนกัน และในกลุ่มจะช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการทุกหัวข้อที่ครูสอน (2) เกม เกมที่ใช้เป็นการฝึกทักษะ ซึ่งเน้นที่เนื้อหาหลักสูตร นักเรียนจะได้ตอบปัญหาเกมบนบัตร หรือเอกสารที่มีแต่ละหัวข้อซึ่งเน้นเฉพาะกฎหมายพื้นฐานสำคัญ คือการแข่งขัน และ (3) การแข่งขันกัน การฝึกในกลุ่มจะมีการแข่งขัน การแข่งขันจะมีสับค่าทั้ง 1 ครั้ง

หรือ 2 ครั้ง โดยให้งานชนิดที่แต่ละกลุ่มต้องแข่งขันกัน แต่ละกลุ่มจะได้รับการประเมินคร่าว ๆ ในระดับผลสัมฤทธิ์ว่า ทีมไหนจะได้คะแนนสูงสุด แต่ละคนเรียนในปลายคาบเรียนนักเรียนหรือผู้เล่นทุกคน จะได้เปรียบเทียบคะแนนของแต่ละกลุ่มว่ากลุ่มใดคะแนนที่ดีที่สุดปานกลาง หรือ ต่ำ กลุ่มใดคะแนนสูงสุดได้ 6 คะแนนปานกลาง 4 คะแนน และต่ำได้ 2 คะแนน คะแนนนี้จะบวกแยกคะแนนสมาชิกแต่ละคน มีการบวกรรวมกับครั้งก่อน ๆ แล้วจะมีการปรับวิธีการและเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้กัน ผลกระทบจะประยุกต์ในลักษณะจดหมายข่าว สัปดาห์ละครั้ง

2.2.9.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT

- 1) การนำเสนอบทเรียนต่อนักเรียนทั้งชั้น
- 2) ครุฑบทวนความรู้เดิมของนักเรียนโดยการอภิปรายซักถาม
- 3) ครุเจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
- 4) นำเข้าสู่บทเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความพร้อมและเราระบุใจที่จะเรียน

โดยการเลือกใช้กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การอภิปรายซักถาม ใช้ภาพเป็นสื่อประกอบ เป็นต้น

2.4.9.4 การเรียนกลุ่มย่อย

- 1) แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน โดยคละเพศและความสามารถซึ่งในกลุ่มจะประกอบไปด้วย นักเรียนที่มีความสามารถ เก่ง ปานกลาง อ่อน ในอัตราส่วน 1:2:1 โดยใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคเรียนที่ผ่านมาnamaจัดกลุ่มนักเรียน
  - 2) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมารับใบความรู้และใบงาน
  - 3) นักเรียนภายในกลุ่มช่วยกันศึกษาใบความรู้ และร่วมกันทำใบงาน
- โดยสมาชิกภายในกลุ่มจะแบ่งหน้าที่และปฏิบัติตามหน้าที่เรียนไป ดังนี้

สมาชิกคนที่ 1 มีหน้าที่อ่านคำถ้าและแยกประเด็นที่โจทย์กำหนด หรือ สิ่งที่เป็นประเด็นสำคัญของคำถ้า

สมาชิกคนที่ 2 วิเคราะห์หาแนวทางตอบคำถ้าอธิบายให้ได้มา ซึ่งแนวคำตอบ หรืออธิบายให้ได้มา ซึ่งคำตอบที่โจทย์ถ้า

สมาชิกคนที่ 3 รวบรวมข้อมูลและเขียนคำตอบ

สมาชิกคนที่ 4 สรุปขั้นตอนทั้งหมดและตรวจคำตอบ

- 4) ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนแต่ละกลุ่ม และกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนร่วมมือกันทำแบบฝึกหัด ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ช่วยอธิบายจนเข้าใจผลสำเร็จของกลุ่มนั้นจะขึ้นอยู่กับสมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่มดังนั้นทุกคนต้องร่วมมือกัน
- 5) เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จแล้วมารับใบเฉลยไปตรวจใบงานที่ได้ทำไป
- 6) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายและสรุป

2.2.9.5 การแข่งขันเกมทางวิชาการ

- 1) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีความสามารถแตกต่างกันแยกย้ายกันไปแข่งขันตามโต๊ะที่จัดไว้ตามความสามารถ กลุ่มแข่งขันจะมีแผนผัง ดังนี้
โต๊ะหมายเลข 1 เป็นโต๊ะแข่งขันสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถในระดับเก่ง
โต๊ะหมายเลข 2 เป็นโต๊ะแข่งขันสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถในระดับปานกลาง
โต๊ะหมายเลข 3 เป็นโต๊ะแข่งขันสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถในระดับอ่อน

- 2) ดำเนินการแข่งขันเป็นขั้นตอน
- 2.1) ครูแจ้งของชำร่วยให้ทุกโต๊ะ
- 2.2) ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบว่าทุกคนจะผลัดกันเป็นผู้อ่านคำถานและผู้อ่านคำถานมีหน้าที่อ่านคำเฉลย และให้คะแนนผู้ที่ตอบถูกตามลำดับ

- 3) เริ่มแข่งขัน
- 3.1) นักเรียนคนที่ 1 หยิบช่องคำถาน 1 ช่องเปิดอ่านคำถานแล้ววางกล่างโต๊ะ
- 3.2) นักเรียนอีก 3 คน แข่งขันกันตอบคำถานโดยเขียนคำตอบลงในกระดาษของตนส่งให้คนที่ 1 อ่าน
- 3.3) คนที่อ่านคำถานทำหน้าที่ให้คะแนนตามลำดับคนที่ส่งก่อนหลัง
- 3.3.1) ผู้ที่ตอบคนแรกได้ 2 คะแนน
- 3.3.2) ผู้ที่ตอบคนต่อมาได้ 1 คะแนน
- 3.3.3) ผู้ที่ตอบผิดไม่ได้คะแนน

3.4) สมาชิกในกลุ่มแข่งขัน จะผลัดกันทำหน้าที่อ่านคำถามจนคำถามหมด โดยให้ทุกคนได้ตอบคำถามจำนวนเท่ากัน

3.5) ให้ทุกคนรวมคะแนนของตนเองโดยมีสมาชิกทุกคนในกลุ่มรับรอง กันว่าถูกต้องการคิดคะแนนจะได้คะแนนเพิ่ม

3.5.1) ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดในแต่ละโต๊ะจะได้คะแนนเพิ่ม 1 คะแนน

3.5.2) ผู้ที่ได้คะแนนรองอันดับ 1 จะได้คะแนนเพิ่ม 8 คะแนน

3.5.3) ผู้ที่ได้คะแนนรองอันดับ 2 จะได้คะแนนเพิ่ม 6 คะแนน

3.5.4) ผู้ที่ได้คะแนนรองอันดับ 3 จะได้คะแนนเพิ่ม 4 คะแนน

3.6) การยกย่องทีมที่ประสบความสำเร็จนักเรียนที่ไปทำการแข่งขันกลับ เข้ากลุ่มเดิม นำคะแนนการแข่งขันของแต่ละคนมาบวกรวมเป็นคะแนนของกลุ่ม ครุเจ้งผลการแข่งขัน พร้อมกับกล่าวชื่อชั้นชุมกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด

สรุปได้ว่าจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

(1) การนำเสนอที่มีความน่าสนใจ เช่น รูปภาพ วิดีโอ หรือเสียงดนตรี เป็นต้น การสอนมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เข้าใจความหมายของบทเรียนซัดเจนยิ่งขึ้น รู้ว่าต่อไปจะเรียนเรื่องอะไร และสามารถนำความรู้และเทคนิคที่มีอยู่เดิมมาสัมพันธ์กับบทเรียนที่เรียน (2) การสอน เป็นการนำเสนอความคิดรวบยอดใหม่หรือบทเรียนใหม่ อาจเป็นการสอนตรงหรือจัดในรูปแบบของการอภิปราย หรือกลุ่มนักเรียน (3) การจัดทีม เป็นขั้นตอนการจัดกลุ่ม หรือจัดทีมของนักเรียน โดยจัดให้คล้ายกันทั้งเพศ และความสามารถและทีมจะต้องช่วยกัน และกันในการเตรียมความพร้อมและความเข้มแข็งให้สมาชิกทุกคน (4) การแข่งขัน การแข่งขันมักจัดในช่วงท้ายสัปดาห์หรือท้ายบทเรียน ซึ่งจะใช้คำรามเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนมาในข้อ 1 และผ่านการเตรียมความพร้อมของทีมมาแล้วการจัดโต๊ะแข่งขันจะมีหลายโต๊ะแต่ละโต๊ะจะมีตัวแทนของทีมแต่ละทีมมาร่วมแข่งขัน ทุกโต๊ะการแข่งขันควรเริ่มดำเนิน และ (5) การสรุปบทเรียนเป็นการนำคะแนนการแข่งขันแต่ละคนมาบวกรวมเป็นคะแนนของกลุ่ม แจ้งผลการแข่งขันโดยให้ตัวแทนที่ออกไปแข่งขันนำเสนอต่อสมาชิก พร้อมกับกล่าวชื่อชั้นชุมกลุ่มที่ได้คะแนนสูง

2.3 แผนการจัดการเรียนรู้

2.3.1 ความหมายของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชัยชาณ วงศ์สามัญ (2543, น, 39) กล่าวว่าแผนการสอน หมายถึง แบบบันทึกที่บรรจุข้อมูล ต่าง ๆ ที่ผู้สอนจัดเตรียมไว้สำหรับสอนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

สำลี รักสุทธิ (2549, น, 42) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้คือแผนการหรือโครงการที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้การปฏิบัติการสอนในรายวิชาได้วิชาหนึ่งเป็นการระดม สรรวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

รุจิร์ ภู่สาระ (2545, น. 159) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ คือ เครื่องมือ แนวทางในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้ผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่ม

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, น. 22) ได้ให้ความหมายของแผนการสอนหรือบันทึกการสอน หมายถึง การนำวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องเตรียมไว้ล่วงหน้า เพื่อนำมาทำการสอนตลอดภาคเรียน มาสร้างแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยมีองค์ประกอบหลักคือจุดประสงค์การเรียน การสอนเนื้อหาสาระกิจกรรมการเรียนการสอนการใช้สื่อการเรียนการสอนและวัดผลประเมินผล

ชนบท ราตุทอง (2553, น. 134) ได้ให้ความหมายว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การเตรียมการสอนเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นเอกสารแนวทางสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ที่เป็นการนำเอาวิชาหรือประสบการณ์ ที่จะต้องทำการสอนตลอดปีการศึกษาหรือตลอดภาคเรียน มาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีการกำหนดจุดประสงค์ กิจกรรม สื่อ อุปกรณ์ การวัดและประเมินผล

วิมลรัตน์ สุนทรโอลจ์ (2553, น. 303) ได้ให้ความหมายว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดกิจกรรมการเรียน การจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับเนื้อหาและจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นแผนที่ผู้จัดการเรียนรู้จัดทำขึ้นจากคู่มือครุหรือแนวการจัดการเรียนรู้ ของกรมวิชาการ ซึ่งจะทำให้ผู้จัดการเรียนรู้ทราบว่าจะจัดการเรียนรู้เนื้อหาใด เพื่อจุดประสงค์ใด จัดการเรียนรู้อย่างไร ใช้สื่ออะไร และวัดผลประเมินผลโดยวิธีใด

สรุปแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การเตรียมการสอนอย่างมีระบบเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าและเป็นเอกสารที่ครูผู้สอนได้วิเคราะห์และนำสาระการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่จะต้องทำการสอนในระยะเวลาหนึ่ง เป็นเครื่องมืออันสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนไปสู่ด้านภาษาที่หลักสูตรกำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.2 ความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชาลิต ชูกำแพง (2551, น. 95) ได้สรุปความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน มีคุณภาพตรงกับเจตนาของนักเรียน ซึ่งส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอน และทันเวลา
2. ช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่นในตนเองยิ่งขึ้น เมื่อได้เตรียมการสอนอย่างดีแล้ว การสอนก็จะเป็นไปอย่างเรียบร้อย
3. ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว เพราะเมื่อครูเตรียมการสอนอย่างดีย่อมทำให้การจัดกิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอน จนนักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจเร็วขึ้น
4. ทำให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อกลุ่มประสบการณ์ที่เรียน การที่ครูเตรียมการสอนทำให้ครูมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับวัยของนักเรียน นักเรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน และเกิดเจตคติที่ดีต่อเรื่องที่เรียน
5. ทำให้นักเรียนเลื่อมใสศรัทธาในตัวครู เพราะครูมีความมั่นใจ มีการเตรียมการเรียน การสอนมาอย่างดี กระบวนการเรียนการสอนเป็นไปตามระบบอย่างมีประสิทธิภาพ
6. ถ้าครูมีความจำเป็นไม่ได้สอนด้วยตนเอง ผู้มาสอนแทนก็สามารถสอนแทนได้ บรรลุตามจุดประสงค์ที่กำหนด
7. ทำให้การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ช่วยครูสามารถวินิจฉัยจุดอ่อนของนักเรียนที่จะได้รับการแก้ไขและทราบจุดเด่นที่ควรได้รับการส่งเสริมต่อไป
8. ครูผู้สอนสามารถใช้เป็นข้อมูลที่ถูกต้อง เที่ยงตรง เพื่อเสนอแนะแก่บุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมวิชาการ ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหาร เพื่อปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ช่วยให้ผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบขั้นตอนกระบวนการต่าง ๆ ใน การสอนของครู เพื่อการนิเทศติดตามผลการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9. เป็นการพัฒนาวิชาชีพครู ที่แสดงว่าการสอนต้องได้รับที่ฝึกฝนที่มีความเชี่ยวชาญ โดยเฉพาะมีเครื่องมือ และเอกสารที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ
10. เป็นผลงานทางวิชาการอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความชำนาญการพิเศษหรือความเชี่ยวชาญของผู้จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งสามารถนำไปพัฒนาในหน้าที่และเสนอ เลื่อนระดับให้สูงขึ้น

ขนธ ราชทอ (2553, น. 134) ได้สรุปความสำคัญของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ไว้ว่าดังนี้

1. ทำให้การจัดการเรียนการสอนมีความหมายยิ่งขึ้น
2. ครูมีคู่มือการสอนที่มีคุณภาพ
3. เป็นผลงานที่บ่งบอกศักยภาพการเป็นครูมืออาชีพ
4. ครุคุณอื่นใช้สอนแทนเราได้
5. ทำให้การจัดการเรียนการสอนตามสภาพที่เป็นจริง
6. ทำให้เกิดการเรียนรู้แบบองค์รวมผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้หลายอย่างในขณะเดียวกัน
7. ทำให้ขยายขอบเขตการศึกษาไปได้อย่างไม่จำกัด โดยมีความเกี่ยวข้องกับวิชาอื่น ๆ
8. ช่วยให้การเรียนการสอนมีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา
9. ส่งเสริมให้เกิดการเรียนมีความสมบูรณ์ ครบถ้วน โดยไม่จำกัดระยะเวลา

วิมลรัตน์ สุนทรโภจน์ (2553, น. 306) ได้สรุปไว้ว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เปรียบ ได้กับพิมพ์เขียวของวิศวกรหรือสถาปนิก ที่ใช้เป็นหลักในการควบคุมงานก่อสร้างวิศวกร หรือสถาปนิก จะขาดพิมพ์เขียวไม่ได้ฉันใด ผู้เป็นครูก็ขาดแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่ได้ฉันนั้น ยิ่งผู้สอนได้ทำ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองก็จะยิ่งให้ประโยชน์ต่อตนเองมากเพียงนั้น ซึ่งผลดีของการจัด ทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอน/วิธีเรียนที่มีความหมายยิ่งขึ้น เพราเป็นการจัดทำอย่างมีหลักการที่ถูกต้อง ช่วยให้ครูมีสื่อการสอนที่ทำด้วยตนเอง ทำให้เกิด ความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน ทำให้สอนได้ครบถ้วนตามหลักสูตรและสอนได้ทันเวลา เป็น ผลงานวิชาการที่สามารถเผยแพร่เป็นตัวอย่างได้ และช่วยให้ความสะดวกแก่ครูผู้สอนแทนในกรณีที่ ครูผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนได้

สรุปแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีความสำคัญต่อครูผู้สอนสำหรับใช้เป็นแนวทางในการเตรียมการสอนที่มีคุณภาพไว้ล่วงหน้า ส่งผลให้ครูผู้สอนมีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างราบรื่น และสอนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรกำหนดไว้

2.3.3 องค์ประกอบของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยทั่วไป

สุคนธ์ สินธนาวนนท์ (2545, น. 22-27) ได้สรุปว่าการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Lesson Plan) ควรมีองค์ประกอบสำคัญ 9 หัวข้อ ดังนี้

1. สาระสำคัญ (Concept) เป็นความคิดรวบยอดหรือหลักการของเรื่องหนึ่งที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน เมื่อเรียนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ (Learning Objective) เป็นการกำหนดจุดประสงค์ที่ต้องการให้เกิดกับนักเรียน เมื่อเรียนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว
3. เนื้อหา (Content) เป็นส่วนที่นำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้และต้องการให้เกิดกับผู้เรียน เมื่อเรียนตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว
4. กิจกรรมการเรียนการสอน (Instructional Activities) เป็นการเสนอขั้นตอนหรือกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้น
5. สื่อการเรียนและอุปกรณ์ (Instructional Media) เป็นสื่อการเรียนและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้น
6. การวัดและประเมินผล (Measurement and Evaluation) เป็นการกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการวัดและประเมินผลว่านักเรียนบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่
7. กิจกรรมเสนอแนะ เป็นกิจกรรมที่บันทึกเพิ่มเติมของครูผู้สอน หลังจากที่ได้นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้บังคับบัญชาตรวจสอบ เพื่อปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ก่อนนำไปใช้สอน
8. บันทึกข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชา เป็นบันทึกการตรวจแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสนอแนะหลังจากที่ได้ตรวจสอบความถูกต้อง และการกำหนดรายละเอียดในหัวข้อต่าง ๆ
9. บันทึกผลหลังสอน เป็นการบันทึกของผู้สอนหลังจากนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้แล้ว เพื่อนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปปรับปรุงและใช้สอนในคราวต่อไป โดยมีหัวข้ออยู่ดังนี้

9.1 ผลการเรียน เป็นการบันทึกผลการเรียนด้านปริมาณและคุณภาพทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัย ซึ่งได้กำหนดขึ้นในกิจกรรมการเรียนการสอนและ ขั้นประเมินผล

9.2 ปัญหาและอุปสรรค เป็นบันทึกปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในขณะสอน ก่อนสอน และหลังสอน

9.3 ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข เป็นการบันทึกข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง การเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ของบทเรียนที่หลักสูตรกำหนด

สรุปการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของ หน่วยงานต้นสังกัดสถานศึกษาหรือครุพัสดุที่จะเลือกใช้รูปแบบที่คิดว่ามีความเหมาะสม เดิมมี องค์ประกอบสำคัญ 9 หัวข้อ ดังที่ได้อธิบายไว้ข้างต้น ซึ่งครุพัสดุสอนอาจจะเพิ่มเติมหัวข้ออื่น ๆ ได้ตาม บริบทและความเหมาะสม

2.3.4 ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

รุจิร์ ภู่สาระ (2545, น. 169-172) เสนอแนะขั้นตอนการทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร ต้องศึกษาหลักสูตรอย่างกว้างขวาง และอย่างลึกซึ้งในวิชาและ รายวิชาที่สอน เช่น ศึกษาโครงสร้างของวิชา จุดประสงค์ของวิชา สื่อการเรียนการสอนที่กำหนดในรายวิชา คำอธิบายรายวิชา และธรรมชาติของวิชา เป็นต้น

2. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา เวลาและกิจกรรม วิเคราะห์ได้จากคำอธิบาย รายวิชา โดยให้ความสัมพันธ์กับจุดประสงค์ของวิชา และจุดประสงค์ของหลักสูตร

3. หากวิธีสอน กลวิธีสอนจะต้องสอดคล้องกับหลักสูตร โดยใช้ทักษะกระบวนการ และทฤษฎีการเรียนรู้ต่าง ๆ ตลอดทั้งประสมประสานระหว่างประสบการณ์และจินตนาการของผู้สอนเอง คงจะไม่มีวิธีสอนใดวิเศษสุดในโลกนี้ วิธีการสอนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ มากที่สุด จะต้องยึดหลักให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติ เพื่อให้นักเรียนได้เป็นผู้คิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และเห็นช่องทางในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

4. จัดทำสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนจะต้องสอดคล้องกับกิจกรรม การเรียนการสอน ซึ่งอาจจะเป็นสื่อที่ใช้อยู่แล้วหรือสื่อที่คิดขึ้นใหม่ก็ได้ แต่ต้องให้เหมาะสมและ สอดคล้องกับเนื้อหาด้วย

5. จัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล เครื่องมือวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตร โดยเครื่องมือนั้นจะต้องวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านพุทธิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย ตลอดทั้งครอบคลุมถึงกระบวนการวางแผนของนักเรียนทั้งจากสถานการณ์จริงและสถานการณ์จำลองอีกด้วย

6. กำหนดโครงสร้างสำหรับ 1 รายวิชาการกำหนดโครงสร้างสำหรับ 1 รายวิชาสามารถปฏิบัติได้ 2 ลักษณะ ได้แก่ (1) โครงสร้างอย่างละเอียด เป็นการวางแผนโครงสร้างโดยสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา เวลา กระบวนการ สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลให้เห็นเป็นภาพรวมตลอดใน 1 รายวิชา และ (2) โครงสร้างอย่างสังเขป เป็นการวางแผนโครงสร้างโดยสัมพันธ์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา และเวลา เพื่อให้เห็นภาพรวมทั้งหมดใน 1 รายวิชา

7. การเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ขยายจากโครงสร้าง เป็นการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่จะนำไปใช้ในแต่ละคาบ/ชั่วโมงอย่างละเอียด สามารถนำไปใช้ปฏิบัติการสอนได้จริง และบรรลุเป้าหมายตามจุดประสงค์การเรียนรู้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550, น. 136) ได้เสนอแนะขั้นตอนการทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา สาระการเรียนรู้รายปี หรือรายภาคและหน่วยการเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้น เพื่อประโยชน์ในการเขียนรายละเอียดของแต่ละหัวข้อของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังเพื่อนำมาเขียนเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยให้ครอบคลุมพฤติกรรมทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการเจตคติ และค่านิยม

3. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ โดยแยกและขยายสาระการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

4. วิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

5. วิเคราะห์กระบวนการประเมินผล โดยเลือกใช้วิธีการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้

6. วิเคราะห์แหล่งเรียนรู้ โดยคัดเลือกสื่อการเรียนรู้ และแหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนให้เหมาะสมสมสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้

2.3.5 ประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้

รุจิร์ ภู่สาระ (2545, น. 159-161) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้ว่าเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ให้ผู้เรียนตามที่กำหนดได้ในสาระการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มชั้นการจัดการเรียนรู้ที่ต้องตอบคำถามได้ว่านักเรียนมีคุณสมบัติอันเป็นประสงค์อะไรบ้าง ตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, น. 18) ได้กล่าวสรุปถึงประโยชน์ของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ครูมีความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของเรื่องที่จะจัดกิจกรรมรวมไปถึงเลือกจัดกิจกรรมได้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนตรงกับความมุ่งหมายของหลักสูตรส่งเสริมนักเรียนให้เรียนรู้ตามลำดับขั้นตอนและทันต่อเวลา
2. ช่วยให้ครูมีความเข้มข้นในตนเองมากยิ่งขึ้นเมื่อได้เตรียมการสอนอย่างดีแล้วจะทำเกิดการสอนเป็นไปอย่างเรียบร้อย
3. ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็วขึ้น เพราะเมื่อผู้เตรียมการสอนมาดี ย่อมทำให้ครูมีความมั่นใจในการตัดสินใจในการจัดกิจกรรมเป็นไปตามขั้นตอนซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น
4. ทำให้นักเรียนเกิดความศรัทธาเลื่อมใสในตัวครู เพราะมีความมั่นใจว่าครูมีการเตรียมการสอนมาเป็นอย่างดีแล้วผู้เรียนก็จะเกิดความเลื่อมใสศรัทธาในตัวครูยิ่งขึ้น
5. ทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียน เพราะการที่ครูมีความมั่นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนนั้นทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน มีความกระตือรือร้น และเกิดเจตนาคติที่ดีต่อเรื่องที่เรียน
6. ถ้าครูมีความจำเป็นไม่ได้สอนด้วยตนเองแล้วผู้สอนแทนก็สามารถสอนแทนได้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

สรุปการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นแผนการหรือโครงการ ซึ่งต้องเริ่มต้นจากการวิเคราะห์หลักสูตร และศึกษาสาระการเรียนรู้ให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง เป็นคู่มือการสอนสำหรับครูผู้สอน ไว้สำหรับเตรียมการสอนอย่างมีระบบ และเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียน การสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ จากนั้นจึงนำไปสู่การเลือกเทคนิค/วิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและบริบทของผู้เรียน สุดท้ายต้องมีการออกแบบการวัดและประเมินผลที่เหมาะสมเพื่อให้ทราบผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนหลังการจัดการเรียนรู้ นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนต่อไปและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 การหาค่าประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง สภาวะหรือคุณภาพของสมรรถนะในการดำเนินงาน เพื่อให้งานหรือความสำเร็จโดยใช้เวลาความพยายาม และค่าใช้จ่ายคุ้มค่าที่สุดตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้เพื่อให้ได้ผลลัพธ์โดยกำหนดเป็นอัตราส่วนหรือร้อยละระหว่างปัจจัยนำเข้ากระบวนการและผลลัพธ์ (Ratio Between Input, Proce

การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การนำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มาทดลองใช้ (Try Out) ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงเพื่อนำไปทดลองสอนจริง (Trial Run) ให้ได้ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้

บัญชม ศรีสอะด (2552, น. 113-114) กล่าวไว้ว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ ประสิทธิภาพของกระบวนการและประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เป็นค่าที่บ่งบอกว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้นสามารถพัฒนานักเรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องหรือไม่ภายใต้สถานการณ์และกิจกรรมที่กำหนดให้ ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและความองอาจของนักเรียน
2. ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เป็นค่าที่บ่งบอกว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นั้น สามารถส่งผลให้นักเรียนเกิดสัมฤทธิผลหรือไม่บรรลุถูกประสงค์หรือเป็นไปที่กำหนดไว้ในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด

ประวัติศาสตร์ ปรีอุ่ยม (2553, น. 61-62) ได้ให้แนวคิดการบริหารจัดการ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาที่มีต่อคุณภาพนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษคือความร่วมมือในการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครอง โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล และผู้ปกครอง เพื่อกำหนดทิศทาง ภารกิจ และแนวทางในการจัดทำแผนจัดการศึกษาในแต่ละกรณีที่นักเรียนมีปัญหา โดยมีผู้ปกครองเป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนอย่างละเอียด เพื่อนำมาประกอบการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล ที่ตรงกับความเป็นจริง และพัฒนาให้ตรงประเด็นอย่างมีประสิทธิภาพ

ประยงค์ วุชัยภูมิ (2546, น. 46, อ้างถึงใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2537, น. 479-498) ได้ให้ความหมายของเกณฑ์ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังนี้

1. เกณฑ์การหาประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นระดับที่ผู้จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะพึงพอใจว่าหากแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้วแผนการจัดกิจกรรมเรียนรู้นั้นก็มีคุณค่าที่จะนำไปสอนนักเรียน

2. เกณฑ์การหาประสิทธิภาพ กำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหมายว่าผู้เรียนจากเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งหมดต่อไปร์เซ็นต์ของผลการทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมด นั่นคือ E_1/E_2 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการประมวลผลประสิทธิภาพของผลลัพธ์ไว

2.4.1 วิธีหาประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เมื่อพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นต้นฉบับแล้วต้องนำไปหาประสิทธิภาพเสร็จแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขตามขั้นตอนดังนี้

ขั้น 1: 1 (แบบเดียว) คือ นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียน 1 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น

ขั้น 1: 10 (แบบกลุ่ม) คือ นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียน 6-10 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น

ขั้น 1: 100 (ภาคสนามหรือกลุ่มใหญ่) คือ นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียน 10-100 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้น

政策 กิจกรรม (2544, น. 46-57) กล่าวว่า การหาประสิทธิภาพของสื่อการสอนได้ ๆ มีกระบวนการสำคัญอยู่ 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนของการหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) และขั้นตอนการหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) ทั้งสองวิธีนี้ควรทำงานคู่กันไป จึงจะมั่นใจได้ว่า สื่อหรือเทคโนโลยีการเรียนการสอนที่ผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพจะเป็นที่ยอมรับได้มีรายละเอียดดังนี้

1. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) กระบวนการนี้เป็นการหาประสิทธิภาพโดยใช้หลักของความรู้และเหตุผลในการตัดสินคุณค่าซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมในด้านความถูกต้องของการนำไปใช้ (Usability) ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะนำมาหาประสิทธิภาพ ผู้เชี่ยวชาญจะประเมินสื่อการเรียน การสอนตามแบบประเมินที่สร้างขึ้นในลักษณะของแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) (นิยมใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ) นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากแบบประเมินของผู้เชี่ยวชาญ แต่ละคนไปแทนค่าในสูตร สำหรับค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับจะต้องอยู่ในระดับมากขึ้นไป คือ ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50–5.00 ถ้าไม่ได้ค่าถึงเกณฑ์จะต้องปรับปรุงแก้ไขและนำไปพิจารณาใหม่

ตัวอย่างผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินเครื่องมือหรือสื่อการเรียนการสอน จำนวน 5 คน แต่ละคน คำนวณค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ 4.15 3.89 4.67 4.32 และ 4.75

2. วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) วิธีการนี้จะนำสื่อไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนเป้าหมายการหาประสิทธิภาพของสื่อส่วนใหญ่ใช้วิธีนี้ ประสิทธิภาพส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการเรียน หรือแบบทดสอบย่อย โดยแสดงเป็นค่าตัวเลข 2 ตัว เช่น $E_1/E_2=75/75$, $E_1/E_2=80/80$, $E_1/E_2=85/85$, $E_1/E_2=90/90$ เป็นต้น เกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) มีความหมายแตกต่างกันหลายลักษณะในที่นี้จะยกตัวอย่าง $E_1/E_2=80/80$ ดังนี้

2.1 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือนักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการส่วน 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์ ส่วนการหา E_1 และ E_2

2.2 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 2 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียนร้อยละ 75 ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ทุกคนส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนครั้งนั้นได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

2.3 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 3 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ที่นักเรียนทำเพิ่มขึ้นจากแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยเทียบกับคะแนนที่ทำได้ก่อนการเรียน (Pre-test)

2.4 เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 4 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) แต่ละข้อถูกมีจำนวนร้อยละ 80 ถ้านักเรียนทำข้อสอบข้อใดถูกมีจำนวนนักเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แสดงว่าสื่อไม่มีประสิทธิภาพและซึ่งให้เห็นว่าจุดประสงค์ที่ตรงกับข้อนั้นมีความบกพร่อง

กล่าวโดยสรุปว่าผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ 80/80 โดยตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการส่วน 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Post-test) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของผลลัพธ์

2.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสมรรถภาพที่นักเรียนได้ทั้งประสบการณ์ตรงและทางอ้อมที่ได้จากการคุรุผู้สอนซึ่งการให้ความหมายของคำว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้มีผู้ที่ให้ความหมาย ดังนี้

Good (1973, pp. 6-7) กล่าวถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง (Knowledge Attained) หรือ การพัฒนาด้านทักษะการเรียนซึ่งโดยปกติจะพิจารณาจากคะแนนสอบ ที่สามารถกำหนดคะแนนได้จากงานที่คุรุผู้สอนมอบให้

กระทรวงศึกษาธิการ (2542, น. 11) กล่าวถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสำเร็จ ความสามารถ จากการกระทำต่าง ๆ ที่ต้องอาศัยทักษะต่าง ๆ หรือความรอบรู้เฉพาะด้านหรือวิชาใดวิชาหนึ่ง

ไฟศาล หวังพานิช (2543, น. 46) ได้ให้ความหมายว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะ และประสบการณ์เรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการฝึกอบรม หรือจากการสอน จึงเป็นการตรวจสอบความสามารถ หรือความสามารถของบุคคลว่า เรียนรู้แล้วเท่าไร มีความสามารถชนิดใด

จากที่กล่าวมาทั้งหมดจึงสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การพัฒนาทักษะทางด้านสมองที่มีการพัฒนาด้านดีขึ้น การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม รวมทั้งความสามารถที่เรียนรู้จากประสบการณ์ต่าง ๆ

2.5.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นอีกส่วนหนึ่งในการวัดความสามารถของผู้เรียนที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนต่างๆ จากครูผู้สอน ซึ่งนักวิชาการได้กล่าวถึงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

พิชิต ฤทธิ์จันทร์ (2545, น. 98) กล่าวถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบวัดความรู้ทักษะความสามารถในทางวิชาการที่นักเรียนได้เรียนรู้มา แล้วบรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ตามที่ตั้งไว้

บุญชุม ศรีสะอาด (2546, น. 53) กล่าวถึงความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้ความสามารถของแต่ละบุคคลในด้านความรู้ ในด้านวิชาการที่ได้มาจากการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์ของรายวิชา โดยส่วนมากแล้วจะวัดผลสัมฤทธิ์ในวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย สถาบันการศึกษา อาจจำแนกออกเป็นสองประเภท ดังนี้

1. แบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Test) หมายถึงแบบทดสอบที่สร้างตามเป้าประสงค์พุติกรรม มีเกณฑ์คะแนนหรือจุดตัดใช้เพื่อตัดสินว่า ผู้สอบหรือนักเรียนมีความรู้สูงกว่าเกณฑ์หรือไม่ ซึ่งการวัดตามจุดประสงค์เป็นหัวใจหลักของวัดในลักษณะแบบนี้

2. แบบทดสอบแบบอิงกลุ่ม (Norm Referenced Test) หมายถึง แบบทดสอบแบบมุ่งสร้าง เพื่อการวัดให้คุณลักษณะสูตร จึงสร้างตารางวิเคราะห์ตามหลักสูตร ความสามารถจำแนกนักเรียนตามความเก่งอ่อนได้ดี ซึ่งเป็นหัวใจในการออกแบบสอบลักษณะนี้ การรายงานผลจะอาศัยคะแนนมาตรฐาน ซึ่งสามารถแสดงถึงสถานภาพความสามารถในแต่ละบุคคลเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น ในกลุ่มเปรียบเทียบ

2.5.2 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บุญชุม ศรีสะอด (2543, น. 53) ได้แบ่งประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์เป็น

2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบอิงเกณฑ์ หมายถึง แบบทดสอบสร้างขึ้นตามจุดประสงค์ เชิงพฤติกรรม มีคะแนนจุดตัดหรือคะแนนเกณฑ์สำหรับใช้ตัดสินว่าผู้สอบมีความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หรือไม่ การวัดตรงตามจุดประสงค์เป็นหัวใจสำคัญของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้
2. แบบทดสอบอิงกลุ่ม หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งสร้างเพื่อวัดให้ครอบคลุม หลักสูตรลึ่งสร้างตามตารางวิเคราะห์หลักสูตรสามารถใช้ในการจำแนกผู้สอบตามความเก่งอ่อนได้ดี เป็นหัวใจสำคัญของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้ การรายงานผลการสอบอาศัยคะแนนมาตรฐาน ซึ่งเป็นคะแนนที่สามารถให้ความหมายแสดงถึงสถานภาพความสามารถของบุคคลนั้นเมื่อเปรียบเทียบ กับบุคคลอื่น ๆ ที่ใช้เป็นกลุ่มเปรียบเทียบ

2.6.3 แนวคิดที่ใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บุญชุม ศรีสะอด (2545, น. 122-123) ได้เสนอแนวคิดที่ใช้เป็นแนวทางในการสร้าง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า ในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อ นำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลนั้นนิยมสร้าง โดยยึดตามการจำแนกจุดประสงค์ทางการศึกษาตามปกติ การวัดจะมี 3 ด้าน ได้แก่

1. พฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยเป็นพฤติกรรมทางด้านสมองและสติปัญญาแบ่งย่อย ได้ดังนี้

- 1.1 ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการที่จะจดจำกับความรู้ที่รับไปแล้ว
- 1.2 ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถในการตีความแปลความและ การขยายความ
- 1.3 การนำไปใช้ หมายถึง ความสามารถในการที่นำความรู้ความสามารถที่ได้ เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ได้
- 1.4 การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการหาข้อเท็จจริงหาความสัมพันธ์ และหลักการนั้นต่างของสิ่งนั้น
- 1.5 การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการรวมเข้ามาร่วมกันหรือ ทำให้เกิดเรื่องใหม่สิ่งใหม่

1.6 การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการตัดสินสิ่งต่าง ๆ โดยมีเกณฑ์ หรือมาตรฐานเป็นเครื่องตัดสิน

2. พฤติกรรมด้านจิตพิสัยเป็นพฤติกรรมทางด้านจิตใจที่แสดงออกมาในรูปของ ค่านิยมเจตคติความสนใจ

3. พฤติกรรมด้านทักษะพิสัยเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับทักษะในการเคลื่อนไหว การใช้อวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย ตลอดจนการประสานงานของประสาทและกล้ามเนื้อจากการเรียนรู้ อาจแยกลักษณะการประมวลผลจากข้อมูลออกเป็น 2 วิธีที่สำคัญ คือ

3.1 การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์

3.2 การประเมินผลแบบอิงกลุ่ม

2.6.4 หลักในการสร้างใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเลือกตอบ

สมนึก ภททiyนี (2546, น. 64-65) ได้กล่าวถึงหลักในการสร้างแบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเลือกตอบไว้ ดังนี้

1. เขียนตอนนำให้เป็นประโยชน์ที่สมบูรณ์ และใส่เครื่องหมายปรักนีไม่ควรสร้าง ตอนนำให้เป็นแบบอ่านต่อความ เพราะทำให้คำตามไม่กระชับเกิดปัญหาสองเงาหรือข้อความมีเมตอ กัน หรือเกิดความสับสนในการคิดหาคำตอบ

2. เน้นเรื่องจะถามให้ชัดเจนและตรงจุดไม่คลุมเครือเพื่อว่าผู้อ่านจะไม่เข้าใจ ไข้ไข่ความสามารถมุ่งความคิดในคำตอบไปถูกทิศทาง

3. ควรถามในเรื่องที่มีคุณค่าต่อการวัด หรือถามในสิ่งที่ดึงมีประโยชน์คำถาม แบบเลือกตอบสามารถพิจารณาในสมองได้หลายหลายด้านไม่ใช่ถามเฉพาะความจำหรือความจริง ตามตารางแต่ต้องถามให้คิดหรือนำความรู้ที่เรียนไปใช้ในสถานการณ์ใหม่

4. หลีกเลี่ยงคำถามปฏิเสธ ถ้าจำเป็นต้องใช้ก็ควรขีดเส้นใต้คำปฏิเสธแต่คำ ปฏิเสธซ้อนไม่ควรใช้อย่างยิ่ง เพราะปกติผู้เรียนจะยุ่งยากต่อการแปลความหมายของคำตามและคำตอบ คำตามที่ถามกลับหรือปฏิเสธซ้อนผิดมากกว่าถูก

5. อย่าใช้คำที่มีเพียง គรณาปัญหาโดยตรง สิ่งใดไม่เกี่ยวข้องหรือไม่ได้ใช้เป็น เงื่อนไขในการคิดก็ไม่ต้องนำมาเขียนไว้ในคำตาม จะช่วยให้คำตามรัดกุมชัดเจนขึ้น

6. เขียนตัวเลือกให้เป็นเอกพันธ์ หมายถึง เขียนตัวเลือกทุกตัวให้เป็นลักษณะได ลักษณะหนึ่งหรือมีทิศทางแบบเดียวกันหรือมีโครงสร้างสอดคล้องเป็นทำงานเดียวกัน

7. ควรเรียงลำดับตัวเลขในตัวเลือกต่าง ๆ ได้แก่ คำตอบที่เป็นตัวเลขนิยมเรียงจากน้อยไปมากเพื่อช่วยให้ผู้ตอบพิจารณาหาคำตอบได้สะดวกไม่หลงและป้องกันการเดาตัวเลือกที่มีค่ามาก

8. ใช้ตัวเลือกปลายเปิดหรือปลายปิดให้เหมาะสม ตัวเลือกปลายเปิด ได้แก่ ตัวเลือกสุดท้ายใช้คำว่า “ไม่มีคำตอบถูก” ที่กล่าวมาผิดหมวด ผิดหมวดทุกข้อ หรือสรุปแนวโน้มไม่ได้

9. ข้อเดียวต้องมีคำตอบเดียว แต่บางครั้งก็ออกข้อสอบคาดไม่ถึงว่าจะมีปัญหา หรืออาจจะเกิดการแต่งตั้งตัวหลวงไม่รัดกุมจึงมองตัวหลวงเหล่านั้นได้อีกแห่งหนึ่งทำให้เกิดปัญหาสองแง่สองมุมได้

10. เขียนหัวข้อทั่วๆ ไปไม่ได้ทั้งนี้เนื่องจากการเรียน การสอนมุ่งให้ผู้เรียนทราบความจริงตามหลักวิชา หรือจะกำหนดตัวถูก หรือผิดเพราสอดคล้องกับความเชื่อของสังคมหรือกับคำพังเพยที่ “ไปไม่ได้ทั้งนี้” เช่น โขคลงหรือขอนบธรรมเนียม ประเพณีเฉพาะท้องถิ่นาอ้างไม่ได้

11. ควรมีตัวเลือก 4-5 ตัว ข้อสอบแบบเลือกตอบนี้ ถ้าเขียนตัวเลือกเพียงสองตัวก็ถูกและตัวผิดให้ถูกหรือผิดตามหลักวิชา ตัวที่นิยมใช้หากเป็นข้อสอบระดับประถมศึกษาปีที่ 1-3 ควรใช้ 3 ตัวเลือก ระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 ควรใช้ 4 ตัวเลือก และตั้งแต่เมื่อยมขึ้นไป ควรใช้ 5 ตัวเลือก

จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหมายถึง ผลที่ได้หลังจากได้รับการเรียนการสอนแล้วสรุปและประเมินผลออกมาเป็นความรู้ความสามารถ ทั้งด้านพุทธิสัยและทักษะพิสัย รวมทั้งด้านจิตพิสัยด้วย ดังนั้น การที่ครูผู้สอนจะเลือกออกข้อสอบประเภทใดนั้น ต้องพิจารณาข้อดี ข้อจำกัด ความเหมาะสมของแบบทดสอบกับเนื้อหาหรือจุดประสงค์ในการเรียนรู้ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอิงเกณฑ์แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

2.6 พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการทำงานเป็นทีมไว้ ดังนี้

ทิศนา แ xenmarn (2550, น. 16) ได้กล่าวว่า การทำงานเป็นทีม หมายถึง คนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ที่มีสัมพันธ์กันข้างจะใกล้ชิดกันมาร่วมดำเนินกิจกรรมทั้งหลายให้บรรลุเป้าหมายในทิศทางเดียวกัน สนับสนุนช่วยเหลือเอื้ออาทร์สื่อกันและกัน

วรารณ์ ตระกูลสุขุม (2550, น. 11) ได้กล่าว การทำงานเป็นทีม หมายถึง การที่บุคคล ตั้งแต่สองคนขึ้นไปมาร่วมกันทำกิจกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เดียวกัน สนับสนุนช่วยเหลือใช้ทักษะ ประสบการณ์ร่วมกันทำงานอย่างเต็มความสามารถและมีการประสานงานอย่างดี เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และพัฒนา

ทักษะกระบวนการทำงานและการทำงานร่วมกันเป็นทีม (ความร่วมมือกันทำกิจกรรมการแสดง ความคิดเห็นการรับฟังความคิดเห็นการตั้งใจทำงานการแก้ไข ปัญหา/หรือ ปรับปรุง ผลงานกลุ่มกำหนด บทบาทหน้าที่สมาชิกกลุ่มกำหนดเป้าหมายวางแผน แบ่งงานตามความสามารถ ปฏิบัติตามบทบาท หน้าที่ประเมินผล และปรับปรุงงาน) ภายใต้ความเสียสละและการตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล ตามขั้นตอนการทำงานตามกระบวนการกรุํบบทบาทสมาชิกภายในกลุ่ม

2.6.1 ความสำคัญของทีม

2.6.1.1 ด้านการพัฒนาบุคคล กลุ่มสามารถพัฒนาบุคคลที่เป็นสมาชิกได้เป็นอย่างดี การดำเนินงานในกลุ่มหลายอย่างจะสนองความพึงพอใจของบุคคลแตกต่างกันไป เป็นต้นว่าสนอง ความต้องการด้านร่างกาย จิตใจ ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ความรู้สึกปลอดภัย ความต้องการ การยอมรับของกลุ่ม รวมทั้งการพัฒนาทางด้านอารมณ์ สังคม สติปัญญา ความสนใจ และความสามารถ อีกด้วย

2.6.1.2 ด้านการวินิจฉัย ผู้นำกลุ่มจะสามารถสังเกตพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่มได้ ทำให้เข้าใจแล้วมองเห็นลักษณะแบบต่าง ๆ ของสมาชิก บางคนไม่สามารถติดต่อกับคนอื่นได้ บางคน ก้าวร้าว บางคนยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง ลักษณะดังกล่าวถ้าบุคคลไม่เข้ากลุ่มจะไม่มีโอกาสสังเกตเห็น ได้เลย ดังนั้น ผู้นำกลุ่ม และสมาชิกสามารถวินิจฉัยหรือประเมินลักษณะและพฤติกรรมเหล่านี้ได้ และจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจบุคคลในกลุ่มได้ดีขึ้น

2.6.1.3 ด้านการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม สมาชิกกลุ่มจะมีโอกาสคิดร่วมกัน วางแผนร่วม กันประสานงานกัน และทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ผลผลิตทั้งหล่ายังคงปะปนในโลกปัจจุบันนี้เป็นผลงานของกลุ่มคนแทบทั้งสิ้น กลุ่มจึงมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานอย่างมาก

2.6.2 ประเภทของทีม

2.6.2.1 กลุ่มปฐมภูมิ กลุ่มทุติยภูมิ (Primary and Secondary Group) การแบ่งกลุ่มแบบนี้ ยึดถือความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกกลุ่มเป็นหลัก นั่นคือ พิจารณาความเกี่ยวข้อง มาก-น้อย, ชิด-ห่าง ของสมาชิกเป็นสำคัญ กลุ่มปฐมภูมิ (Primary Group) เป็นกลุ่มที่สมาชิกมีความใกล้ชิดสนิท สนมนักมาก มีการพบปะสังสรรค์ หรือพบหน้าค่าตากันอยู่เสมอ มีการร่วมมือกันทำงานโดยไม่หวังประโยชน์ตอบแทน ส่วนกลุ่มทุติยภูมิ (Secondary Group) เป็นกลุ่มที่สมาชิกมีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นทางการหรือโดยหน้าที่ ไม่มีความสัมพันธ์ส่วนตัว

2.6.2.2 กลุ่มทางด้านสังคมและกลุ่มทางจิตวิทยา (Socio-group and Psycho-group) การแบ่งกลุ่มแบบนี้มีรากฐานมาจากจุดมุ่งหมายของการจัดกลุ่มที่แตกต่างกันคือ กลุ่มทางด้านสังคม (Socio-group) กลุ่มประเภทนี้มีจุดมุ่งหมายที่ไม่เกี่ยวข้องกับสมาชิกเป็นรายบุคคล แต่จะมีจุดมุ่งหมายเพื่อทำงานอย่างโดยย่างหนึ่งหรือแก้ปัญหาอย่างโดยย่างหนึ่ง ส่วนกลุ่มทางจิตวิทยา (Psycho-group) เป็นกลุ่มที่สมาชิกมาร่วมกันตามความพอดีของสมาชิกเอง หรือมีจุดมุ่งหมายเพื่อพบรากันระหว่างเพื่อนสนิท

2.6.2.3 กลุ่มที่สมาชิกรู้สึกว่าตนเองอยู่ในกลุ่มกับกลุ่มที่สมาชิกรู้สึกว่าตนเองอยู่นอกกลุ่ม (In-Group and Out-Group) กลุ่มประเภทนี้แบ่งตามความรู้สึกและเจตคติของสมาชิกกลุ่ม เป็นสำคัญ กลุ่มที่สมาชิกรู้สึกว่าตนเองอยู่ในกลุ่ม (In-Group) กลุ่มประเภทนี้สมาชิกมีความรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้เป็นสมาชิกกลุ่ม มีความรู้สึกเป็นเจ้าของกลุ่ม และมีความสุขที่จะได้ทำงานกับบุคคลในกลุ่ม เมื่อมีการทำงานทุกคนจะมีเจตคติแบบเห็นอกเห็นใจ มีมิตรภาพต่อเพื่อนร่วมงาน ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการดำเนินงานกลุ่ม ส่วนกลุ่มที่สมาชิกรู้สึกว่าตนเองอยู่นอกกลุ่ม (Out-Group) กลุ่มประเภทนี้ สมาชิกไม่มีความภาคภูมิใจในกลุ่ม ไม่อยากเป็นสมาชิก ไม่มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ เมื่อมีการทำงานร่วมกัน สมาชิกจะไม่รู้สึกเห็นอกเห็นใจ ไม่ชอบกลุ่ม รู้สึกสงสัยอยู่ตลอดเวลา การทำงานกลุ่มจะไม่ได้ผลดี

2.6.2.4 กลุ่มเป็นทางการและกลุ่มไม่เป็นทางการ (Formal and Informal Groups)

กลุ่มประทegenีแบ่งตามโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของ สมาชิกเป็นหลัก กลุ่มเป็นทางการ (Formal Group) คือ กลุ่มที่ตั้งขึ้นมาโดยกฎหมายมีสายการบังคับบัญชาที่แน่นอน เป้าหมายชัดเจน มีระเบียบ วินัยของสมาชิก สมาชิกมีความสัมพันธ์กันตามบทบาทหน้าที่ที่ได้กำหนดไว้ ส่วนกลุ่มไม่เป็นทางการ (Informal Group) เป็นกลุ่มที่ตั้งขึ้นมาโดยสมาชิกจำนวนไม่มากนัก ไม่มีระเบียบหรือกฎเกณฑ์ หรือ กฎหมายรองรับที่ชัดเจน ไม่มีการระบุเป้าหมายที่เด่นชัด เกิดขึ้นง่าย ถลายตัวง่าย และอาจจะเกิดขึ้น อีกทีได้ข้อเบรียบเทียบการตัดสินใจโดยกลุ่มกับการตัดสินใจโดยเอกบุคคล

2.6.3 ขั้นตอนการพัฒนาของกลุ่ม

การพัฒนาของกลุ่มตามแนวคิดเรื่อง Cog's Ladder ซึ่งเป็นรูปแบบการพัฒนาของกลุ่มที่ จำแนกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำความรู้จักกันด้วยความสุภาพ (Polite) กลุ่มที่ถูกจัดให้รวมตัวกันในระยะแรก ที่เดียว จะต้องทำความรู้จักกันก่อนอย่างสุภาพ เปิดเผยตนเองเฉพาะส่วนที่ต้องการเปิดเผย เช่นว่า เป็นประโยชน์ต่อตนเองก่อน แต่ละคนจะจำแนกสมาชิกคนอื่น ๆ ตามภาพในใจของตน (Stereotype) แล้วรวมกลุ่มตามความพอใจ ความสนใจ เกิดกลุ่มเล็ก ๆ ขึ้นในกลุ่มใหญ่ สมาชิกจะตื่นตัวรับ��道 ที่จะให้ ความร่วมมือ และเปลี่ยนข้อมูล แลกเปลี่ยนทัศนคติ เพื่อหาค่านิยมร่วมกัน หลักเลี้ยงประจำปัจจุหา การตีเสียง และการให้ข้อมูลย้อนกลับ เนื่องจากทุกคนต้องการ การยอมรับ หรืออย่างน้อยไม่ให้ถูก กลุ่มปฏิเสธ ในระยะนี้ผู้บริหาร หรือผู้นำกลุ่มควรจะอำนวย ความสะดวกในการแนะนำสมาชิกให้ได้ รู้จักกัน โดยการจัดสรรเวลาให้ และกระตุนให้สมาชิกกลุ่มทั้งหมดได้มีส่วนร่วม ในการปฏิสัมพันธ์เพื่อ สร้างความรู้จักคุ้นเคยกัน

ขั้นที่ 2 ทำความหมายให้กับกลุ่มว่าทำอะไรต้องมาอยู่ร่วมกัน (Why we're here) หลังจาก รู้จักกันพอสมควร สมาชิกกลุ่มจะต้องการรู้ว่า เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการรวมกลุ่มแท้จริงแล้ว คืออะไร บางคนอาจจะต้องการวัตถุประสงค์ที่เป็นลายอักษร โดยเฉพาะกลุ่มที่ถูกกำหนดโดยงานจะ ใช้เวลาในขั้นนี้มากกว่ากลุ่มที่สมาชิการ่วมตัวกันเอง ในขั้นนี้กลุ่มพยายามอภิปรายกันถึงการตั้ง วัตถุประสงค์ของการทำงาน กลุ่มจะไม่ยอมรับแนวคิดของใครคนใดคนหนึ่ง แต่จะหาความหมาย ร่วมกัน และยอมรับเป้าหมายที่เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จ ถ้าวัตถุประสงค์หรือ เป้าหมายนั้นมาจากกลุ่ม ในขั้นนี้สมาชิกจะถูกเลี้ยงกัน เพื่อให้เข้าใจและสร้างข้อตกลงร่วมกันใน ระยะนี้กลุ่มจะเริ่มมีการเปลี่ยนแปลง มีการรวมกันเป็นกลุ่มย่อย ๆ ก่อน แต่ละคนเริ่มมองหาเป้าหมาย

เบื้องต้น มีการเปิดเผยความต้องการมากขึ้น สมาชิกมักจะกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม อาจจะมีความขัดแย้งบ้างแต่จะไม่มากมายนัก ภาพลักษณ์ของกลุ่มยังไม่ชัดเจน ระยะเวลาของขั้นตอนนี้ไม่แน่นอน การสร้างกลุ่มโดยการกำหนดวัตถุประสงค์หรือหัวความหมายของกลุ่มร่วมกันนี้ อาจจะเร็วขึ้นได้อีกถ้ากำหนดวัตถุประสงค์ได้ชัดเจนแล้ว การส่งเสริมกลุ่มในระยะนี้ ผู้นำกลุ่มจะต้องจัดโครงสร้างทีมให้สามารถทำงานได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ และต้องกำหนดภาระการประชุมหรือหัวข้อการพูดคุยให้ชัดเจน นอกจากนั้นควรจัดแบ่งมอบหน้าที่เฉพาะให้สมาชิก และจูงใจให้ทุกคนมีส่วนร่วมในงานกลุ่ม

ขั้นที่ 3 เสนอความคิดและหาร่วม (Bid for Power) ขั้นตอนแยกจากขั้นที่ 2 ได้โดยสังเกตจากการแข่งขันของสมาชิกกลุ่ม โดยแต่ละคนจะหาเหตุผลให้กับงานในตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย พยายามเสนอความคิดเห็นให้กลุ่มทำตามสิ่งที่เข้าเห็นว่าเหมาะสม และมีการกล่าวหาสมาชิกที่ไม่แสดงความคิดเห็นว่าไม่ฟังเพื่อนดังนั้นความขัดแย้งในกลุ่มจะสูงกว่าระยะอื่น ๆ ความพยายามที่จะใช้บทบาทความเป็นผู้นำเกิดขึ้นในลักษณะการเข้าไปมีส่วนร่วมในกลุ่มย่อย เพื่อแก้ปัญหาอาจจะใช้การโทรศัพท์ การประนีประนอม และการหาร่วมจากนอกกลุ่มสมาชิกยังไม่รู้สึกในความเป็นกลุ่มมากนัก สมาชิกบางคนอาจจะอึดอัด คนที่ยังไม่ผ่าน 2 ขั้นตอนแรกอาจจะนั่งเงียบ ขณะที่บางคนอาจจะแสดงอิทธิพลคุณกลุ่มได้ ขั้นตอนนี้หากสมาชิกเปิดเผยความในใจ อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธได้แต่หากปกปิดไว้จะรู้สึกว่าถูกสมาชิกอื่นรังเริง ช่วงนี้กลุ่มจะยังไม่มีเอกลักษณ์ จะเป็นช่วงของการเปลี่ยนตำแหน่งในกลุ่ม เช่น อาจจะมีการคัดเลือกประธานกันใหม่ คนที่ไม่ประสบความสำเร็จในขั้นนี้อาจจะออกจากกลุ่มไปก็ได้ในขั้นตอนนี้ การพยายามดำเนินรักษาบทบาทหน้าที่ตามโครงสร้างของกลุ่มเป็นเรื่องสำคัญมาก จะพบว่ากลุ่มมีสมาชิกที่ประนีประนอม (Compromise) ให้กลุ่มเข้ากันได้ (Harmonize) และผู้อนุรักษ์กฎหมายของกลุ่มพยายามคงสภาพสมดุลที่ยอมรับได้ในกลุ่ม โดยคนเหล่านี้จะทำหน้าที่ลดความขัดแย้ง สมาชิกบางคนจะไม่ผ่านขั้นตอนนี้ คือไม่สามารถเข้าเป็นส่วนหนึ่งในโครงสร้างของกลุ่มอย่างเห็นได้แต่เขาสามารถทำงานหรือร่วมกลุ่มต่อไปได้ ส่วนผลงานจะไม่ดีที่สุด เพราะการยอมตามสมาชิกคนอื่น ๆ เป็นการประนีประนอมไม่ใช่การยอมรับอย่างแท้จริง

ขั้นที่ 4 ร่วมเป็นโครงสร้างของทีม (Constructive) ระยะนี้สังเกตได้จากทัศนคติของสมาชิกกลุ่มที่เปลี่ยนไปจากการพยายามควบคุมให้กลุ่มเป็นไปตามที่เขากิด กลายเป็นยอมรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มมากขึ้น มีการสร้างจิตสำนึกของความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในกลุ่ม (Team Spirit) ขึ้นมา ความรู้สึกแยกกลุ่มย่อยจะหายไป การพัฒนาเป้าหมายของกลุ่มจะเป็นรูปร่างขึ้น มีชื่อและเอกลักษณ์ ต่าง ๆ ของกลุ่มชัดเจน สำหรับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มจะไม่แตกต่างกันมาก คือ ทำก็ทำด้วยกัน

ไม่ทำก็ไม่ทำด้วยกันทั้งกลุ่ม การตัดสินใจจะช่วยกันแก้ปัญหาของกลุ่มมากกว่า การเข้าหากันเอง ผลิตภาพของกลุ่ม (Productivity) ที่มาจากการคิดสร้างสรรค์จะสูงในขั้นนี้ เพราะเป็นช่วงที่กลุ่มรับฟัง ความเห็นของคนในกลุ่มมากขึ้น สมาชิกได้ใช้พลังและความสามารถของตนในการร่วมกิจกรรมกลุ่ม อย่างได้ผลดีกว่าขั้นอื่น ๆ เพราะกลุ่มจะรับฟังความคิดที่สร้างสรรค์นำเสนอ แล้วช่วยกันทำให้สำเร็จได้ กิจกรรมเสริมสร้างกลุ่มหรือทีมงานในขั้นนี้ ควรเป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์และ การยอมรับฟัง แต่กิจกรรมที่มีการแบ่งขั้นกันเองในกลุ่ม อาจจะทำลายพัฒนาการกลุ่มให้กลับไปอยู่ใน ขั้นตอนที่ 3 อีกด้วย ถ้ามีสมาชิกใหม่เข้ามาในกลุ่มช่วงนี้ก็จะเข้ากับกลุ่มได้ลำบาก และทำให้การพัฒนา ของกลุ่มชะงักไป ผู้นำกลุ่มควรกำหนดการทำงานกลุ่มให้ชัดเจน สรุปแนวคิดให้เข้าใจตรงกันสร้าง ความเชื่อมั่นให้กลุ่ม เพื่อที่สมาชิกจะได้ร่วมมือกันพัฒนากลุ่มให้มี ศักยภาพสูงสุด

ขั้นที่ 5 มีความรักในหมู่คณะ (Esprit) ในขั้นนี้กลุ่มจะมีวัฒนธรรมรักกัน ความรักกัน มีความรู้สึก เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ความคิดเห็นเป็นไปตามธรรมชาติ ไม่มีความรู้สึกว่าต้องการแยกกลุ่ม สมาชิก แต่ละคนเข้าใจชัดเจนในบทบาทตามตำแหน่งหน้าที่ของตนว่าแยกจากคนอื่นอย่างไรและยอมรับคน อื่น ๆ เหมือนกับที่ยอมรับตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์และความเป็นตัวของตัวเองสูงมากการยอมรับ ในเรื่องใด ๆ มาจากความพอใจของสมาชิกทุกคน สมาชิกจะรู้สึกอิสระมากขึ้น การแบ่งกิํก แบ่งเหล่า เป็นกลุ่มย่อยจะหายไป กลุ่มจะพัฒนาเอกสารลักษณ์ของกลุ่มขึ้นมาและปิดรับสมาชิกใหม่ หากมีสมาชิก ใหม่เพิ่มเข้ามา เอกสารลักษณ์ของกลุ่มจะเสียไป พัฒนาการของกลุ่มจะย้อนกลับไปขั้นแรก ๆ อีกจนสมาชิก รู้สึกได้ ผลผลิตของกลุ่มในขั้นนี้มาจากความคิดสร้างสรรค์ของคนในกลุ่มถึงแม้จะมีสิ่งที่ชอบแฝงอยู่ในใจ (Hidden Agenda) กลุ่มเห็นว่าเป็นเรื่องสิทธิที่ทุกคนจะคิดและกลุ่มยอมรับได้ เพราะมีความไว้วางใจ กันสูง และสมาชิกแต่ละคนมีความจริงใจต่ออุปกรณ์ ในขั้นนี้ผู้นำกลุ่มใช้วิธีส่งเสริมกลุ่ม เช่นเดียวกับ ขั้นตอนที่ 4 และเพิ่มการกระตุ้น จูงใจ ให้สมาชิกมุ่งมั่นในงานและร่วมมือกันยิ่งขึ้นปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ขั้นตอนการพัฒนาของกลุ่ม

พฤติกรรมการทำงานเป็นทีม หมายถึง การร่วมกันทำงานของสมาชิกที่มากกว่า 2 คน โดยที่สมาชิกทุกคนนั้นจะต้องมีเป้าหมายเดียวกันจะทำอะไรแล้วทุกคนต้องยอมรับร่วมกัน มีการวางแผนการทำงานร่วมกันการทำงานเป็นทีมมีความสำคัญในทุกองค์กรการทำงานเป็นทีมเป็นสิ่งจำเป็น สำหรับการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารงานการทำงานเป็นทีมมีบทบาทสำคัญที่ จะนำไปสู่ความสำเร็จของงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือของกลุ่มสมาชิกเป็นอย่างดี

2.7 ความพึงพอใจ

2.7.1 ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกนิยมคิดหรือเจตคติของบุคคลที่มีต่อการทำงานหรือการปฏิบัติ กิจกรรมเชิงบวกความรู้สึกพอใจชอบใจในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน

อุทัยพรณ สุดใจ (2545, น. 7) ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคล ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยอาจจะเป็นไปในเชิงประเมินค่า ว่าความรู้สึกหรือทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นเป็นไป ในทางบวกหรือทางลบ

สายจิตรา จอดนอก (2546 , น. 14) สรุปว่าความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ แต่ถ้าเมื่อได้ที่สิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการหรือทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ก็จะเกิดความรู้สึกแต่ทางบวกแต่ในทางตรงกันข้ามถ้าสิ่งใดสร้างความรู้สึกผิดหวัง ไม่บรรลุจุดมุ่งหมาย ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกทางลบเป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ

จริยา ชุมมุง (2551 , น. 51) กล่าวไว้ว่าความพึงพอใจ คือ ความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ ในทางบวกและเป็นความรู้สึกที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ เมื่อเวลาหรือสถานการณ์เปลี่ยนไปดังนั้น ความพึงพอใจในการเรียน หมายถึง ความรู้สึกพอใจที่มีต่อการร่วมปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนจนบรรลุผลหรือเป้าหมายในการเรียนรู้

จากความหมายความพึงพอใจที่กล่าวไว้ พอสรุปได้ว่าความรู้สึกนิยมคิดหรือความคิดเห็น ของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งในที่นี้สามารถวัดได้โดยให้นักเรียนตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบวัดตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น พึงพอใจมากที่สุดมาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2.7.2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

การเรียนหรือการทำงานได ๆ ก็ตามมักจะเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจที่เกิดขึ้นหลังจากการปฏิบัติงานเหล่านั้นทุกครั้ง ซึ่งความพอใจจะเกิดมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการด้วยกัน ประการหนึ่งนั้นก็คือ แรงจูงใจ ที่จะเป็นผลให้เกิดแรงผลักดันหรือแรงจูงใจให้กระทำการหรือตอบสนอง เพื่อกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่มีจุดหมาย ฉะนั้นในการเรียนหรือการปฏิบัติงานได้ตามย่อต้องใช้ แรงจูงใจเข้ามาเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก เพื่อผลักดันให้เกิดผลสำเร็จตามความมุ่งหมายไว้ ดังนั้นความพึงพอใจจึงเกี่ยวข้องกับทฤษฎีต่าง ๆ ดังนี้

2.7.2.1 ทฤษฎีค้าจุน หรือทฤษฎีองค์ประกอบคู่ของเออร์ซเบิร์กมี ดังนี้

1) ปัจจัยแรงจูงใจ เป็นปัจจัยที่นำไปสู่ทัศนคติในทางบวก เพราะทำให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานซึ่งมีลักษณะสัมพันธ์กับเรื่องของงานโดยตรงนั้น คือความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จตามความนึกคิดของตน

2) ปัจจัยค้าจุนเป็นปัจจัยที่ป้องกันไม่ให้เกิดความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน

2.7.2.2 ทฤษฎีความต้องการลำดับขั้นของมาสโลว์ ซึ่งให้เห็นว่ามนุษย์ถูกกระตุ้นจากความประณานาทจะสนองความต้องการเฉพาะอย่าง ซึ่งเป็นความต้องการนี้เข้าได้สมมุติฐานเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ไว้ ดังนี้

1) บุคคลต้องมีความต้องการอยู่เสมอและไม่มีที่สิ้นสุดขณะที่ความต้องการได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอย่างอื่นก็จะเกิดขึ้นอย่างไม่มีวันจบสิ้น

2) ความต้องการที่จะได้รับการตอบสนองแล้วจะไม่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรมอื่นต่อไปความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองจะเป็นสิ่งจูงใจในพฤติกรรมของคนนั้น

3) ความต้องการของคนจะเรียงลำดับขั้นตอนความสำคัญเมื่อความต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้วบุคคลก็จะให้ความสนใจในความต้องการระดับสูงต่อไป

2.7.2.3 ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์มี 5 ระดับ ขั้นตามลำดับ ได้แก่

1) ความต้องการทางกายภาพเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่สุดเพื่อความมีชีวิตรอดได้แก่ความต้องการทางอาหาร เพศ เครื่องนุ่งห่ม

2) ความต้องการความปลอดภัยเป็นความต้องการแสวงหาความปลอดภัยจากสิ่งแวดล้อมและความคุ้มครองจากผู้อื่น

3) ความต้องการความรักความรู้สึกว่าตนมีส่วนร่วมและการเข้าร่วมหมู่พาก

4) ความต้องการให้ได้รับการยกย่องนับถือเป็นความต้องการให้คนอื่นยกย่องให้เกียรติและให้ความสำคัญกับตน

5) ความต้องการความสำเร็จในชีวิตเป็นความต้องการสูงสุดในชีวิตของคนเป็นความต้องการที่เกี่ยวข้องกับงานที่ตนเองชอบหรือต้องการจะเป็นมากกว่าที่เป็นในขณะนี้

ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายหรือต้องการปฏิบัติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ผู้สอนซึ่งในสภาพปัจจุบันเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกหรือให้คำแนะนำสำหรับเด็กซึ่งต้องทำหนึ่งสิ่งความพึงพอใจในการเรียนรู้การทำให้ผู้เรียนเกิดความพึงพอใจในการเรียนรู้หรือการปฏิบัติงาน (สมยศ นาวีการ, 2521, น. 155)

2.7.3 การวัดความพึงพอใจ

บังอร ผงผ่าน (2538, น. 27) ได้กล่าวถึงการวัดระดับความพึงพอใจอย่างกว้างขวางดังต่อไปนี้

1. การวัดความพึงพอใจด้านความรู้สึก เป็นลักษณะทางความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคล องค์ประกอบทางความรู้สึกแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ ความรู้สึกทางบวก ได้แก่ชอบพอใจและความรู้สึกทางลบได้แก่ไม่ชอบไม่พอใจลั่นระฆังเกียจ
2. การวัดความพึงพอใจด้านความคิด เป็นการที่สมองของบุคคลรับรู้และวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับเกิดเป็นความรู้ความคิดเกี่ยวข้องกับการพิจารณา ที่มาของทัศนคติอกรม่าวน่าถูกหรือผิดดีหรือไม่ดี
3. การวัดความพึงพอใจด้านพฤติกรรม เป็นความพร้อมที่จะกระทำหรือพร้อมที่จะตอบสนองที่มาของทัศนคติจึงกล่าวได้ว่า ความพึงพอใจเป็นองค์ประกอบของความรู้สึกของความพึงพอใจซึ่งไม่จำเป็นต้องแสดงหรืออธิบายเชิงเหตุผลเสมอไป

จึงสรุปความพึงพอใจเป็นเพียงปฏิกริยาด้านความรู้สึกต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้นที่แสดงออกมาในลักษณะผลลัพธ์สุดท้ายของกระบวนการประเมิน โดยบ่งบอกถึงทิศทางการประเมินว่า เป็นไปในลักษณะทิศทางบวกหรือทิศทางลบหรือไม่มีปฏิกริยาคือเฉยเฉยต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้น

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8.1 งานวิจัยในประเทศไทย

นิตยา เสมเหลา (2557, น. 83) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการบวก การลบและการคูณทศนิยม การคิดแก้ปัญหาและเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI กับเทคนิค TGT เพื่อ (1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่องการบวก การลบ และ

การคุณทศนิยม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค TAI กับเทคนิค TGT มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 75/75 (2) หาดูชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทั้ง 2 แบบ (3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องการบวก การลบ และการคุณทศนิยม การคิดแก้ปัญหาและเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค TAI กับเทคนิค TGT กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนในศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา โคงสำราญ ตำบลโคงสำราญ อำเภอป้านายด จังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จับสลากได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดอนปอแดง จำนวน 19 คน การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI และโรงเรียนบ้านดงหนองเกี่ยว จำนวน 21 คน จัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ (1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI และแผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT (2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง การบวก การลบ และการคุณทศนิยม (3) แบบวัดการคิดแก้ปัญหา (4) แบบวัดเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานผลการวิจัยปรากฏดังนี้ (1) ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การบวก การลบ และการคุณทศนิยม แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค TAI และเทคนิค TGT มีค่าเท่ากับ $80.94/78.60$ และ $82.05/80.16$ ตามลำดับ (2) ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การบวก การลบ และการคุณทศนิยม แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค TAI และเทคนิค TGT มีค่าเท่ากับ 0.5563 และ 0.5901 หรือคิดเป็นร้อยละ 55.63 และ 59.01 ตามลำดับ (3) นักเรียนที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TGT มีเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดแก้ปัญหาไม่แตกต่างกัน

ปืนนาถ สุธิประภา (2560, น. 94) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนมหาวิชานุกูล อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวนนักเรียน 32 คน ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT วิชาเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพก่อนเรียนหลังเรียนเท่ากับ $85.10/82.88$ ซึ่งสูงกว่า

เกณฑ์ที่กำหนดไว้ค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT มีค่าเท่ากับ 0.7338 หรือ คิดเป็นร้อยละ 73.38 นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ปริยารบรรณ พระชัย (2560, น. 93) "ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับแบบฝึกทักษะ เรื่อง การคุณชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 จำนวน 30 คน ผลวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TGT ร่วมมือร่วมกับแบบฝึกทักษะ เรื่อง การคุณชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพเท่ากับ $71.63/74.62$ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคร่วมมือร่วม TGT กับแบบฝึกทักษะ เรื่องการคุณชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ .06 หรือคิดเป็นร้อยละ 60 สำหรับทักษะการแก้โจทย์ปัญหาของนักเรียนหลังเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคร่วมมือ TGT ร่วมกับแบบฝึกทักษะ เรื่อง การคุณสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับแบบฝึกทักษะ เรื่อง การคุณโดยรวมและหลายด้านอยู่ในระดับมาก

สุพิชญันทน์ ถือชัย (2560, น. 197) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลการจัดการเรียนรู้ เรื่องกฎหมายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ชุดการเรียนร่วมกับวิธีการสอนด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิคกลุ่มแข่งขัน (TGT) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกล้าโภราษฎร์ อำเภอปัว เชียงใหม่ หัวสุรินทร์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 32 คน ได้แก่กลุ่มตัวอย่างมาโดยใช้วิธีเลือกแบบบัญกลุ่มการทดลองแบบ One Group Pretest-posttest Design เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย (1) ชุดการเรียนเรื่องกฎหมายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน จำนวน 4 ชุด (2) แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 4 แผน (3) แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 30 ข้อ และ (4) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องกฎหมายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็น มาตราส่วน 4 ระดับ จำนวน 20 ข้อ สกัดที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมุติฐานโดยใช้สถิติทดสอบที่ (t-test) ผลการวิจัยพบว่า (1) ปัจจัยที่ทำให้กระบวนการเรียนโดยใช้ชุดการเรียน

ร่วมกับวิธีการสอนแบบกลุ่มร่วมมือเทคนิคกลุ่มแข่งขัน (TGT) ประสบความสำเร็จ คือ การเล่นเกมแข่งขันตอบคำถามในชุดการเรียน เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ผลคะแนนของทีม และรางวัล (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 (3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเท่ากับ 4.69 มีความพึงพอใจในระดับมากขึ้นไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (4) ผลพัฒนาการของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องกฎหมายที่ใช้ในชีวิตประจำวันหลังการจัดการเรียนรู้ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งแต่ละคนมีคะแนนพัฒนาการเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 60.87 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์พัฒนาการระดับสูง

วีไลวรรณ วีไลรัตน์ และสรรยา หมัดอاد้า (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการทำงาน เป็นทีม ในรายวิชาแผนที่และการแปลความหมายแผนที่ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาแผนที่และการแปลความหมายแผนที่ จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ตารางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาแผนที่และการแปลความหมายแผนที่ จำนวน 8 เรื่อง ได้แก่ (1) ความหมาย ความสำคัญ และประโยชน์ของแผนที่ (2) ประวัติความเป็นมาและพัฒนาการ ของแผนที่ (3) องค์ประกอบของแผนที่ (4) สัญลักษณ์ในแผนที่ (5) มาตราส่วนแผนที่ (6) ทิศทาง (7) ความสูงและทรวดทรง และ (8) การกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนในรายวิชาแผนที่และการแปลความหมายแผนที่ แบบสอบถามความคิดเห็นจากการเรียนโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ร้อยละ (P) โดยเทียบกับเกณฑ์กำหนดให้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 และสถิติทดสอบที่แบบ One Sample t-test ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักศึกษาจากกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน มีนักศึกษา จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 93.33 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ตามที่กำหนด ไม่ผ่านเกณฑ์ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 มีคะแนนน้อยที่สุดเท่ากับ 14 คะแนน มีคะแนนมากที่สุดเท่ากับ 20 คะแนน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.2 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.32 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 (2) ทักษะการทำงานเป็นทีมที่เกิดขึ้นจากการเรียนโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการทำงานเป็นทีมที่มีก่อให้เกิดความรักความสามัคคีระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม เนื่องจาก

มีการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม ได้ผ่านการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อน ๆ และการเรียนรู้สิ่งใหม่ร่วมกัน แต่ในบางครั้งการทำงานร่วมกันอาจทำให้เกิดความขัดแย้งกันบ้างเนื่องจากความคิดเห็นไม่ตรงกันและความรู้สึกไม่เท่าเทียมกันในการปฏิบัติงานกลุ่ม ซึ่งส่งผลให้นักศึกษาต้องมีการปรับตัวเพื่อให้เกิดการเรียนรู้งาน เรียนรู้การวางแผน และเรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้งานสำเร็จและมีประสิทธิภาพ

เบญญาพร ใจเสนอ (2563, n. 33-46) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บันไดแห่งความร่วมมือด้วยเทคนิค TGT กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บันไดแห่งความร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 (2) เปรียบเทียบพฤติกรรมความร่วมมือก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บันไดแห่งร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ (3) เปรียบเทียบความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บันไดแห่งร่วมมือ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนตราสมุทร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 54 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ (1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บันไดแห่งความร่วมมือ (2) แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (3) แบบสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือ และ (4) แบบทดสอบวัดความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ สัมมติที่ใช้เคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที่ (*t-test*) ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) พฤติกรรมความร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บันไดแห่งความร่วมมือสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) ความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บันไดแห่งความร่วมมือสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.8.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Arsaythamby and Chairhany (2013, pp. 59-64) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง คำศัพท์ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค TGT และกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปрактиก กลุ่มตัวอย่างสุ่มด้วยวิธี Cluster Random Sampling ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิค TGT มีคะแนนเฉลี่ยเรื่องศัพท์ 76.21 คะแนน และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปрактиก มีคะแนนเฉลี่ย 69.25 คะแนน และจากข้อมูลทางสถิติ สามารถสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง คำศัพท์ ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการใช้เทคนิค TGT และวิธีปрактиก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

Abdus Salam and Anwar Hossain (2015, p. 3) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การแข่งขัน Teams Games Tournament (TGT) เทคนิคสหกรณ์สำหรับการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ในบังคลาเทศ กลุ่มตัวอย่างงานวิจัย ได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 8 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังการทดสอบ รายการของทัศนคติต่อคณิตศาสตร์ ถูกนำไปใช้สำหรับการทดสอบก่อนเรียนและแบบทดสอบหลังเรียนในกลุ่มทดลองและควบคุม TGT แบบวัดทัศนคติเกี่ยวกับเกมคอมพิวเตอร์สกิตติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้เทคนิค TGT สำหรับกลุ่มทดลองและการบรรยายตามปกติแนวทางสำหรับกลุ่มควบคุม ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบเดียวกันทั้งแบบทดสอบก่อนเรียน ผลการศึกษาพบว่าการทดลอง TGT นักเรียนกลุ่มได้รับผลการเรียนรู้ที่สำคัญกว่าการควบคุมโดยใช้การบรรยายกลุ่มนักเรียน ทัศนคติที่มีต่อคณิตศาสตร์แตกต่างกันในระดับมากในกลุ่มทดลอง TGT จากการค้นพบนี้มีค่านัยแนะนำงบประมาณการเกี่ยวกับอาชนะอุปสรรคในการบูรณาการการเล่นเกมบนเว็บเข้ากับห้องเรียน

Nadrah and Ismail Tolla (2017, p. 123) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือของเกมแบบทีม Teams Games Tournament (TGT) และแรงจูงใจของนักเรียนต่อการเรียนฟิสิกส์ กลุ่มตัวอย่างงานวิจัย ได้แก่ มีนักเรียน 36 คน ของชั้น X ใน SMAN 2 Makassar เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามแรงจูงใจในการเรียนรู้ฟิสิกส์ที่ใช้ในการวัดแรงจูงใจของนักเรียน ในขณะที่แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ใช้เพื่อวัดผลการเรียนรู้ฟิสิกส์ของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ใช้ ANOVA สองวิธี มีผลการวิจัยบางส่วน ผลการศึกษาพบว่า ผลการเรียนรู้ระหว่างการเรียนรู้ทั้งสองแบบจำลองมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับ $\alpha=0.05$

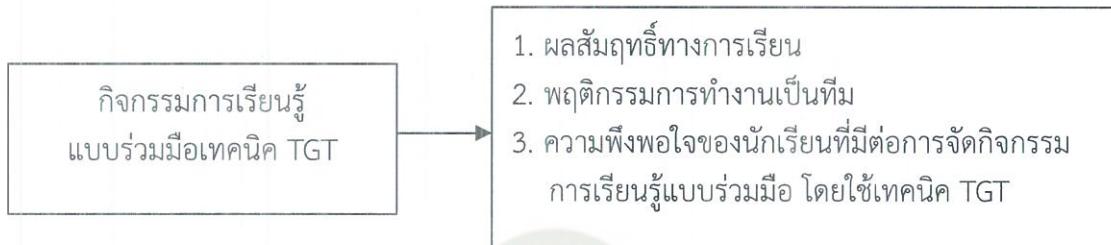
ประการที่สื่มผลปฏิสัมพันธ์ที่สำคัญระหว่างรูปแบบการเรียนรู้และแรงจูงใจที่มีต่อผลการเรียนพิสิกส์ของนักเรียน

Aşkin Baydar (2019, p. 6) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลกระทบของ jigsaw and Teams-games-tournaments (TGT) การปฏิบัติในชั้นเรียนของครูได้รับผลกระทบจากความเชื่อทางภูมิวิทยา ส่วนบุคคลและวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือกำลังเกิดขึ้นอย่างมากในโลกการศึกษาในปัจจุบัน โดยของครูโดยมีกลุ่มตัวอย่างการวิจัย คือนักเรียน 30 คน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เครื่องมือวิจัยได้แก่การศึกษานี้ ตรวจสอบผลกระทบของการแข่งขันเกมจิกซอว์และทีม (TGT) บนความเชื่อทางภูมิวิทยาของครูสอน สังคมศึกษาการใช้วิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือสองวิธีที่แตกต่างกันในหลักสูตรวิทยาลัยการศึกษา แบบสอบถามภูมิวิทยาและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิจัยกลุ่มอิสระ t-test ผลการศึกษาพบว่า จิกซอว์มีประสิทธิภาพมากกว่าอย่างมีนัยสำคัญที่ TGT ใน การให้คำปรึกษาด้านสังคมศึกษา ความเชื่อทางภูมิวิทยาของครูโดยทั่วไปและสำหรับสองมิติที่วัดได้ ความเชื่อว่าการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับ ความพยายาม และความเชื่อที่ว่าการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับความสามารถ แต่สำหรับมิตินั้น ความเชื่อที่ว่ามี เพียงความจริงเดียวที่ไม่เปลี่ยนแปลง นั้นไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างสองวิธี

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งจากต่างประเทศและในประเทศไทยให้ ผู้ศึกษา สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เป็นวิธีการสอนที่คำนึงถึงรูปแบบ การเรียนรู้ที่สนับสนุนให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น และมีทักษะทางสังคมได้เรียนรู้ด้วย ตนเอง สนับสนุนแนวทางการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยเหตุผลนี้ ผู้จัดจึงนำวิธีการจัด การเรียนการสอนแบบร่วมมือเทคนิค TGT มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งทำให้ผู้เรียนการพัฒนา การการเรียนรู้ได้ และมีประสิทธิภาพ ยังช่วยให้ผู้เรียนรู้มีผลการเรียนที่สูงขึ้นได้

2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT เรื่องออมไว้ไม่ขัดสน วิชาเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยเสนอ กรอบแนวคิดการวิจัยไว้ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT เรื่อง օอมໄວ້ໄມຂັດສນ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนกลุ่มศูนย์เมืองท่า
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563
มี 10 โรงเรียน จำนวนทั้งหมด 81 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน
ทั้งหมด 15 คน โรงเรียนบ้านดอนดู่ ตำบลคันธารราษฎร์ อำเภอ กันทรลวชัย จังหวัดมหาสารคาม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกสุ่ม
แบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

3.2 เครื่องมือวิจัยที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระเศรษฐศาสตร์ เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน โดยใช้แผนกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค TGT จำนวน 12 แผน รวม 12 ชั่วโมง

3.2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่องออมไว้ไม่ขัดสน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งวัดความรู้ความจำความเข้าใจการวิเคราะห์การนำไปใช้และสร้างสรรค์

3.2.3 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 5 ด้าน รวม 15 คะแนน ซึ่งจะมีการวัดนักเรียนหลังจากที่เรียนจบทุก ๆ 3 แผน จะมีการวัดทักษะการทำงานเป็นทีมครั้งหนึ่ง เพื่อดูว่ากิจกรรมนั้นสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งทั้งหมดมี 12 แผน จะวัดทั้งหมด 4 ครั้ง นักเรียนแต่ละกลุ่มจะนำคะแนนใบบันทึกของแต่ละคนมารวมกัน เป็นคะแนนของทีม หากค่าเฉลี่ย ที่ได้ค่าเฉลี่ย (อาจใช้คะแนนใบบันทึกที่ได้) สูงสุดจะได้รับการยอมรับ เป็นทีมชนะเลิศและรองลงไป

3.2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ

3.3 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.3.1 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT

3.3.1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาชั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และคู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เพื่อให้ทราบเนื้อหาสาระเศรษฐศาสตร์ เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.3.1.2 ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหา สาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และเวลา แล้วจัดหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องออมไว้ไม่ขัดสน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3.3.1.3 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT จำนวน 12 แผน ใช้เวลาสอนทั้งสิ้น จำนวน 12 ชั่วโมง

ตารางที่ 3.1 รายละเอียด เกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT

แผนที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ข้ามไป
1. เศรษฐกิจในชุมชน	1. บอกความหมายของเศรษฐกิจชุมชนได้ (K) 2. สามารถบอกลักษณะอาชีพสินค้าและบริการต่าง ๆ ที่ผลิตในชุมชนได้(P)	1
2. การพึ่งพาศัยกันทางเศรษฐกิจ	1. บอกความหมายการพึ่งพาอาศัยกันภายในชุมชนทางด้านเศรษฐกิจได้(K) 2. บอกการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนได้(P)	1
3. สกุลเงินตรา	1. บอกความหมายและหน้าที่ของเงินในระบบเศรษฐกิจได้ (K) 2. บอกประเภทของเงินได้ (P)	1
4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ	1. บอกความหมายการผลิตสินค้าและบริการ (K) 2. เห็นคุณค่าความสำคัญของการผลิตสินค้าและบริการ (A)	1
5. หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง	1. บอกแนวคิดและหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (K) 2. สามารถบอกเห็นคุณค่าและความสำคัญของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ดำเนินชีวิต (A)	1
6. การประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในกิจกรรมต่าง ๆ	1. บอกการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการทำกิจกรรมต่าง ๆ(K) 2. สามารถเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ (P)	1

(ต่อ)

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

แผนที่	จุดประสงค์การเรียนรู้	ชั่วโมง
7. เศรษฐกิจพอเพียงสู่ สินค้า O-TOP ในชุมชน	1. บอกการผลิตสินค้าและบริการตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงที่มีอยู่ในชุมชน (K) 2. สามารถยกตัวอย่างการผลิตสินค้าและบริการในชุมชน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (P)	1
8. สหกรณ์	1. บอกความหมายสหกรณ์ (K) 2. สามารถจำแนกประเภทสหกรณ์ได้ (P)	1
9. ธนาคาร	1. บอกความหมายบทบาทหน้าที่เบื้องต้นของธนาคาร (K) 2. สามารถจำแนกบทบาทหน้าที่ของธนาคาร (P)	1
10. การฝากและ การถอนเงิน	1. บอกความแตกต่างของการฝากเงินและการถอนเงิน (K) 2. สามารถจำแนกธุรกรรมของธนาคารการฝากเงินและ การถอนเงิน (P)	1
11. ดอกเบี้ยเงินฝาก และดอกเบี้ยกู้ยืม	1. บอกความหมายความสำคัญของดอกเบี้ยเงินฝากและ ดอกเบี้ยกู้ยืม (K) 2. เห็นความสำคัญของการศึกษาเรียนรู้การทำธุรกรรม ของธนาคาร (A)	1
12. การกู้ยืมเงิน	1. บอกความหมายของการกู้ยืมเงิน (K) 2. สามารถจำแนกประเภทของการกู้ยืมเงิน (P)	1
รวม		12

3.3.1.4 เขียนแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT กลุ่มสาระสังคม

ศึกษาสถานะและวัฒนธรรม เรื่องคอมไพร์เม่ชั้ดสน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 12 แผน เวลา 12 ชั่วโมง

3.3.1.5 นำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้ง 12 แผน เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบจุดประสงค์การเรียนรู้สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลในแต่ละกิจกรรม จากนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อปรับปรุงส่วนที่กพร่องตามคำแนะนำ

3.3.1.6 นำแผนการกิจกรรมการเรียนรู้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

1) อาจารย์ ดร. วรเวช ศิริประเสริฐศรี วุฒิการศึกษา (พร.ด.) อาจารย์ประจำ วิชาสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร. อรัญ ชัยยะเดื่อง วุฒิการศึกษา (กศ.ด.) วิจัยการประเมินผลการศึกษา อาจารย์ประจำวิชาสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3) นางสาวนุปนิทย์ วุฒิการศึกษา (ศบ.ม.) การสอนสังคมศึกษา มหาวิทยาลัย รามคำแหง ตำแหน่งครุชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านหนองบวกด้ออ

4) นายนกร บริชา วุฒิการศึกษา (ค.ม.) สังคมศึกษา ตำแหน่งอาจารย์สาขาวิชา สาขาวิชาสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

5) นายพัสร์ เขิดพาณิชย์ วุฒิการศึกษา (ค.ม.) การบริหารจัดการการศึกษา ตำแหน่ง ครุชำนาญการ และฝ่ายวิชาการ โรงเรียนบ้านดอนดู่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 1

เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้สมบูรณ์ซึ่งมีค่าความสอดคล้อง เท่ากับ 4.70-4.80 อยู่ในระดับมีความเหมาะสมมากที่สุด

5 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสมสมน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสมสมน้อยที่สุด

กำหนดเกณฑ์พิจารณาความเหมาะสมตามเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง เหมาะสมอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง เหมาะสมอยู่ในเกณฑ์มาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง เหมาะสมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง เหมาะสมอยู่ในเกณฑ์น้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง เหมาะสมอยู่ในเกณฑ์น้อยที่สุด

3.3.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TGT ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ตลอดจนความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผลโดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของ Likert (บุญชุม ศรีสะอัด, 2545, น. 121) โดยมีเกณฑ์ในการประเมินดังนี้

3.3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพดังนี้

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียน เรื่องออมไว้ไม่ขัดสน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

3.3.2.1 ศึกษาหลักสูตร คู่มือครุภัณฑ์สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จากหนังสือสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อศึกษามาตรการเรียนรู้ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังสาระการเรียนรู้ ศึกษาการสร้างข้อสอบ เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาจุดประสงค์การเรียนรู้ จากหนังสือ การวัดผลการศึกษา และศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

3.3.2.2 ศึกษาวิธีเขียนข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จากเอกสารตำราเทคนิคการสอนและรูปแบบการเขียนข้อสอบแบบเลือกตอบ

3.3.2.3 วิเคราะห์สาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องออมไว้ไม่ขัดสน และจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ที่ 2 โดยให้คลอบคลุมเนื้อหาเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหาและจำนวนข้อสอบที่เหมาะสมตามรายละเอียด

ตารางที่ 3.2 รายละเอียดข้อสอบ

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ ที่ออก	จำนวนข้อสอบ ที่ต้องการจริง
1. เศรษฐกิจในชุมชน	1. บอกความหมายของเศรษฐกิจชุมชนได้ (K) 2. สามารถบอกลักษณะอาชีพสินค้าและบริการต่าง ๆ ที่ผลิตในชุมชนได้ (K)	3	3
2. การพึ่งพาอาศัยกันทางเศรษฐกิจ	1. บอกความหมายการพึ่งพาอาศัยกันภายในชุมชนทางด้านเศรษฐกิจได้ (K) 2. บอกการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนได้ (K)	4	3
3. สกุลเงินตรา	1. บอกความหมายและหน้าที่ของเงินในระบบเศรษฐกิจได้ (K) 2. บอกประเภทของเงินได้ (K)	3	2
4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ	1. บอกความหมายการผลิตสินค้าและบริการ (K) 2. เห็นคุณค่าความสำคัญของการผลิตสินค้าและบริการ (K)	4	2
5. หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง	1. บอกแนวคิดและหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (K) 2. บอกความสำคัญการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ดำเนินชีวิต (K)	4	2

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ ที่ออก	จำนวนข้อสอบ ที่ต้องการจริง
6. การประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในกิจกรรมต่าง ๆ	1. บอกการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการทำกิจกรรมต่าง ๆ (K) 2. สามารถเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ (K)	3	3
7. เศรษฐกิจพอเพียงสู่สินค้าใน O-TOP	1. บอกการผลิตสินค้าและบริการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีอยู่ในชุมชน (K) 2. สามารถยกตัวอย่างการผลิตสินค้าและบริการในชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (P)	3	2
8. สหกรณ์	1. บอกความหมายสหกรณ์ (K) 2. สามารถจำแนกประเภทสหกรณ์ได้ (P)	4	2
9. ธนาคาร	1. บอกความหมายบทบาทหน้าที่เบื้องต้นของธนาคาร (K) 2. สามารถจำแนกบทบาทหน้าที่ของธนาคาร (K)	3	3

(ต่อ)

ตารางที่ 3.2 (ต่อ)

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวนข้อสอบ ที่ออก	จำนวนข้อสอบ ที่ต้องการจริง
10. การฝึกและ การถอนเงิน	1. บอกความแตกต่างของการฝึกเงิน และการถอนเงิน (K) 2. สามารถจำแนกธุกรรมของธนาคาร การฝึกเงินและการถอนเงิน (K)	3	3
11. ดอกเบี้ยเงินฝาก และดอกเบี้ยกู้ยืม	1. บอกความหมายความสำคัญของดอก เบี้ยเงินฝากและดอกเบี้ยกู้ยืม (K) 2. เห็นความสำคัญของการศึกษาเรียนรู้ การทำธุกรรมของธนาคาร (K)	3	3
12. การกู้ยืมเงิน	1. บอกความหมายของการกู้ยืมเงิน (K) 2. สามารถจำแนกประเภทของการ กู้ยืมเงิน (K)	3	2
รวม		40	30

3.3.2.4 เขียนข้อสอบตามตารางในข้อ 3 เป็นแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ทั้งหมด 40 ข้อ
ต้องการใช้จริง 30 ข้อ โดยให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และจุดประสงค์การเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้

3.3.2.5 นำข้อสอบที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและ
ความเหมาะสมแล้วทำการปรับปรุงแก้ไข

3.3.2.6 นำข้อสอบที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง
และประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญใช้ดุลยพินิจว่าข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์
การเรียนรู้ (Index of Item-objective Congruence: IOC) โดยให้คะแนนดังนี้

+1 แทน แนวโน้มที่ข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 แทน ไม่แน่ใจว่าข้อสอบสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

-1 แทน แนวโน้มที่ข้อสอบไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

แล้วคำนวณดัชนีความสอดคล้อง: IOC โดยยึดเกณฑ์แต่ละข้อต้องมีค่า: IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปและทำการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญผลการวิเคราะห์พบว่า ข้อสอบทั้งหมดมีคุณภาพตามเกณฑ์ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.60-1.00 และผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนะในเรื่องของการใช้ภาษาในการตั้งคำถามให้เหมาะสมกับวัยของกลุ่มตัวอย่าง และภาษาของตัวเลือกบางข้อให้มีความชัดเจนมากขึ้น (รายละเอียดดังภาคผนวก จ.2)

3.3.2.7 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ Try Out กับนักเรียนชั้นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เคยเรียนเนื้อหานี้มาแล้ว จำนวน 10 คน แล้วนำผลมาวิเคราะห์ค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนกโดยวิธีของเบนแนน (Brennab) และคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากตั้งแต่ 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จำนวน 30 ข้อ เพื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่นผลการวิเคราะห์พบว่า ข้อสอบทั้ง 40 ข้อ มีค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (B) ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทุกข้อ ผู้วิจัยจึงได้คัดเลือกข้อสอบที่เหมาะสมนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.2.8 จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับจริงเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.3.3 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียน มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพดังนี้

3.3.3.1 ศึกษาหลักสูตร คู่มือครุภัณฑ์สิ่งแวดล้อม สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จากหนังสือสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อศึกษามาตรการเรียนรู้ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ ศึกษาการสร้างข้อสอบ เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาจุดประสงค์การเรียนรู้ จากหนังสือ การวัดผลการศึกษา และศึกษาการสร้างแบบสังเกตพุติกรรม

3.3.3.2 ศึกษาแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 เกณฑ์ จำนวน 5 ด้าน

3.3.3.4 นำแบบสังเกตทำงานเป็นทีมของนักเรียน ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม แล้วทำการปรับปรุงแก้ไข

3.3.3.5 นำแบบสังเกตทำงานเป็นทีมของนักเรียนที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและประเมินความเหมาะสมสมเกณฑ์การให้คะแนนโดยยึดหลักค่าเฉลี่ย ความเหมาะสมตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

3.3.3.6 ทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะและจัดพิมพ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บ รวบรวม

3.3.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

3.3.4.1 ศึกษาหลักสูตร คู่มือครุภัณฑ์สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จากหนังสือ สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อศึกษามาตรการเรียนรู้ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ ศึกษาการสร้างข้อสอบ เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาจุดประสงค์การเรียนรู้ จากหนังสือ การวัดผลการศึกษา และศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

3.3.4.2 ศึกษาการเขียนแบบสอบถามความพึงพอใจ

3.3.4.3 เขียนแบบสอบถามความพึงพอใจ ตามนิยามศัพท์ที่กำหนดไว้ เป็นแบบมาตรา ประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ โดยกำหนดให้คะแนนดังนี้

1) กำหนดเกณฑ์การตรวจให้คะแนน ดังนี้

5 คะแนน หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก

3 คะแนน หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย

1 คะแนน หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

2) กำหนดคะแนนเฉลี่ยดังนี้

5 มีความพึงพอใจมากที่สุด	ช่วงคะแนน 4.51-5.00 คะแนน
4 มีความพึงพอใจ	ช่วงคะแนน 3.51-3.50 คะแนน
3 มีความพึงพอใจปานกลาง	ช่วงคะแนน 2.51-3.50 คะแนน
2 มีความพึงพอใจน้อย	ช่วงคะแนน 1.51-2.50 คะแนน
1 มีความพึงพอใจที่สุด	ช่วงคะแนน 1.00-1.50 คะแนน

3.3.4.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และเหมาะสมแล้วทำการปรับปรุงแก้ไข

3.3.4.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องและประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยให้ผู้เชี่ยวชาญใช้ดุลยพินิจว่าข้อคำถามสอดคล้อง กับนิยามศัพท์ (Index of Item-objective Congruence: IOC) โดยให้คะแนนดังนี้

+1 แทน แนวโน้มเช่นเดียวกับนิยามศัพท์

0 แทน ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์

-1 แทน แนวโน้มไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์

แล้วคำนวณดัชนีความสอดคล้อง: IOC โดยยึดเกณฑ์แต่ละข้อต้องมีค่า: IOC

ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปและทำการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.3.4.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

3.4.1.1 ชี้แจงเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจถึงวิธีการเรียนรู้บทบาทของผู้เรียนเกี่ยวกับ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT โดยแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้เกณฑ์การวัดและ ประเมินผลการปฏิบัติงานกระบวนการกลุ่มวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และข้อตกลงในการทำกิจกรรม และทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 30 ข้อ เพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐานของนักเรียนจากนั้นทำการตรวจให้คะแนนแล้วบันทึก คะแนนเก็บไว้ใช้เคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.4.1.2 ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ขอหนังสือจากคณครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวมรวมข้อมูล
- 2) ทำการทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นแบบทดสอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ
- 3) ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง กับกลุ่มตัวอย่างด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT จำนวน 12 แผนการจัดการเรียนรู้
- 4) เมื่อจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างอีกครั้ง เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนกับหลังเรียน
- 5) ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างตอบแบบทดสอบความพึงพอใจต่อเรื่อง ยอมไว้ไม่ขัดสน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องออมไว้ไม่ขัดสน กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตร E_1/E_2

3.5.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนของนักเรียนที่เรียนการพัฒนาคิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค เรื่องออมไว้ไม่ขัดสน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT

3.5.3 วิเคราะห์ทักษะการทำงานเป็นทีม โดยใช้ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วเทียบกับเกณฑ์ 4 เกณฑ์ ดังนี้

12-15 คะแนน หมายถึง ดีมาก

9-11 คะแนน หมายถึง ดี

6-8 คะแนน หมายถึง พอดี

1-5 คะแนน หมายถึง ปรับปรุง

3.5.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.6.1 สถิติพื้นฐาน

3.6.1.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545, น. 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (3-1)$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3.6.1.2 ร้อยละ (Percentage) คำนวณจากสูตร (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545, น. 104)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

$$P = \frac{f}{N} \times 100 \quad (3-2)$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

3.6.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตรดังนี้ (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545, น. 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum(X)^2}{N} - (\bar{X})^2} \quad (3-3)$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	n	แทน	จำนวนสมาชิกของกลุ่มตัวอย่าง
	$\sum X$	แทน	ผลรวม

3.6.2 สัติหาคุณภาพของเครื่องมือใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

3.6.2.1 การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบแต่ละข้อกับผลการเรียนในเนื้อหาวิชา โดยใช้สูตร IOC หาค่าเฉลี่ยตัวชี้วัดความสอดคล้องของผู้เขียนรายทั้งหมดตามวิธีของโรวินเลลลี และแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton) (สมนึก ภัททิยธนี, 2544, น. 220)

$$IOC = \frac{\sum R}{N} \quad (3-4)$$

เมื่อ	IOC	แทน	ความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์
	$\sum R$	แทน	ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เขียนรายทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เขียนรายทั้งหมด

3.6.2.2 การหาค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ เกณฑ์คุณภาพ 0.20-0.80 คำนวณจากสูตรดังนี้ (อรัญ ชัยกระเดื่อง, 2557, น. 44)

$$P = \frac{R}{N} \quad (3-6)$$

เมื่อ	P	แทน	ระดับความยาก
	R	แทน	จำนวนผู้ตอบถูกทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนทั้งหมด

3.6.2.3 วิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนก (B) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อเกณฑ์คุณภาพ 0.20-1.00 โดยใช้สูตรดังนี้ (อรัญ ชัยกรระเดื่อง, 2557, น. 44)

$$B = \frac{f_p}{n_p} - \frac{f_f}{n_f} \quad (3-7)$$

เมื่อ	B	แทน	อำนาจจำแนกของแบบทดสอบ
	f_p	แทน	จำนวนคนที่ตอบถูก
	f_f	แทน	จำนวนคนที่ตอบไม่ถูก
	n_p	แทน	จำนวนคนในกลุ่มที่ผ่าน
	n_f	แทน	จำนวนคนในกลุ่มที่ไม่ผ่าน

3.6.2.3 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามวิธีของ Lovett (อรัญ ชัยกรระเดื่อง, 2557, น. 45)

$$r_{cc} = 1 - \frac{k \sum X_i - \sum X_i^2}{(k-1) \sum (X_i - C)^2} \quad (3-8)$$

เมื่อ	r_{cc}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	k	แทน	จำนวนข้อสอบทั้งหมด
	X_i	แทน	คะแนนสอบของแต่ละคน
	$\sum X_i$	แทน	ผลรวมของคะแนนทุกคน
	C	แทน	คะแนนจุดตัดการผ่านเกณฑ์

3.6.3 การประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้

3.6.3.1 ค่าประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องօอมไว้ไม่ขัดสน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT (เพชร กิจจะการ, 2546, น. 46-51) ตามเกณฑ์ 75/75 ใช้สูตรดังต่อไปนี้

$$E_1 = \frac{\sum X_1}{\frac{N}{A}} \times 100 \quad (3-9)$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
	$\sum X_1$	แทน	ผลรวมคะแนนของแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบของแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง

$$E_2 = \frac{\sum X_2}{\frac{N}{B}} \times 100 \quad (3-10)$$

	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum X_2$	แทน	คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมดในกลุ่มตัวอย่าง

3.6.4 สกิตที่ใช้ทดสอบสมมติฐานการศึกษา

เปรียบเทียบผลการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมเรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์โดยการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยใช้สถิติ t-test Dependent Samples มีสูตรดังนี้ (เพชร วรคำ, 2558, น. 349)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}} \quad (3-11)$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ (t-value)
	D	แทน	ค่าความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนแต่ละคน
	$\sum D$	แทน	ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนก่อนเรียนและ หลังเรียนของนักเรียนทุกคน
	N	แทน	จำนวนนักเรียน

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัยข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิจัยข้อมูล
3. ผลการวิจัยข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัยข้อมูล

n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
E ₁	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E ₂	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบ

4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิจัยข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน

ตอนที่ 3 วิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียน เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน

4.3 ผลการวิจัยข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 ได้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน แต่ละแผนประกอบด้วย สาระสำคัญ มาตรฐานตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กระบวนการ การจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ บันทึกหลัง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการประเมินความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.70-4.80 ซึ่งอยู่ในระดับ เหมาะสมมากที่สุด และ ผลการหาประสิทธิภาพดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ประสิทธิภาพของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพ

คะแนน	จำนวน	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ
1. ระหว่างเรียน	15	70	874	58.27	83.24
2. หลังเรียน	15	30	390	26.00	86.67

จากตารางที่ 4.1 พบว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบย่อย และใบงาน เท่ากับ 874 จากคะแนนเต็ม 80 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.24 และได้คะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียน 58.27 และผลการเรียนรู้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 26.00 คิดเป็นร้อยละ 86.67 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน ดังนั้นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จึงมีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ $83.24/86.67$ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง օอมໄວ້ໄມ່ຂໍດສນ ຂັ້ນປະໂຄມສຶກຂາປີທີ 5 ກ່ອນແລະ ພູ້ວິຊຍີໄດ້ທໍາການຕຽບສອບການແຈກແຈງຂໍ້ມູນ ພບວ່າຂໍ້ມູນມີການແຈກແຈງແບບປົກຕິ ຈຶ່ງກຳທຳການທດສອບດ້ວຍສົດຖຸທດສອບທີ່ (t-test Dependent) ປຸດທັງຕາຮາງທີ່ 4.2

ຕາຮາງທີ່ 4.2 ผลการວິເຄຣະທີ່ເປີຍບເຫັນຜົດສັນຖືທີ່ທາງການເຮັດວຽກໂດຍກຳທຳກົດກົດການເຮັດວຽກ
ແບບຮ່ວມມື່ອເຮືອງ ອອມໄວ້ໄມ່ຂໍດສນ ຂັ້ນປະໂຄມສຶກຂາປີທີ່ 5 ກ່ອນແລະ ພູ້ວິຊຍີໄດ້ທໍາການ

ການທດສອບ	ຈຳນວນ	$\bar{X}$	S.D.	df	t	Sig.
1. ກ່ອນເຮັດວຽກ	15	15.93	0.96	14	18.67	.05
2. ພູ້ວິຊຍີໄດ້ທໍາການ	15	26.00	1.65			

ໝາຍເຫດ. * $p < .05$

ຈາກຕາຮາງທີ່ 4.2 ພບວ່າ ນັກເຮັດວຽກຂັ້ນປະໂຄມສຶກຂາປີທີ່ 5 ທີ່ເຮັດວຽກດ້ວຍກຳທຳກົດກົດການເຮັດວຽກ
ແບບຮ່ວມມື່ອເຮືອງ TGT ເຮືອງ ອອມໄວ້ໄມ່ຂໍດສນມີຄະແນນຜົດສັນຖືທີ່ທາງການເຮັດວຽກພູ້ວິຊຍີໄດ້ທໍາການສູງກວ່າກ່ອນເຮັດວຽກ
ອ່າຍ່າງມີນັຍສຳຄັນທາງສົດຖຸທີ່ຮະດັບ .05

ตอนທີ່ 3 ວິເຄຣະທີ່ທັກະການທຳການເປັນທີ່ມີຂອງນັກເຮັດວຽກຂັ້ນປະໂຄມສຶກຂາປີທີ່ 5 ທີ່ໄດ້ຮັບກຳທຳກົດກົດ
ການເຮັດວຽກແບບຮ່ວມມື່ອເຮືອງ TGT ເຮືອງອອມໄວ້ໄມ່ຂໍດສນ ຜູ້ວິຊຍີໄດ້ພັດນາຂັ້ນ ດັ່ງຕາຮາງທີ່ 4.3

**ຕາຮາງທີ່ 4.3 ວິເຄຣະທີ່ພົດຕິກົດກົດການທຳການເປັນທີ່ມີຂອງນັກເຮັດວຽກຂັ້ນປະໂຄມສຶກຂາປີທີ່ 5 ທີ່ໄດ້ຮັບ
ກຳທຳກົດກົດການເຮັດວຽກແບບຮ່ວມມື່ອເຮືອງ TGT ເຮືອງອອມໄວ້ໄມ່ຂໍດສນ**

ກລຸ່ມທີ່	ຄຣັງທີ່ 1	ຄຣັງທີ່ 2	ຄຣັງທີ່ 3	$\bar{X}$	S.D.	ແປລຜດ
1	9	12	15	10.33	3.00	ດີ
2	11	14	15	13.33	2.08	ດີມາກ
3	10	12	14	12.00	2.00	ດີມາກ
ຮວມ	29	36	42	12.44	2.36	ດີມາກ

จากตารางที่ 4.3 พบว่าผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่องออมไว้ไม่ขัดสนจากการสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมทั้ง 3 ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ 1 ได้ 29 คะแนน ครั้งที่ 2 ได้ 36 คะแนน ครั้งที่ 3 ได้ 42 คะแนน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมได้รับการพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่องออมไว้ไม่ขัดสน หลังเรียนโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีรูปแบบการสอนที่หลากหลายและเล่นเกมการทำงานเป็นทีมระหว่างเรียน ทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ มีความกล้าแสดงออกในการซักถามเมื่อเกิดข้อสงสัยมีสัมพันธ์ไมตรีที่ดีกับสมาชิกในกลุ่มและครูผู้สอน ซึ่งทำให้มีความสุขสนุกับการทำกิจกรรมในการเรียนการสอนจึงส่งผลให้มีคะแนนเพิ่มขึ้นตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TGT ผลดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเนื้อหาสาระที่เรียนเป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าชอบ	4.53	0.50	มากที่สุด
2	ข้าพเจ้าได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4.53	0.50	มากที่สุด
3	ข้าพเจ้าสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	4.53	0.50	มากที่สุด
4	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานกับจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค TGT	4.60	0.49	มากที่สุด
5	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน	4.67	0.47	มากที่สุด
6	ข้าพเจ้ามีโอกาสคิด พูด และแสดงความคิดเห็นลงมือทำอย่างเท่าเทียมกัน	4.67	0.47	มากที่สุด

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
7	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูทำให้ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.60	0.49	มากที่สุด
8	ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีสื่อในการเรียนรู้น่าสนใจ	4.60	0.49	มากที่สุด
9	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานในการใช้สื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.00	0.82	มาก
10	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการที่มีสื่อของที่เป็นรูปธรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น	4.40	0.71	มาก
11	ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการนำสื่อมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน	4.60	0.49	มากที่สุด
12	ข้าพเจ้าคิดว่ามีการใช้เทคนิคการสอนในการทดสอบได้เหมาะสม	4.60	0.49	มากที่สุด
13	ข้าพเจ้าพอใจในคะแนนของตนเองและคะแนนของกลุ่มที่ทำได้เสมอ	4.40	0.61	มาก
14	ข้าพเจ้าได้เข้ากลุ่มช่วยเหลือกันในการเตรียมตัวร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค TGT	4.53	0.50	มากที่สุด
15	ข้าพเจ้าได้ทราบคะแนนของตนเองและกลุ่ม	4.69	0.47	มากที่สุด
รวม		4.53	0.53	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D.=0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 3 ลำดับแรก คือ (1) รู้สึกสนุกสนานในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน (2) ข้าพเจ้ามีโอกาส คิด พูด และแสดงความคิดเห็นลงมือทำอย่างเท่าเทียมกัน (3) รู้สึกสนุกสนานกับกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้เทคนิค TGT

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่องออมไว้ไม่ขัดสน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ได้แกนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน แต่ละแผนประกอบด้วย สาระสำคัญ มาตรฐานตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการประเมินความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.70-4.80 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด และ ผลการhaftประสิทธิภาพ เท่ากับ $83.24/86.67$ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

5.1.2 ผลการวิเคราะห์เบรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียนเรื่องออมไว้ไม่ขัดสน การเบรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลี่ยหลังเรียน เรื่องการออมไว้ไม่ขัดสน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

5.1.3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน จากการสังเกต พฤติกรรมการทำงานเป็นทีมทั้ง 3 ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ 1 ได้ 29 คะแนน ครั้งที่ 2 ได้ 36 คะแนน ครั้งที่ 3

ได้ 42 คะแนน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม ได้รับ การพัฒนาภารกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน หลังเรียนโดยใช้ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค TGT เป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีรูปแบบ การสอนที่หลากหลายและเล่นเกมการทำงานเป็นทีมระหว่างเรียน ทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ มีความกล้าแสดงออกในการซักถามเมื่อเกิดข้อสงสัยมีสัมพันธ์มีต่อกันและสามารถสื่อสาร ซึ่งทำให้มีความสุขสนุกับการทำกิจกรรมในการเรียนการสอนจึงส่งผลให้มีคะแนนเพิ่มขึ้นตามลำดับ

5.1.4 ผลผลการวิเคราะห์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค TGT โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D.=0.53) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อพบว่า 3 ลำดับแรก คือ (1) รู้สึกสนุกสนานในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน (2) ข้าพเจ้า มีโอกาส คิด พูด แสดงความคิดเห็นลงมือทำอย่างเท่าเทียมกัน (3) รู้สึกสนุกสนานกับจัดกิจกรรมการเรียน การสอน โดยใช้เทคนิค TGT

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 ผลการพัฒนาภารกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 ได้แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 แผน แต่ละแผนประกอบด้วย สาระสำคัญ มาตรฐานตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ บันทึกหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผลการประเมินความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.70-4.80 ซึ่งอยู่ใน ระดับเหมาะสมมากที่สุด และผลการหาประสิทธิภาพ เท่ากับ $83.24/86.67$ ซึ่งเป็นไปซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ กำหนด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้วิจัยได้ศึกษาการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมีองค์ประกอบครบถ้วน และได้นำมาเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค TGT มีขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 การนำเสนอสู่ บทเรียน ขั้นที่ 2 การสอนเป็นการนำเสนอความคิดรวบยอด ขั้นที่ 3 การจัดทีมเป็นขั้นตอนการจัดกลุ่ม หรือจัดทีมของนักเรียน ขั้นที่ 4 การแข่งขัน การแข่งขันมักจัดในช่วงท้ายสัปดาห์หรือท้ายบทเรียน ขั้นที่ 5 การสรุปบทเรียนเป็นการนำเสนอความคิดรวบยอด เป็นครั้งที่สอง ขั้นที่ 6 การประเมินผล ผู้เรียนต้อง กับงานวิจัยของ แนวคิดของ Slavin (1995, p. 60) ที่กล่าวว่าการเรียนแบบร่วมมือนั้น ผู้เรียนต้อง ช่วยกัน เรียนรู้เพื่อไปให้ถึงเป้าหมาย โดยผู้เรียนจะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

จะช่วยให้งานที่ทำสำเร็จดังเป้าหมายที่กำหนดไว้ ของ สุพิชญนันทน์ ถือชัย (2560, น. 197) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง กฎหมายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ชุดการเรียนร่วมกับวิธีการสอนด้วยกระบวนการเรียนรู้ แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิคกลุ่มแข่งขัน (TGT) ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการพัฒนาแผนการเรียนรู้ แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค (TGT) ประสบความสำเร็จ คือ การเล่นเกมแข่งขันตอบคำถามในชุดการเรียน เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ผลกระทบของทีม และรางวัลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2.2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง օมไวไม่ขัดสน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียน พบร่วมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง օมไวไม่ขัดสน มีค่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนการสอน โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้ เรื่องօมไวไม่ขัดสน ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังจากที่เรียนโดยใช้แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค TGT เป็นการจัดการเรียนรู้เป็นแบบร่วมมือ มีรูปแบบการสอนหลากหลายทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ มีความกล้าแสดงออกในการซักถามกับคุณครูผู้สอน เมื่อเกิดข้อสงสัย มีสัมพันธ์ไม่ตรึงตัวที่ดีทั้งกับสมาชิกในกลุ่มและครูผู้สอน ซึ่งทำให้มีความสุข และสนุกสนานกับการทำกิจกรรมในการเรียนการสอน จึงส่งผลให้ผลมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นสอดคล้องกับปริยาพรรณ พระชัย (2560, น. 93) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการแก้โจทย์ปัญหา โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับแบบฝึกหักษะ เรื่อง การคุณ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2.3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง օมไวไม่ขัดสน จากการสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีมทั้ง 3 ครั้ง ดังนี้ ครั้งที่ 1 ได้ 29 คะแนน ครั้งที่ 2 ได้ 36 คะแนน ครั้งที่ 3 ได้ 42 คะแนน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม ได้รับการพัฒนากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง օมไวไม่ขัดสน หลังเรียนโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค TGT เป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีรูปแบบ

การสอนที่หลากหลายและเล่นเกมการทำงานเป็นทีมระหว่างเรียน ทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ มีความกล้าแสดงออกในการซักถามเมื่อเกิดข้อสงสัยมีสัมพันธ์ไม่ต่อกับสมาชิกในกลุ่มและครูผู้สอน ซึ่งทำให้มีความสุขสนุกับการทำกิจกรรมในการเรียนการสอนจึงส่งผลให้มีค่าคะแนนเพิ่มขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนการสอนใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม เรียนรู้เรื่องการออมไว้ไม่ชัดสน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนโดยใช้แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือ เทคนิค TGT เป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีรูปแบบการสอนที่หลากหลายและการทำงานเล่นเกมเป็นทีมทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้มีความกล้าแสดงออกในการซักถามเมื่อเกิดข้อสงสัยมีสัมพันธ์ไม่ต่อกับสมาชิกในทีมและครูผู้สอน ซึ่งทำให้มีความสุขสนุกับการทำกิจกรรมในการเรียน การสอนจึงส่งผลให้มีค่าคะแนนเพิ่มขึ้นตามลำดับสอดคล้องกับผลวิจัยของ Slavin (1990, pp. 84-93) กล่าวว่าการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TGT หรือการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม หมายถึง เทคนิคหรือเรียนแบบร่วมมือเป็นเทคนิคหรือที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีการจัดให้นักเรียนเรียนร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยในแต่ละกลุ่มจะมีสมาชิก 4 คน ที่มีระดับความสามารถต่างกันสมาชิกในกลุ่มศึกษาค้นคว้าและทำงานร่วมกันนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันเพื่อผู้ช่วยเหลือสนับสนุนรับต้นและส่งเสริมการทำงานของเพื่อนสมาชิกในกลุ่มให้ประสบผลสำเร็จ และยังสอดคล้องผลวิจัยของ วีไลารอน วีไลารอน และสรียา หมัดอัตต้า (2561) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการทำงานเป็นทีม ในรายวิชาแผนที่และการแปลความหมายแผนที่ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า (1) ทักษะการทำงานเป็นทีมที่เกิดขึ้นจากการเรียนโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือนักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการทำงานเป็นทีมก่อให้เกิดความรักความสามัคคีระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม เนื่องจากมีการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม ได้ฝึกการเรียนรู้ร่วมกับเพื่อน ๆ และการเรียนรู้สิ่งใหม่ร่วมกัน

5.2.4 ผลผลการวิเคราะห์นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D.=0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า 3 ลำดับแรก คือ (1) รู้สึกสนุกสนานในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน (2) ข้าพเจ้ามีโอกาส คิด พูด และแสดงความคิดเห็นลงมือทำอย่างเท่าเทียมกัน (3) รู้สึกสนุกสนานกับจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้เทคนิค TGT สอดคล้องกับผลวิจัยของ ปีyanat สุทธิประภา (2560, n. 94) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์ ของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT สอดคล้องผลวิจัยของ ทิศนา แซ่มมณี (2543, น. 21-37) ดังนั้น ความพึงพอใจจึงเป็นความรู้สึกที่ดีหรือทัศนคติที่ดีของบุคคลซึ่งเกิดจากการได้รับการตอบสนองตามที่ตนต้องการ หรือเป็นปฏิกริยาความรู้สึกที่แสดงออกตามความรู้สึกของบุคคลเมื่อเป็นไปตามเป้าหมายที่ตนตั้งไว้ผลการวิจับพบว่า ความคิดเห็นของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบร่วมมือเทคนิค TGT พบร่วมนักเรียนมีความเห็นต่อการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT อญ្តในระดับมากที่สุด และสอดคล้องผลวิจัยของ สุพิชญันนทน์ ถือชัย (2560, น. 197) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง กวณหมายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจับพบว่าความพึงพอใจของนักเรียนที่ มีต่อการเรียน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเท่ากับ 4.69 มีความพึงพอใจในระดับมากขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.3 ข้อเสนอแนะ

การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่องออมไว้ไม่ขัดสน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีข้อเสนอแนะนำผลวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ใน การจัดการเรียนการสอนครูผู้สอน ควรมีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ความเสียสละเพื่อให้นักเรียนในกลุ่มมีความเห็นอกเห็นใจต่อสมาชิกในกลุ่ม เป็นการสร้างสัมพันธไมตรี ทางสำหรับสมาชิกในกลุ่ม และอุปกรณ์

5.3.1.2 ใน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนเรื่องการพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องออมไว้ไม่ขัดสน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค TGT ครูผู้สอนต้องดูบูรบท่องโรงเรียนและห้องเรียนว่าสามารถจัดกิจกรรมได้

5.3.1.3 สามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องออมไว้ไม่ขัดสน ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 5 ให้สูงขึ้นได้

5.3.1.4 ผู้เรียนสามารถมีทักษะการทำงานเป็นกลุ่มช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความสามัคคีในการทำงานอย่างมีความสุข

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรทำการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เพื่อสามารถดำเนินการตามลำดับขั้นตอนที่ถูกต้องและนำไปสู่เป้าหมายที่วางไว้

5.3.2.2 ควรทำการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค TGT เปรียบเทียบเทคนิคอื่นได้ เพื่อจะได้เห็นความต่างว่าเทคนิคใดดีกว่ากันและสามารถเห็นความคลากร ilarity ของงานวิจัย

5.3.2.3 ใน การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาตัวแปรด้านทักษะทางสังคม ด้านอารมณ์ ความใส่รู้ และความพึงพอใจของผู้เรียนให้ควบคู่กันเนื้อหารายวิชามากขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ, กรม. (2551). หลักสูตรการศึกษาชั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

ขันธ์ รากแกง. (2551). การศึกษาผลลัมภ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และคณิตธรรมจริยธรรม ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนโโยอินบำรุงที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TGT กับการจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

ขันธ์ ราดุทอง. (2553). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน: แนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.

จันทร์เพ็ญ เช้อพาณิช. (2542). ประมวลบทความการเรียนการสอนและการวิจัยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชัยชาญ วงศ์สามัญ. (2543). การพัฒนาหลักสูตรการสอน: แนวพัฒนาการการศึกษา. ขอนแก่น: อุทัยานวิทยาศาสตร์
ชัยชาญ วงศ์สามัญ. (2543). การพัฒนาหลักสูตรการสอน: แนวการสอน. สงขลา: บรรณราชนครินทร์.

ชาลิต ชูกำแพง. (2551). การพัฒนาหลักสูตร. มหาสารคาม: ทีคิวพี จำกัด.

ทิศนา แ xenon. (2551). ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: บริษัทด้านสุขาการพิมพ์ จำกัด.

นิตยา เจริญนิเวศนกุล. (2541). ผลของการใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือประเภทการแข่งขันระหว่างกลุ่มตัวยゲนที่มีการทดลองอยู่ต่อผลลัมภ์หรือทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิตยา เสมเหลา. (2557). การเปรียบเทียบผลลัมกุธอีท่างการเรียนเรื่องการบวก การลบ และการคูณ ทศนิยม การคิดแก้ปัญหา และเจตคติต่อการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI กับเทคนิค TGT.

มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

บุญชุม ศรีสะอาด. (2541). การพัฒนาการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ชุมชนเด็ก.

บุญชุม ศรีสะอาด. (2543). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ: สุวิริยาสาส์น.

บุญชุม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวิริยาสาส์น.

บุญชุม ศรีสะอาด. (2546). การวิจัยสำหรับครู. กรุงเทพฯ: สุวิริยาสาส์น.

บุญชุม ศรีสะอาด. (2552). พื้นฐานการวิจัยการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 5). กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.

เบณฑูพ ใจเสน. (2563). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้บันไดแห่งความร่วมมือ กลุ่มสารการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. *E-Journal of Education Studies, Burapha University*, 1(1), 235-254.

ปิยนาถ สุทธิประภา. (2560). การพัฒนาผลลัมกุธอีท่างการเรียนวิชาเศรษฐศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค (TGT) (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ปริยาพรณ พระษัย. (2560). การพัฒนาผลลัมกุธอีท่างการเรียนและทักษะการแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับแบบฝึกทักษะ เรื่อง การคูณชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ประภัสสร ปรีเอี่ยม. (2553). การพัฒนาการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของนักเรียน ที่มีความต้องการพิเศษ. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2: บุพปัจจัยและผลลัพธ์. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 1(12), 59-65.

เ睥รมจิตต์ จรภัลลาร์เซ่น. (2551). วิธีการสอนแบบการเรียนรู้ ในเอกสารประกอบการบรรยาย.

กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ.

ปราณี รามสูต. (2551). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: แสงรุ่งการพิมพ์.

ประยงค์ บุญชัยภูมิ. (2546). การพัฒนาแผนการสอนวิชาคณิตศาสตร์เรื่องวงกลม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ประสาท เนื่องเฉลิม. (2560). วิจัยการเรียนการสอน (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพชร กิจธาร. (2546). ดัชนีประสิทธิผล. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พิชิต ฤทธิ์จูญ. (2545). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เอเชีย索อฟ เครื่องมือ.
- พงษ์พันธ์ พงษ์สถาป. (2544). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- พรรณรัตน์ เง่าธรรมสาร. (2533). การเรียนแบบทำงานรับผิดชอบร่วมกัน. สารพัฒนาหลักสูตร, (95), 35-37.
- ไฟศาล วรคำ. (2558). การวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 7). มหาสารคาม: ตักษิลาการพิมพ์.
- ไฟศาล หังพาณิช. (2543). การวัดและประเมินผล. กรุงเทพฯ: ทบทวนมหาวิทยาลัย.
- รุจิร์ ภู่สาระ. (2545). การพัฒนาหลักสูตรตาม: แนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: บีคพอยท์.
- วิมลรัตน์ สุนทรโจน์. (2553). นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้: การสอนแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นวัตกรรมทางการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิริยา อนันตศิริ และมาลี ตรีทศายุธ. (2547). องค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีผลต่อรายได้ประชาชาติ เช่น การออม การบริโภค. สังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: ศูนย์รวมหนังสือกรุงเทพ.
- วีไลวรรณ วีไลรัตน์และสรียา หมัดอด้า. (2561). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อผลลัพธ์ทางการเรียน และทักษะการทำงานเป็นทีม ในรายวิชาแผนที่ และการเปลี่ยนความหมายแผนที่ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1. การประชุมวิชาการระดับชาติ วัฒนธรรมวิจัย ครั้งที่ 11 ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2545). การจัดกระบวนการเรียนรู้เบื้องต้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สุนันทา ชัยศิริ. (2546). การศึกษาผลลัพธ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เจตคติต่อการเรียนและความคงทนในการจำของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ที่มีระดับผลการเรียนต่างกันจากการเรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียรูปแบบต่างกันกับการสอนตามคู่มือครุ. กรุงเทพฯ: (ม.ป.ท.).

- สุพิชญันนทน์ ถือชัย. (2560). เรียนรู้เรื่อง กฎหมายที่ใช้ในชีวิตประจำวัน กลุ่มสารการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้ชุดการเรียนร่วมกับวิธีการสอนด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิคกลุ่มแข่งขัน (TGT). สุรินทร์: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมเดช บุญประจักษ์. (2540). การพัฒนาศักยภาพทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์.
- สมนึก ภัททิยนนี. (2544). การวัดผลการศึกษา. มหาสารคาม: ภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา.
- สมนึก ภัททิยนนี. (2546). การวัดผลการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สรุศักดิ์ หลาบมาลา. (2533). การจัดกลุ่มนักเรียนในการเรียนแบบร่วมมือ. วารสารพัฒนาหลักสูตร, 6(29), 32-34.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2546). 19 วิธีการจัดการเรียนรู้: เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ดวงกมลสมัย.
- อุทัยพรรดา สุตใจ. (2545). ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการขององค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทย จังหวัดชลบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาคิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.
- Abdus Salam and Anwar Hossain. (2015). Effects of using Teams Games Tournaments (TGT) Cooperative Technique for Learning Mathematics. *Chittagong: University of Chittagong*, 4(3), 202-233.
- Arsaythamby and Chairhany. (2013). Fostering students' attitudes and achievement in probability using teams-games-tournaments. *Malaysia: Universiti Utara Malaysia*, 59-64.
- Good, Carter V. (1994). *The Effectiveness Index as a Comparative Measure in Media Product Evaluation*. New York: McGraw-Hill Book.
- Johnson, D.W., Johnson, R.T., Together and Alone. (1987). *Learning Together and Alone: Cooperative, Competitive and Individualistic Learning*. New Jersey: Prentice Hall.

- Joyce, Bruce and Marsha. Weil. (1994). Models of Teaching. 3^{ed}. London: Prentice-Hall International Kagan.
- Nadrah and Ismail Tolla. (2017). *The Effect of Cooperative Learning Model of Teams Games Tournament (TGT) and Students' Motivation toward Physics Learning Outcome*. Indonesia: Universitas Negeri Makassar.
- Şimşek, U. and Baydar, A. (2019). Impacts of jigsaw and teams-games-tournaments (tgt) on social studies preservice teachers' epistemological beliefs. *International Online Journal of Education and Teaching Turkey: Ataturk University*, 6(2), 405-414.
- Slavin, E. Robert. (1990). *Cooperative Learning*. New York: Longman.
- Woodcock, M. and Francis, D. (1994). *Team building strategy*. Hampshire: Gower.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก
แผนการจัดการเรียนรู้
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดการเรียนรู้ Team Game Tournament

แผนที่	ชื่อแผน	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
1	เศรษฐกิจในชุมชน	บอกรความหมายของเศรษฐกิจชุมชนได้ สามารถบอกรถกนิสต์และบริการต่าง ๆ ที่ผลิตในชุมชนได้	1
2	การพึ่งอาศัยกันทางเศรษฐกิจ	บอกรความหมายการพึ่งพาอาศัยกันภายในชุมชน ทางด้านเศรษฐกิจได้บอกรถกนิสต์และบริการสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนได้	1
3	สถาบันการเงิน	บอกรความหมายและหน้าที่ของเงิน ในระบบเศรษฐกิจ ได้บอกรถกนิสต์และบริการของเงินได้	1
4	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ	บอกรความหมายการผลิตสินค้าและบริการ เห็นคุณค่า ความสำคัญของการผลิตสินค้าและบริการ	1
5	หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง	บอกรแนวคิดและหลักการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถบอกรถกนิสต์และความสำคัญของการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ดำเนินชีวิต	1
6	การประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในกิจกรรมต่าง ๆ	บอกรการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการทำกิจกรรมต่าง ๆ สามารถเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดทำ	1
7	เศรษฐกิจพอเพียงสู่สินค้าใน O-TOP	บอกรการผลิตสินค้าและบริการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีอยู่ในชุมชน สามารถยกตัวอย่างการผลิตสินค้าและบริการในชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	1
8	สหกรณ์	บอกรความหมายสหกรณ์ สามารถจำแนกประเภท	1

แผนที่	ชื่อแผน	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)
		สหกรณ์ได้	
9	ธนาคาร	บอกรความหมายบทบาทหน้าที่เบื้องต้นของธนาคาร สามารถจำแนกบทบาทหน้าที่ของธนาคาร	1
10	การฝากและการถอนเงิน	บอกรความแตกต่างของการฝากเงินและการถอนเงิน สามารถจำแนกธุกรรมของธนาคาร การฝากเงิน และการถอนเงิน	1
11	ดอกเบี้ยเงินฝากและ ดอกเบี้ยกู้ยืม	บอกรความหมายความสำคัญของดอกเบี้ยเงินฝากและ ดอกเบี้ยกู้ยืม เห็นความสำคัญของการศึกษาเรียนรู้ การทำธุกรรมของธนาคาร	1
12	การกู้ยืมเงิน	บอกรความหมายของการกู้ยืมเงิน สามารถจำแนก ประเภทของการกู้ยืมเงิน	1
รวมทั้งสิ้น			12

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1

ใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค Team Game Tournament

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ 15101

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 15 คน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องออมไว้ไม่ขัดสน

เวลาเรียน 12 ชั่วโมง

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง เศรษฐกิจในชุมชน

วันที่สอน 4 /มกราคม/ 2564 ชั่วโมงที่ 1 (เวลา 60นาที) ภาคเรียนที่ 2

---

1. สาระสำคัญ

ชุมชนต่าง ๆ ในประเทศไทย มีการผลิตสินค้า และบริการอย่างหลากหลายเพื่อมีปัจจัยการผลิตที่แตกต่างกัน ซึ่งอาชีพสินค้าและบริการต่าง ๆ ที่ผลิตในชุมชนที่มีความสำคัญ เช่น อาชีพเกษตรกรรม พานิชยกรรม หรืออาชีพค้าขาย หัตถกรรม และการบริการ

2. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 3.1 ป.5 อธิบายบอกความหมายของเศรษฐกิจชุมชน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 บอกความหมายของเศรษฐกิจชุมชนได้ (K)

3.2 สามารถบอกลักษณะอาชีพสินค้าและบริการต่าง ๆ ที่ผลิตในชุมชนได้ (P)

4. สาระการเรียนรู้

4.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

4.2 ความหมายการพึ่งพาอาศัยและอาชีพในชุมชน

5. สมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน

ความสามารถในการคิด

1. ทักษะการสรุปความรู้
2. ทักษะการเปรียบเทียบ

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

6.1 มีวินัย

6.2 ใฝ่เรียนรู้

6.3 มุ่งมั่นในการทำงาน

7. กระบวนการจัดการเรียนรู้ (การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค (TGT) Team Game Tournament)

ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียน

1. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2
2. ครูนำภาพอาชีพตลาดน้ำมีเรือที่แม่น้ำคำน้ำของมาขายและมีประชาชนกำลังซื้อสินค้าภาพหวานำกำลังทำงาน ดำเนินการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ-ภาพหวานำกำลังจับปลา - ภาพคนกำลังขึ้นรถเมล์ รถไฟ

2.1 จากภาพที่ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพ ว่าคนในภาพมีอาชีพอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 ขั้นสอน

1. ครูอธิบายเชื่อมโยงความรู้ให้นักเรียนเข้าใจว่า กิจกรรมดังกล่าวจะพัฒนาไปได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการและส่วนที่สำคัญ คือ เศรษฐกิจในชุมชน
2. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าอาชีพต่าง ๆ ส่งผลต่อเศรษฐกิจชุมชนอย่างไร
3. ครูอธิบายความหมายของเศรษฐกิจชุมชน และลักษณะเศรษฐกิจชุมชนของประเทศไทย

ขั้นที่ 3 ขั้นจัดทีม

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน คละกันตามความสามารถ คือ เก่ง ปานกลาง ค่อนข้างเก่ง ปานกลางค่อนข้างอ่อน และอ่อน แล้วให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้าและเลขานุการกลุ่ม จากนั้นช่วยกันแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการศึกษาข้อมูลความรู้ เรื่อง อาชีพในชุมชน จากหนังสือเรียนหรือหนังสือค้นคว้าเพิ่มเติม หรือห้องสมุด หรือแหล่งข้อมูลสารสนเทศ ในหัวข้อต่อไปนี้

1.1 ลักษณะโดยทั่วไปของอาชีพในชุมชน

1.2 อาชีพในชุมชนตามลักษณะการแข่งขันให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาบันทึกลงในแบบบันทึก

ขั้นที่ 4 ขั้นการแข่งขันเกมทางวิชาการ

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีความสามารถแตกต่างกันไปแยกย้ายกันไปแข่งขันในโต๊ะที่จัดไว้ตามความสามารถ กลุ่มแข่งขันจะมีแผนผัง ดังนี้

โต๊ะหมายเลข 1 เป็นโต๊ะแข่งขันสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับเก่ง

โต๊ะหมายเลข 2 เป็นโต๊ะแข่งขันสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับปานกลาง

โต๊ะหมายเลข 3 เป็นโต๊ะแข่งขันสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับปานกลาง

โต๊ะหมายเลข 4 เป็นโต๊ะแข่งขันสำหรับผู้เรียนที่มีความสามารถในระดับอ่อน

2. ดำเนินการแข่งขันตามขั้นตอน

2.1 ครูแจ้งซองคำถาวให้ทุกโต๊ะ

2.2 ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบว่าทุกคนจะผลัดกันเป็นผู้อ่านคำถาวและผู้อ่านคำถาวมีหน้าที่อ่านคำถาวและให้คะแนนผู้ที่ตอบถูกตามลำดับ

3. เริ่มแข่งขัน

3.1 ผู้เรียนคนที่ 1 หยิบซองคำถาว 1 ซอง เปิดอ่านคำถาว และวางกลางโต๊ะ

3.2 ผู้เรียนอีก 4 คน แข่งขันกันตอบคำถาว โดยเขียนคำตอบลงในกระดาษคำตอบของตน

ส่งให้คนที่ 1 อ่าน

3.3 คนที่อ่านคำถาวทำหน้าที่ให้คะแนนตามลำดับคนที่ส่งก่อนและตอบถูกได้ 2 คะแนน คนที่ส่งลำดับมาและตอบถูกได้ 1 คะแนน ผู้ที่ตอบผิดได้ 0 คะแนน

3.4 สมาชิกในกลุ่มแข่งขันจะผลัดกันทำหน้าที่อ่านคำถาวจนคำถาวหมดโดยให้ทุกคนได้ตอบคำถาวจำนวนเท่ากัน

3.5 ให้ทุกคนร่วมคะแนนของตนเอง โดยสมาชิกทุกคนในกลุ่มรับรองกันว่าถูกต้องการคิดคะแนนจะได้คะแนนพิเศษเพิ่มตั้งนี้

3.5.1 ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดในแต่ละโถะ จะได้คะแนนโบนัส 10 คะแนน

3.5.2 ผู้ที่ได้คะแนนรองอันดับ 1 จะได้คะแนนโบนัส 8 คะแนน

3.5.3 ผู้ที่ได้คะแนนรองอันดับ 2 จะได้คะแนนโบนัส 6 คะแนน

3.5.4 ผู้ที่ได้คะแนนรองอันดับ 3 จะได้คะแนนโบนัส 4 คะแนน

ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปบทเรียน

1. นักเรียนที่ได้ทำการแข่งขันกลับเข้ากลุ่มเดิม นำคะแนนการแข่งขันแต่ละคนมารวมเป็นคะแนนของกลุ่ม แจ้งผลการแข่งขันโดยให้ตัวแทนที่ออกไปแข่งขันนำเสนอต่อสมาชิก พร้อมกับกล่าวขอบคุณกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด

2. ครุและนักเรียนร่วมกันสรุป

8. สื่อการเรียนรู้

8.1 หนังสือเรียน วิชาสังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม ป.5

8.2 ตัวอย่างช่าว

8.3 ใบงานที่ 1.1 เรื่อง หมวดหมู่อาชีพเศรษฐกิจ

 Rajabhat Mahasarakham University

9. แหล่งการเรียนรู้

9.1 ห้องสมุด

9.2 สื่อความรู้ทางอินเทอร์เน็ต <https://www.dltv.ac.th/teachplan/lists/5/4000>

10. การวัดและประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

11. เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผล

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานทีม

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
1. ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	(ประเมินตามสภาพจริง)
2. ตรวจใบงาน	ใบงาน	ร้อยละ 80 ผ่านเกณฑ์
3. สังเกตพฤติกรรมการทำงาน	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

ข้อเสนอแนะการประเมินผลการเรียนรู้เพิ่มเติม

ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมตรวจสอบความถูกต้องเรียบร้อยของใบงาน หากพบข้อผิดพลาดให้ปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นและ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลงาน เพื่อเป็นการตรวจสอบการทำงานของตนเอง ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ในการพัฒนาตนเองและเกิดความภาคภูมิใจในผลงาน

12. กิจกรรมเสนอแนะ (ถ้ามี)

13. ข้อเสนอแนะ/ความเห็นของผู้บริหาร

.....

.....

.....

.....

.....

14. บันทึกหลังการสอนผลการสอน

ปัญหา/อุปสรรค

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

ใบความรู้

เรื่อง อาชีพสินค้าและบริการต่าง ๆ ที่ผลิตในชุมชนชุมชนทางฯ ในประเทศไทย มีการผลิตสินค้าและบริการอย่างหลากหลาย เพราะมีปัจจัยการผลิตที่แตกต่างกัน ซึ่งอาชีพสินค้า และบริการต่าง ๆ ที่ผลิตในชุมชนที่สำคัญมีดังนี้

1. เกษตรกรรม หมายถึง การเพาะปลูก การเลี้ยงสัตว์การประมง และการป่าไม้ลักษณะอาชีพเกษตรกรรมมีปัจจัยสำคัญดังนี้

1.1 สภาพภูมิประเทศ และสภาพภูมิอากาศ

จะต้องเหมาะสมกับการปลูกพืชเลี้ยงสัตว์

1.2 แรงงาน

ต้องมีความรู้ความสามารถด้านเกษตรกรรม

1.3 ทุน

ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการผลิตสินค้า

1.4 ผู้ประกอบ

คือคนในชุมชนส่วนมากเป็นผู้ประกอบการรายย่อยที่มีทุนน้อยไม่สามารถผลิตสินค้า

ได้จำนวนมากการผลิตสินค้าในชุมชนส่วนมากเป็นสินค้าเกษตรกรรม เช่น ข้าว ผักผลไม้ เนื้อหู

ไก่ปลา เป็นต้น

สินค้าที่ผลิตได้มุ่งเพื่อการบริโภค และจำหน่ายในชุมชน

2. พานิชยกรรม หรืออาชีพค้าขาย เป็นอาชีพที่เราพบเห็นได้ทั่วไปในชุมชนอาชีพค้าขายที่มีมาก ในชุมชน ค้าขายของชำ ขายผักผลไม้ ขายอาหาร ขายเสื้อผ้า ขายยา הרักษารोคร ชุมชนได้ผลิตสินค้า ชนิดใด มากก็จะค้าขายสินค้านั้นมาก

3. หัตถกรรม เป็นอาชีพที่ใช้แรงงานฝีมือในครัวเรือน ที่ใช้วัสดุดิบในห้องถังใช้เทคโนโลยีที่สืบทอด จากบรรพบุรุษ เช่น เครื่องปั้นดินเผา เครื่องจักสาน ผ้าห่อ

4. บริการ เป็นอาชีพที่ช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ บุคคลที่มีอาชีพด้านบริการ เช่น ตำรวจ บุรุษไปรษณีย์ ครู พยาบาล พนักงานขับรถโดยสารช่างตัดผม ช่างเสริมสวย พนักงานเสิร์ฟอาหาร พนักงานต้อนรับ เป็นต้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ใบงานที่ 1.1 หมวดหมู่อาชีพเศรษฐกิจ

ผ้าหอ เครื่องจักรسان เครื่องปั้นดินเผา ไม้แกะสลัก พนักงานขับรถ ช่างตัดเสื้อ
ช่างตัดผม ช่างเสริมสวย พนักงานสีร์ฟอาหาร ครู หมอ ตำรวจ ทหาร ทำสวน ทำไร่
เลี้ยงสัตว์ ประมง พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน อุตสาหกรรมอาหาร

อาชีพที่ให้ผลผลิต

เช่น ทำนา

อาชีพที่ให้บริการ

เช่น ตัดผม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรม															รวม	
		ความร่วมมือ				การแสดงความคิดเห็น				การรับฟัง				ความตั้งใจในการทำงาน				
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
1																		15
2																		
3																		
4																		
5																		
6																		
7																		
8																		
9																		
10																		
11																		
12																		
13																		

เกณฑ์การให้คะแนนแบบประเมินผลงานรายบุคคล/กลุ่ม

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ ให้ 4 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติหรือไม่แสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง ให้ 1 คะแนน

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

กลุ่มที่..... สมาชิกของกลุ่ม

- 1..... 2.....
 3..... 4.....
 5.....

ที่	พฤติกรรม	คุณภาพการปฏิบัติ			
		4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (ปานกลาง)	1 (ปรับปรุง)
1	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น				
2	มีความกระตือรือร้นในการทำงาน				
3	รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย				
4	มีขั้นตอนในการทำงานอย่างเป็นระบบ				
5	ใช้เวลาในการทำงานอย่างเหมาะสม				

รวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
หมายเหตุ การตัดสินผลการประเมินนักเรียนที่ผ่านจะต้องได้ระดับพอใช้ขึ้นไป
RAJABHAI MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(นางสาวสุจิรา สิงห์สุวรรณ)

ภาคผนวก ข

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT

หน่วยการเรียนรู้ที่ 12 การถ่ายทอด

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สำหรับผู้เขียนรายงาน

*****

คำชี้แจง: โปรดแสดงความคิดเห็นต่อแผนการจัดการเรียนรู้ว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด จงทำเครื่องหมาย/ลงในช่องที่ท่านมีความคิดเห็น ซึ่งมี 5 ระดับเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข แผนการจัดการเรียนรู้ต่อไป

เหมาะสมมากที่สุด ให้ 5 คะแนน

เหมาะสมมาก ให้ 4 คะแนน

เหมาะสมปานกลาง ให้ 3 คะแนน

เหมาะสมน้อย ให้ 2 คะแนน

เหมาะสมน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

แผนการจัดการเรียนรู้	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้					
2. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
3. มีความชัดเจนเข้าใจง่าย					
4. สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้					
5. ข้อความชัดเจนเข้าใจง่าย					
6. ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดชัดเจน					
7. กำหนดสาระการเรียนรู้เหมาะสมกับช่วงอายุที่เรียน					
8. เนื้อหาเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพในปัจจุบัน และเหมาะสมกับ					
ผู้เรียน					
9. เนื้อหาเป็นไปตามขั้นตอนการเรียนรู้ ที่อื้อต่อการจัดกิจกรรม					
10. เนื้อหาที่มีความที่มีความง่าย ไม่สับสน และน่าสนใจ					
11. เรียนลำดับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม					

แผนการจัดการเรียนรู้	ระดับความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
12. กระบวนการจัดการเรียนรู้เหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
13. กระบวนการจัดการเรียนรู้จัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
14. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้					
15. เร้าความสนใจ					
16. เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
17. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้					
18. เครื่องมือเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ลงชื่อ ..... ผู้ประเมิน

(.....)

ภาคผนวก ค

แบบประเมินความสอดคล้องของ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินความสอดคล้องแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
(สำหรับ ผู้เขียนช่วย ประเมิน)

คำชี้แจง โปรดพิจารณาว่าข้อสอบแต่ละข้อต่อไปนี้ วัดตรงตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้ หรือไม่แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ความคิดเห็น” โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าสร้างข้อสอบได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าสร้างข้อสอบได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าสร้างข้อสอบไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

มาตราฐาน ส 3.1 ป5/1 เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจ พولิย์ เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

เนื้อหา	พฤติกรรม ข้อสอบ	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอ แนะ
				+1	0	-1	
เศรษฐกิจใน ชุมชน	ความรู้- ความจำ	ส 3.1 ป5/1 เศรษฐกิจในชุมชน 1. บอกความหมาย ของเศรษฐกิจ ชุมชนได้ 2. สามารถบอก ตักษณ์อาชีพ สินค้าและ บริการต่าง ๆ ที่ผลิตในชุมชนได้	1. ข้อใดไม่ใช่อาชีพ เกษตรกรรม ก. ทำนา ข. ค้าขาย ค. การเลี้ยงสัตว์ ง. ประมง				
เศรษฐกิจใน ชุมชน	ความจำ	ส 3.1 ป5/1 เศรษฐกิจในชุมชน 1. บอกความหมาย ของเศรษฐกิจ ชุมชนได้	2. สินค้าชนิดใดไม่เกิด จากการเลี้ยงสัตว์ ก. น้ำตาล ข. นม ค. เนื้อ ง. ไข่				

เนื้อหา	พฤติกรรม ข้อสอบ	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ความคิดเห็น ผู้เขียนราย			ข้อเสนอ แนะ
				+1	0	-1	
การพั่งพาอาศัยกัน ทางเศรษฐกิจ	ความ เข้าใจ	ส 3.1 ป5/1 การพั่งพาอาศัยกัน ทางเศรษฐกิจ 1. บอกความหมาย การพั่งพาอาศัย กันภายในชุมชน ทางด้านเศรษฐกิจ 2. บอกการสร้าง ความเข้มแข็งให้ ชุมชนได้	3. ถ้าชุมชนมี ความสามัคคีทาง เศรษฐกิจจะเกิดผล อย่างไร ก. คนในชุมชนจะ ชัดเจ้งกัน ข. คนในชุมชนรู้จักกัน มากขึ้น ค. เศรษฐกิจจะไม่ดี ง. เศรษฐกิจในชุมชนมี ความเข้มแข็ง				
สกุลเงินตรา	ความ เข้าใจ	ส 3.1 ป5/1 สกุลเงินตรา 1. บอกความหมาย และหน้าที่ของเงิน ในระบบเศรษฐกิจ 2. บอกประเภทของ เงินได้	4. ประเทศไทยใช้เงิน สกุลใด ก. ดอนล่าร์ ข. เงินบาท ค. เงินยูโร ^{น้ำเงิน} ง. สลากออมสิน				
ปัจจัยที่มีทธิพล ต่อการผลิต สินค้าและ บริการ	ความรู้- ความจำ	ส 3.1 ป5/1 ปัจจัยที่ มีอิทธิพลต่อการผลิต สินค้าและบริการ 1. บอกความหมาย การผลิตสินค้า และบริการ 2. บอกคุณค่า ความสำคัญของ การผลิตสินค้า และบริการ	5. สิ่งใดไม่ใช่ปัจจัยใน การผลิตสินค้าและ บริการ ก. แรงงาน ข. ทุน ค. ที่ดิน ง. กำไร				

เนื้อหา	พฤติกรรม ข้อสอบ	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ความคิดเห็น ผู้เขียนรายงาน			ข้อเสนอ แนะ
				+1	0	-1	
หลักการของ เศรษฐกิจ พอเพียง	วิเคราะห์	ส 3.1 ป 5/2 หลักการ ของเศรษฐกิจพอเพียง 1. บอกแนวคิดและ หลักการปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียง 2. สามารถบอกเห็น คุณค่าและ ความสำคัญของ การนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียงไปใช้ ดำเนินชีวิต	6. ข้อใดเป็น วัตถุประสงค์หลักของ เศรษฐกิจพอเพียง ก. เพื่อให้รู้จัก ช่วยเหลือผู้คน ข. เพื่อให้บุคคลมี ฐานะร่ำรวยขึ้น ค. เพื่อให้คนนับหน้า ถือตาและได้รับ ความน่าเชื่อถือ ^จ ง. เพื่อให้บุคคล ประกอบอาชีพและ สามารถพึ่งพา ^จ ตนเองได้				
หลักการของ เศรษฐกิจ พอเพียง	นำไปใช้	ส 3.1 ป 5/2 หลักการ ของเศรษฐกิจพอเพียง 1. บอกแนวคิดและ หลักการปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียง 2. สามารถบอกเห็น คุณค่า และ ความสำคัญของ การนำหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียงไปใช้ ดำเนินชีวิต	7. การปฏิบัติตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงควรเริ่มต้น จากใคร ก. พ่อแม่ ข. ตนเอง ค. ญาติพี่น้อง ง. ครู อาจารย์				

เนื้อหา	พฤติกรรม ข้อสอบ	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ความคิดเห็น ผู้เขียนรายงาน			ข้อเสนอ แนะ
				+1	0	-1	
การประยุกต์ ใช้แนวคิด เศรษฐกิจ พอเพียงใน กิจกรรม ต่าง ๆ	ความรู้- ความจำ	ส 3.1 ป 5/2 การประยุกต์ใช้ แนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียงในกิจกรรม ต่าง ๆ 1. บอกการประยุกต์ ใช้แนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง ในการทำกิจกรรม ต่าง ๆ 2. สามารถเสนอแนว ทางการประยุกต์ ใช้แนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดทำ กิจกรรมต่าง ๆ	8. ข้อใดเป็นการนำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้ใน ชีวิตประจำวัน ก. ซื้อสินค้าทุกชนิด ข. "ไม่ซื้อสินค้าทุกชนิด ค. "ไม่ลดการซื้อของที่ ไม่จำเป็น ง. ใช้เงินให้มากกว่าเงิน ที่ได้รับ				

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เนื้อหา	พฤติกรรม ข้อสอบ	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ความคิดเห็น ผู้เขียนรายงาน			ข้อเสนอ แนะ
				+1	0	-1	
การประยุกต์ ใช้แนวคิด เศรษฐกิจ พอเพียงใน กิจกรรม ต่าง ๆ	นำไปใช้ ต่าง ๆ	ส 3.1 ป 5/2 การประยุกต์ใช้ แนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียงในกิจกรรม ต่าง ๆ 1. บอกการประยุกต์ ใช้แนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง ในการทำกิจกรรม ต่าง ๆ 2. สามารถเสนอแนว ทางการประยุกต์ ใช้แนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดทำ กิจกรรมต่าง ๆ	9. ในโรงเรียนของนักเรียน ควรปฏิบัติตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงอย่างไร ก. ปิดก๊อกน้ำให้สนิททุก ครั้งเมื่อไม่ใช้งาน ข. นำสินค้าจากภายนอก เข้ามาขายในโรงเรียน ค. เปิดไฟฟ้าทุกดวงใน ห้องเรียนที่ไม่ได้เป็น ประจำ ง. จัดกระดาษสมุดทิ้งทุก ครั้งเมื่อมีการเขียนผิด				

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เนื้อหา	พฤติกรรม ข้อสอบ	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ความคิดเห็น ผู้เขียนรายงาน			ข้อเสนอ แนะ
				+1	0	-1	
เศรษฐกิจพอเพียง สู่สินค้า O-TOP ในชุมชน	นำไปใช้	ส 3.1 ป 5/2 เศรษฐกิจพอเพียง สู่สินค้า O-TOP ในชุมชน 1. บอกการผลิต สินค้าบริการ ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียงที่มีอยู่ ในชุมชน 2. สามารถ ยกตัวอย่างการ ผลิตสินค้าและ บริการในชุมชน ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียง	10. “หนึ่งตำบล หนึ่ง ผลิตภัณฑ์” ก่อให้เกิด ประโยชน์แก่ชุมชน อย่างไร ก. สร้างรายได้ให้แก่ ชุมชน ข. สร้างหนี้สินให้แก่ ชุมชน ค. ปลูกฝังให้คนใน ชุมชนเป็นคนดี ง. พัฒนาชุมชนให้ เจริญก้าวหน้าด้าน เทคโนโลยี				
สหกรณ์	ความรู้- ความจำ	ส 3.1 ป. 5/3 สหกรณ์ 1. บอกความหมาย สหกรณ์ 2. สามารถจำแนก ประเภทสหกรณ์ ได้	11. สหกรณ์มีลักษณะ สำคัญอย่างไร ก. ดำเนินงานโดย มุ่งหวังผลกำไร ข. ควบคุมงานโดย บุคคลเพียงคนเดียว ค. ให้บริการเฉพาะผู้ที่ เป็นสมาชิกเท่านั้น ง. ช่วยเหลือสมาชิกให้ มีความเป็นอยู่ที่ดี				

เนื้อหา	พฤติกรรม ข้อสอบ	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ความคิดเห็น			ข้อเสนอ แนะ
				+1	0	-1	
สหกรณ์	ความรู้- ความจำ	ส 3.1 ป. 5/3 สหกรณ์ 1. บอกความหมาย สหกรณ์ 2. สามารถจำแนก ประเภทสหกรณ์ ได้	12. ชาวนาควรเลือกเป็น สมาชิกของสหกรณ์ได้จึงจะ ^{จะ} เหมาะสมที่สุด ก. สหกรณ์ออมทรัพย์ ข. สหกรณ์การเกษตร ค. สหกรณ์ประมง ^{จะ} ง. สหกรณ์บริการ				
ธนาคาร	ความรู้- ความจำ	ส 3.1 ป. 5/3 ธนาคารบอก 1. ความหมาย บทบาทหน้าที่ เบื้องต้นของ ธนาคาร 2. สามารถจำแนก บทบาทหน้าที่ของ ธนาคาร	13. ธนาคารแห่งประเทศไทย มีหน้าที่อย่างไร ก. จัดพิมพ์อนบัตรใช้ ภายในประเทศ ข. ให้ภัยมิเงินกับบุคคลหรือ หน่วยธุรกิจ ค. รับฝาก-ถอนเงินให้กับ ประชาชน ง. รับชำระค่าบริการไฟฟ้า น้ำประปาและโทรศัพท์				

เนื้อหา	พฤติกรรม ข้อสอบ	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ความคิดเห็น ผู้เขียนรายงาน			ข้อเสนอ แนะ
				+1	0	-1	
การฝากและ การถอนเงิน	ความรู้- ความจำ	ส 3.2 ป.5/2 การฝากและการ ถอนเงิน 1. บอกความแตกต่าง ของการฝากเงิน และการถอนเงิน 2. สามารถจำแนก ธุรกรรมของ ธนาคารการฝาก เงินและ การถอน เงิน	14. ข้อใดไม่ใช่ทบทวน หน้าที่ของธนาคาร พาณิชย์ ก. ให้บริการกู้ยืมเงิน ข. รับฝาก-ถอนเงิน ค. รับชำระค่า สาธารณูปโภค ง. รักษาอัตราเงินสำรอง ระหว่างประเทศ				
ดอกเบี้ยเงินฝาก และดอกเบี้ย กู้ยืม	วิเคราะห์	ส 3.2 ป.5/2 ดอกเบี้ยเงินฝาก และดอกเบี้ยกู้ยืม 1. บอกความหมาย ความสำคัญของ ดอกเบี้ยเงินฝาก และดอกเบี้ย กู้ยืม 2. เห็นความสำคัญ ของการศึกษา เรียนรู้การทำ ธุรกรรมของ ธนาคาร	15. ใครกู้เงินมาใช้จ่าย อย่างไม่ถูกต้อง ก. จตุพรกู้เงินมาทำธุรกิจ ข. วรพรกู้เงินมาสร้างที่ อยู่อาศัย ค. สมพรกู้เงินมาเป็น ^{เพื่อ} ทุนการศึกษา ง. ทิวาพรกู้เงินมาซื้อ ^{เพื่อ} เสื้อผ้าราคาแพง				

เนื้อหา	พฤติกรรม ข้อสอบ	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ความคิดเห็น ผู้เขียนรายงาน			ข้อเสนอ แนะ
				+1	0	-1	
ดอกเบี้ยเงิน ฝากและ ดอกเบี้ย	ความรู้- ความจำ	ส 3.2 ป.5/2 ดอกเบี้ยเงินฝาก และ ดอกเบี้ยกู้ยืม 1. บอกความหมาย ความสำคัญของ ดอกเบี้ยเงินฝาก และดอกเบี้ยกู้ยืม 2. เห็นความสำคัญ ของการศึกษา เรียนรู้การทำ ธุรกรรมของ ธนาคาร	16. ข้อใดคือความหมาย ดอกเบี้ยเงินฝาก ก. เงินที่ธนาคารจ่ายเป็น ผลตอบแทนแก่ผู้ฝาก เงินกับธนาคาร ข. เงินที่ธนาคารให้บุคคล ธุรกิจหรือองค์กรต่าง ๆ กู้ยืม ค. อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ง. ดอกเบี้ยจากผู้กู้ยืมเป็น ผลกำไรของธนาคาร				
การกู้ยืมเงิน	วิเคราะห์	ส 3.2 ป.5/2 การกู้ยืมเงิน 1. บอกความหมาย ของการกู้ยืมเงิน 2. สามารถจำแนก ประเภทของการ กู้ยืมเงิน	17. การกู้ยืมเงินมีผลดีต่อ เศรษฐกิจอย่างไร ก. ทำให้สินค้ามีราคาแพง ข. ลดปริมาณการลงทุนที่มี ในประเทศ ค. ทำให้การซื้อขายสินค้า มีความคล่องตัว ง. ทำให้การบริโภคสินค้า และบริการมีน้อยลง				

เนื้อหา	พฤติกรรม ข้อสอบ	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ความคิดเห็น ผู้เขียนรายงาน			ข้อเสนอ แนะ
				+1	0	-1	
การกู้ยืมเงิน	เข้าใจ	ส 3.2 ป.5/2 การกู้ยืมเงิน 1. บอกความหมาย ของการกู้ยืมเงิน 2. สามารถจำแนก ประเภทของการ กู้ยืมเงิน	18. การกู้ยืมเงินในระบบมี ลักษณะอย่างไร ก. กู้ยืมเงินจากญาติพี่พน้อง ข. กู้ยืมเงินจากสถาบัน การเงิน ค. กู้ยืมเงินจากผู้ปล่อยเงินกู้ ง. กู้ยืมเงินจากเพื่อนบ้าน				
การกู้ยืมเงิน	เข้าใจ	ส 3.2 ป.5/2 การกู้ยืมเงิน 1. บอกความหมาย ของการกู้ยืมเงิน 2. สามารถจำแนก ประเภทของการ กู้ยืมเงิน	19. การกู้ยืมเงินในข้อใดที่ ยุติธรรมแก่ทั้งผู้กู้ยืมและผู้ให้ กู้ยืมมากที่สุด ก. กู้ยืมเงินในระบบ ข. กู้ยืมเงินนอกระบบ ค. กู้ยืมเงินดอกเบี้ยต่ำ ง. กู้ยืมเงินดอกเบี้ยสูง				
การกู้ยืมเงิน	เข้าใจ	ส 3.2 ป.5/2 การกู้ยืมเงิน 1. บอกความหมาย ของการกู้ยืมเงิน 2. สามารถจำแนก ประเภทของการ กู้ยืมเงิน	20. ข้อใดเป็นผลเสียของการ กู้ยืมเงิน ก. เพิ่มปริมาณในการซื้อ สินค้า ข. ทำให้ครอบครัวมีหนี้สิน มากขึ้น ค. ทำหน่วยธุรกิจมีความ คล่องตัว ง. ทำให้สามารถเลือกซื้อ สินค้าที่มีราคาสูงได้				

เนื้อหา	พฤติกรรม ข้อสอบ	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ความคิดเห็น ผู้เขียนรายงาน			ข้อเสนอ แนะ
				+1	0	-1	
เศรษฐกิจใน ชุมชน	ความรู้- ความจำ	ส 3.1 ป5/1 เศรษฐกิจ ในชุมชน 1. บอกความหมาย ของเศรษฐกิจ ชุมชนได้ 2. สามารถบอก ลักษณะอาชีพ สินค้าและ บริการ ต่าง ๆ ที่ผลิตใน ชุมชนได้	21. คนในชุมชนชนบท ส่วนมากประกอบอาชีพใด ก. รับจ้าง ข. บริการ ค. ค้าขาย ง. เพาะปลูก				
เศรษฐกิจใน ชุมชน	ความรู้- ความจำ	3.1 ป5/1 เศรษฐกิจใน ชุมชน 1. บอกความหมาย ของเศรษฐกิจ ชุมชนได้ 2. สามารถบอก ลักษณะอาชีพ สินค้าและบริการ ต่าง ๆ ที่ผลิตใน ชุมชนได้	22. ป้าไม่ช่วยป่อองกันน้ำ ท่วมได้อย่างไร ก. ทำให้ฝนเมื่อตกมาก ข. ทำให้น้ำไหลได้สะดวกขึ้น ค. ช่วยบังฝนเมื่อตกสู่ พื้นดิน ง. รากพืชช่วยดูดซับน้ำໄว้ได้				
เศรษฐกิจใน ชุมชน	ความรู้- ความจำ	3.1 ป5/1 เศรษฐกิจใน ชุมชน 1. บอกความหมาย ของเศรษฐกิจ ชุมชนได้ 2. สามารถบอก ลักษณะอาชีพ สินค้าและบริการ ต่าง ๆ ที่ผลิตใน ชุมชนได้	23. ข้อใดเป็นหน้าที่ของคน ในชุมชนที่ควรปฏิบัติ ก. ปฏิบัติตามกฎหมาย ข. จัดงานรื่นเริงสนุกสนาน ค. เพิ่มจำนวนสมาชิกใน สังคม ง. หารายได้ช่วยเหลือชุมชน				

เนื้อหา	พฤติกรรม ข้อสอบ	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ความคิดเห็น ผู้เขียนรายงาน			ข้อเสนอ แนะ
				+1	0	-1	
การประยุกต์ ใช้แนวคิด เศรษฐกิจ พอเพียงใน กิจกรรม ต่าง ๆ	นำไปใช้	ส 3.1 ป 5/2 การประยุกต์ใช้ แนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียงในกิจกรรม ต่าง ๆ 1. บอกการประยุกต์ ใช้แนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง ในการทำกิจกรรม ต่าง ๆ 2. สามารถเสนอแนว ทางการประยุกต์ ใช้ แนวคิดเศรษฐกิจ พอเพียงในการจัดทำ กิจกรรมต่าง ๆ	24. ข้อใดไม่ใช่การนำหลัก เศรษฐกิจพอเพียงมาประ ยุกต์ใช้ ในโรงเรียน ก. ส่งเสริมให้นักเรียนมี ระเบียบวินัย ข. ส่งเสริมการเพาะปลูก ในโรงเรียน ค. ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ ในโรงเรียน ง. ส่งเสริมการจัดกิจกรรม ของสหกรณ์ในโรงเรียน				
เศรษฐกิจใน ชุมชน	ความรู้- ความจำ	ส 3.1 ป5/1 เศรษฐกิจในชุมชน 1. บอกความหมาย ของเศรษฐกิจ ชุมชนได้ 2. สามารถบอก ลักษณะอาชีพ สินค้าและ บริการ ต่าง ๆ ที่ผลิตใน ชุมชนได้	25. การซื้อขายแลกเปลี่ยน สินค้าเป็นความสัมพันธ์ทาง เศรษฐกิจด้านใด ก. ด้านการแข่งขัน ข. ด้านการพึ่งพา ค. ด้านการต่อรอง ง. ด้านการประสาน ประโยชน์				

เนื้อหา	พฤติกรรม ข้อสอบ	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ความคิดเห็น ผู้เขียนรายงาน			ข้อเสนอ แนะ
				+1	0	-1	
สหกรณ์	ความรู้- ความจำ	ส 3.1 ป. 5/3 สหกรณ์ 1. บอกความหมาย สหกรณ์ 2. สามารถจำแนก ประเภทสหกรณ์ ได้	26. สมาชิกสหกรณ์ควรมี คุณธรรมข้อดีในการดำเนิน กิจกรรมของสหกรณ์ ก. ขยันหมั่นเพียร ข. เมตตา ^๑ ค. อุตสาหะ ง. ซื่อสัตย์				
การประยุกต์ ใช้แนวคิด เศรษฐกิจ พอเพียงใน กิจกรรม ต่าง ๆ	ความรู้- ความจำ	ส 3.1 ป 5/1 เศรษฐกิจ ในชุมชน 1. บอกความหมาย ของเศรษฐกิจ ชุมชนได้ 2. สามารถบอก ลักษณะอาชีพ สินค้าและ บริการ ต่าง ๆ ที่ผลิตใน ชุมชนได้	27. ข้อความว่า เศรษฐกิจ แบบพอเพียงกินน้ำ หมายความว่า อุ้มชูตัวเองได้ ให้มีเพื่อเพียงกับตัวเองมี ปรากฏในรูปแบบบัด! เท่าไรมีปรากฏในรูปแบบ ฉบับคละเท่าไร ก. 20 บาท ข. 100 บาท ค. 500 บาท ง. 1,000 บาท				
การกู้ยืมเงิน	เข้าใจ	ส 3.2 ป.5/2 การกู้ยืมเงิน 1. บอกความหมาย ของการกู้ยืมเงิน 2. สามารถจำแนก ประเภทของการ กู้ยืมเงิน	28. ภาระเงินได้บุคคล ธรรมดามาเรียกเก็บจากโครง ก. ข้าราชการ ข. เจ้าของบริษัท ค. พนักงานรัฐวิสาหกิจ ง. ประชาชนที่มีรายได้ตาม กำหนด				

เนื้อหา	พฤติกรรม ข้อสอบ	จุดประสงค์	ข้อสอบ	ความคิดเห็น ผู้เขียนรายงาน			ข้อเสนอ แนะ
				+1	0	-1	
การประยุกต์ ใช้แนวคิด เศรษฐกิจ พอเพียงใน กิจกรรม ต่าง ๆ	ความรู้- ความจำ	3.1 ป5/1 เศรษฐกิจ ในชุมชน 1. บอกความหมาย ของเศรษฐกิจ ชุมชนได้ 2. สามารถบอก ลักษณะอาชีพ สินค้าและ บริการ ต่าง ๆ ที่ผลิตใน ชุมชนได้	29. ข้อใดไม่ใช่สิ่งจำเป็นใน ครอบครัว <ol style="list-style-type: none"> ความหรูหราฟุ่มเฟือย ความรักความอบอุ่น ความเข้าใจซึ่งกันและกัน ความสามัคคีกลมเกลียว				
เศรษฐกิจใน ชุมชน	ความรู้- ความจำ	3.1 ป5/1 เศรษฐกิจ ในชุมชน 1. บอกความหมาย ของเศรษฐกิจ ชุมชนได้ 2. สามารถบอก ลักษณะอาชีพ สินค้าและ บริการ ต่าง ๆ ที่ผลิตใน ชุมชนได้	30. คนในชุมชนเมื่อมักจะ <ol style="list-style-type: none"> ขาดคุณธรรมข้อใดมากที่สุด ความขยันขันแข็ง ความรับผิดชอบ ความอ่อนเพี้ยน ความอดทน				

แบบสอบถามระดับความพึงพอใจ
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถามความพึงพอใจ

เรื่องของไว้ไม่ขัดสน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

โดยใช้กิจกรรมการพัฒนาการสอนแบบร่วมมือเทคนิค TGT

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดโดยที่

- 5 หมายถึง มีความพึงใจในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงใจในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงใจในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงใจในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงใจในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	คำถาม	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเนื้อหาสาระที่เรียนเป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าชอบ					
2	ข้าพเจ้าได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง					
3	ข้าพเจ้าสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน					
4	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานกับจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค TGT					
5	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน					
6	ข้าพเจ้ามีโอกาส คิด พูด และแสดงความคิดเห็นลงมือทำอย่างเท่าเทียมกัน					
7	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูทำให้ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน					
8	ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีสื่อในการเรียนรู้น่าสนใจ					
9	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานในการใช้สื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					

ข้อ	คำถ้าม	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
10	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการที่มีสื่อของที่เป็นรูปธรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น					
11	ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการนำเสนอสื่อมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน					
12	ข้าพเจ้าคิดว่ามีการใช้เทคนิคการสอนในการทดสอบได้เหมาะสม					
13	ข้าพเจ้าพอใจในคะแนนของตนเองและคะแนนของกลุ่มที่ทำได้เสมอ					
14	ข้าพเจ้าได้เข้ากลุ่มช่วยเหลือกันในการเตรียมตัวร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค TGT					
15	ข้าพเจ้าได้ทราบคะแนนของตนเองและกลุ่ม					

ข้อเสนอแนะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้

แบบร่วมมือเทคนิค TGT (สำหรับผู้เขียนรายงาน)

คำชี้แจง: โปรดเติมเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับความสอดคล้องของแบบประเมินความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT

รายการประเมิน	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเนื้อหาสาระที่เรียนเป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าชอบ				
2. ข้าพเจ้าได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง				
3. ข้าพเจ้าสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน				
4. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานกับจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค TGT				
5. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอน				
6. ข้าพเจ้ามีโอกาส คิด พูด และแสดงความคิดเห็นลงมือทำอย่างเท่าเทียมกัน				
7. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูทำให้ข้าพเจ้าได้ฝึกทักษะและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน				
8. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีสื่อในการเรียนรู้น่าสนใจ				
9. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานในการใช้สื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน				
10. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการที่มีสื่อของที่เป็นรูปธรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น				
11. ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการนำเสนอสื่อมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน				
12. ข้าพเจ้าคิดว่ามีการใช้เทคนิคการสอนในการทดสอบได้เหมาะสม				
13. ข้าพเจ้าพอใจในคะแนนของตนเองและคะแนนของกลุ่มที่ทำได้เสมอ				

รายการประเมิน	ความสอดคล้อง			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
14. ข้าพเจ้าได้เข้ากลุ่มช่วยเหลือกันในการเตรียมตัวร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค TGT				
15. ข้าพเจ้าได้ทราบความเน้นของตนเองและกลุ่ม				

ลงชื่อ.....

(.....)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ จ.1 ผลการประเมินความเหมาะสมสมของแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แผนจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT

แผนที่	แผนที่					ΣX	$\bar{X}$	S.D
	1	2	3	4	5			
1	5.00	4.80	3.66	5.00	5.00	23.46	4.67	0.17
2	4.66	4.80	3.83	4.83	5.00	23.12	4.62	0.16
3	4.00	4.80	3.66	4.66	4.83	21.95	4.39	0.16
4	4.60	5.00	3.66	4.83	4.83	22.92	4.58	0.16
5	4.80	5.00	3.66	4.50	5.00	22.96	4.56	0.16
6	4.50	4.00	3.66	4.16	5.00	21.32	4.26	0.15
7	4.16	5.00	4.83	5.00	5.00	23.99	4.79	0.17
8	4.00	5.00	3.66	5.00	4.16	21.82	4.36	0.16
9	4.00	4.16	3.66	4.00	4.83	20.65	4.13	0.15
10	5.00	5.00	4.66	4.66	5.00	24.32	4.86	0.17
11	4.83	5.00	3.66	4.66	4.66	22.81	4.56	0.16
12	4.83	5.00	3.66	4.66	5.00	23.15	4.63	0.17

ตารางที่ จ.2 ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับตัวชี้วัดของแบบทดสอบ

วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ

ข้อสอบที่	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ΣX	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
1	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช่ได้
2	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช่ได้
3	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช่ได้
4	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช่ได้
5	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช่ได้
6	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช่ได้
7	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช่ได้
8	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช่ได้
9	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช่ได้
10	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช่ได้
11	1	1	0	1	0	3	0.60	ใช่ได้
12	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช่ได้
13	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช่ได้
14	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช่ได้
15	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช่ได้
16	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช่ได้
17	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช่ได้
18	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช่ได้
19	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช่ได้
20	1	1	0	1	0	3	0.60	ใช่ได้
21	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช่ได้
22	1	1	0	1	0	3	0.60	ใช่ได้

(ต่อ)

ตารางที่ จ.2 (ต่อ)

ข้อสอบที่	ความคิดเห็นของผู้เขียนชาม					$\sum X$	IOC	แปลผล
	1	2	3	4	5			
23	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช่ได้
24	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช่ได้
25	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช่ได้
26	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช่ได้
27	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช่ได้
28	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช่ได้
29	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช่ได้
30	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช่ได้

ตารางที่ จ.3 ผลการวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (B) และค่าความเชื่อมั่น

แบบทดสอบรายข้อของข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	แปลผล	อำนาจจำแนก (B)	แปลผล	แปลผลคุณภาพของข้อสอบ
1	0.44	ใช่ได้	0.44	ใช่ได้	ใช่ได้
2	0.39	ใช่ได้	0.39	ใช่ได้	ใช่ได้
3	0.39	ใช่ได้	0.39	ใช่ได้	ใช่ได้
4	0.33	ใช่ได้	0.33	ใช่ได้	ใช่ได้
5	0.62	ใช่ได้	0.62	ใช่ได้	ใช่ได้
6	0.48	ใช่ได้	0.48	ใช่ได้	ใช่ได้
7	0.44	ใช่ได้	0.44	ใช่ได้	ใช่ได้
8	0.44	ใช่ได้	0.44	ใช่ได้	ใช่ได้
9	0.44	ใช่ได้	0.44	ใช่ได้	ใช่ได้
10	0.73	ใช่ได้	0.67	ใช่ได้	ใช่ได้

(ต่อ)

ตารางที่ จ.3 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	แปลผล	อำนาจจำแนก (B)	แปลผล	แปลผลคุณภาพของ ข้อสอบ
11	0.72	ใช่ได้	0.73	ใช่ได้	ใช่ได้
12	0.39	ใช่ได้	0.73	ใช่ได้	ใช่ได้
13	0.39	ใช่ได้	0.73	ใช่ได้	ใช่ได้
14	0.64	ใช่ได้	0.53	ใช่ได้	ใช่ได้
15	0.33	ใช่ได้	0.53	ใช่ได้	ใช่ได้
16	0.56	ใช่ได้	0.67	ใช่ได้	ใช่ได้
17	0.33	ใช่ได้	0.53	ใช่ได้	ใช่ได้
18	0.56	ใช่ได้	0.67	ใช่ได้	ใช่ได้
19	0.33	ใช่ได้	0.53	ใช่ได้	ใช่ได้
20	0.75	ใช่ได้	0.60	ใช่ได้	ใช่ได้
22	0.33	ใช่ได้	0.53	ใช่ได้	ใช่ได้
23	0.56	ใช่ได้	0.67	ใช่ได้	ใช่ได้
24	0.33	ใช่ได้	0.53	ใช่ได้	ใช่ได้
25	0.75	ใช่ได้	0.60	ใช่ได้	ใช่ได้
26	0.73	ใช่ได้	0.67	ใช่ได้	ใช่ได้
27	0.72	ใช่ได้	0.73	ใช่ได้	ใช่ได้
28	0.39	ใช่ได้	0.73	ใช่ได้	ใช่ได้
29	0.39	ใช่ได้	0.73	ใช่ได้	ใช่ได้
30	0.64	ใช่ได้	0.53	ใช่ได้	ใช่ได้

๒๑๖๓ ๔.๔ ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพแผนผังการจัดตั้งกริดเรียนรู้ ณ จังหวัดมหาสารคามศึกษาปี ๕ โดยใช้แผนผังจัดการเรียนรู้

แบบร่วมมือเทคโนโลยี TGT

ช. ที่	แบบ ประเมิน ทักษะที่ ประเมิน	คะแนนประเมินทักษะที่ ประเมิน									ผลรวม คะแนน (%)	ผลรวม คะแนน เฉลี่ย (%)
		1 10 11 12 (5)	2 10 11 12 (5)	3 10 11 12 (5)	4 10 11 12 (5)	5 10 11 12 (5)	6 10 11 12 (5)	7 10 11 12 (5)	8 10 11 12 (5)	9 10 11 12 (5)		
1	3	3	3	3	3	4	3	4	4	4	49	24
2	3	4	4	4	4	4	4	3	4	4	54	24
3	5	5	5	4	4	5	4	5	4	4	63	25
4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	55	26
5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	56	27
6	3	4	3	3	4	3	4	4	5	4	54	28
7	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	7	55
8	5	5	4	5	4	5	4	5	4	5	8	24
9	4	4	4	4	4	4	5	4	4	4	9	26
											58	

(ต่อ)

ທາງສາທິພະນະ ຂອງ 4.4 (ທີ່)

ລ.	ຄະແນນປຽບທ່າງເງື່ອນ										ຄະແນນປຽບທ່າງເງື່ອນ ທີ່ໄດ້ຢູ່ຢັ້ງ (30)							
	ມີມຸນ 12 (5)					ມີມຸນ 11 (5)			ມີມຸນ 10 (5)		ມີມຸນ 9 (5)	ມີມຸນ 8 (5)	ມີມຸນ 7 (5)	ມີມຸນ 6 (5)	ມີມຸນ 5 (5)	ມີມຸນ 4 (5)	ມີມຸນ 3 (5)	ມີມຸນ 2 (5)
10	4	4	4	5	4	5	4	4	5	4	5	4	5	4	5	9	61	27
11	5	5	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	7	58	27
12	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	7	67	28
13	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	5	5	5	5	8	67	29
14	3	4	3	4	4	4	4	4	4	4	5	5	5	5	5	8	56	26
15	4	4	4	5	4	5	4	4	4	4	4	4	4	4	4	8	58	25
ຮູມ	61	64	61	63	61	63	63	64	64	63	64	64	63	64	64	120	874	390
$\bar{X}$	4.07	4.27	4.07	4.20	4.07	4.20	4.20	4.20	4.27	4.27	4.20	4.20	4.27	4.27	4.27	8.00	58.27	26.00
S.D.	0.80	0.59	0.70	0.68	0.46	0.68	0.56	0.56	0.46	0.59	0.41	0.46	0.46	0.46	0.46	0.65	5.06	1.65
ຮູບຍອດ	24.59	6.25	6.56	6.35	8.20	6.35	7.94	6.35	6.25	6.35	6.25	6.35	6.25	6.35	6.25	80.00	83.24	86.67

ตารางที่ จ.5 คะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนทดสอบหลังเรียน

เลขที่	คะแนนทดสอบก่อนเรียน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)	คะแนนทดสอบหลังเรียน (คะแนนเต็ม 30 คะแนน)
1	15	24
2	16	24
3	17	25
4	17	26
5	15	27
6	16	28
7	16	24
8	15	24
9	15	26
10	16	27
11	15	27
12	17	28
13	15	29
14	16	26
15	18	25
รวม	239	390
$\bar{X}$	15.93	26.00
S.D.	0.93	1.65
ร้อยละ	53.1	86.67

ตารางที่ จ.6 ผลวิเคราะห์พฤติกรรมการทำงานเป็นทีมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน

กลุ่มที่	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	9	12	15	10.33	3.00	ดี
2	11	14	15	13.33	2.08	ดีมาก
3	10	12	14	12.00	2.00	ดีมาก
รวม	29	36	42	12.44	2.36	ดีมาก

ตารางที่ จ.7 แบบสอบถามระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้

แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
1	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเนื้อหาสาระที่เรียนเป็นเรื่องที่ข้าพเจ้าชอบ	4.53	0.50	มากที่สุด
2	ข้าพเจ้าได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4.53	0.50	มากที่สุด
3	ข้าพเจ้าสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	4.53	0.50	มากที่สุด
4	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานในการปฏิบัติกิจกรรมการเรียน การสอน	4.60	0.49	มากที่สุด
5	ข้าพเจ้ามีโอกาส คิด พูด และแสดงความคิดเห็นลงมือทำ อย่างเท่าเทียมกัน	4.67	0.47	มากที่สุด
6	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครุทำให้ข้าพเจ้าได้	4.67	0.47	มากที่สุด
7	ฝึกทักษะและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	4.60	0.49	มากที่สุด
8	ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีสื่อในการเรียนรู้น่าสนใจ	4.60	0.49	มากที่สุด
9	ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานในการใช้สื่อจัดกิจกรรมการเรียน การสอน	4.00	0.82	มากที่สุด

ตารางที่ จ.7 (ต่อ)

ข้อที่	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
10	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการที่มีสื่อของที่เป็นรูปธรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น	4.40	0.71	มากที่สุด
11	ข้าพเจ้ามีส่วนร่วมในการนำสื่อมาใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน	4.60	0.49	มากที่สุด
12	ข้าพเจ้าคิดว่ามีการใช้เทคนิคการสอนในการทดสอบได้เหมาะสม	4.60	0.49	มากที่สุด
13	ข้าพเจ้าพอใจในคะแนนของตนเองและคะแนนของกลุ่มที่ทำได้เสมอ	4.40	0.61	มากที่สุด
14	ข้าพเจ้าได้เข้ากลุ่มช่วยเหลือกันในการเตรียมตัวร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เทคนิค TGT	4.63	0.50	มากที่สุด
15	ข้าพเจ้าได้ทราบคะแนนของตนเองและกลุ่ม	4.69	0.46	มากที่สุด
รวม		4.53	0.53	มากที่สุด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ เรื่องออมไว้ไม่ขัดสน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 ข้อ

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำชี้แจง: ให้นักเรียน (x) ทับอักษร ก ข ค หรือ ง ที่นักเรียนเห็นว่าถูกที่สุดคำตอบเดียว

1. ข้อใดไม่ใช่อาชีพเกษตรกรรม

ก. ทำนา	ข. ค้าขาย
ค. การเลี้ยงสัตว์	ง. ประมง

2. สินค้าชนิดใดไม่ได้เกิดจากการเลี้ยงสัตว์

ก. น้ำตาล	ข. นม
ค. เนื้อ	ง. ไข่

3. ถ้าชุมชนมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจที่จะเกิดผลอย่างไร

ก. คนในชุมชนจะขัดแย้งกัน
ข. คนในชุมชนรู้จักกันมากขึ้น
ค. เศรษฐกิจจะไม่ดี
ง. เศรษฐกิจในชุมชนมีความเข้มแข็ง

4. ประเทศไทยใช้เงินสกุลใด

ก. ดอนล่าร์	ข. เงินบาท
ค. เงินยูโร	ง. ลากออมสิน

5. สิ่งใดไม่เป็นจัยในการผลิตสินค้าและบริการ

ก. แรงงาน	ข. ทุน
ค. ที่ดิน	ง. กำไร

6. ข้อใดเป็นวัตถุประสงค์หลักของเศรษฐกิจพอเพียง

ก. เพื่อให้รู้จักช่วยเหลือผู้อื่น
ข. เพื่อให้บุคคลมีฐานะร่ำรวยขึ้น
ค. เพื่อให้คนนับหน้าถือตาและได้รับความน่าเชื่อถือ
ง. เพื่อให้บุคคลประกอบอาชีพและสามารถพึ่งพาตนเองได้

7. การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรเริ่มต้นจากใคร

- ก. พ่อแม่
- ข. ตนเอง
- ค. ญาติพี่น้อง
- ง. ครู อาจารย์

8. ข้อใดเป็นการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน

- ก. ซื้อสินค้าทุกชนิด
- ข. ไม่ซื้อสินค้าทุกชนิด
- ค. ไม่ลดการซื้อของที่ไม่จำเป็น
- ง. ใช้เงินให้มากกว่าเงินที่ได้รับ

9. ในโรงเรียนของนักเรียนควรปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไร

- ก. ปิดก๊อกน้ำให้สนิททุกครั้งเมื่อไม่ใช้งาน
- ข. นำสินค้าจากภายนอกเข้ามาขายในโรงเรียน
- ค. เปิดไฟฟ้าทุกดวงในห้องเรียนทึงไว้เป็นประจำ
- ง. ฉีกกระดาษสมุดทิ้งทุกครั้งเมื่อมีการเขียนผิด

10. “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนอย่างไร

- ก. สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน
- ข. สร้างหนี้สินให้แก่ชุมชน
- ค. ปลูกฝังให้คนในชุมชนเป็นคนดี
- ง. พัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี

11. สหกรณ์มีลักษณะสำคัญอย่างไร

- ก. ดำเนินงานโดยมุ่งหวังผลกำไร
- ข. ควบคุมงานโดยบุคคลเพียงคนเดียว
- ค. ให้บริการเฉพาะผู้ที่เป็นสมาชิกเท่านั้น
- ง. ช่วยเหลือสมาชิกให้มีความเป็นอยู่ที่ดี

12. ชาวนาควรเลือกเป็นสมาชิกของสหกรณ์ได้จึงจะเหมาะสมที่สุด

- ก. สหกรณ์ออมทรัพย์
- ข. สหกรณ์การเกษตร
- ค. สหกรณ์ประมง
- ง. สหกรณ์บริการ

13. ธนาคารแห่งประเทศไทยมีหน้าที่อย่างไร

- ก. จัดพิมพ์อนบัตรใช้ภายในประเทศ
- ข. ให้กู้ยืมเงินกับบุคคลหรือหน่วยธุรกิจ
- ค. รับฝาก-ถอนเงินให้กับประชาชน
- ง. รับชำระค่าบริการไฟฟ้า น้ำประปาและโทรศัพท์

14. ข้อใดไม่ใช่บทบาทหน้าที่ของธนาคารพาณิชย์

- ก. ให้บริการกู้ยืมเงิน
- ข. รับฝาก-ถอนเงิน
- ค. รับชำระค่าสาธารณูปโภค
- ง. รักษาอัตราเงินสำรองระหว่างประเทศ

15. ครกู้เงินมาใช้จ่ายอย่างไม่ถูกต้อง

- ก. จดพรกู้เงินมาทำธุรกิจ

- ข. วรพรกู้เงินมาสร้างที่อยู่อาศัย

- ค. สมพรกู้เงินมาเป็นทุนการศึกษา

- ง. ทิวพรกู้เงินมาซื้อเสื้อผ้าราคาแพง

16. ข้อใดคือความหมายโดยเบี้ยเงินฝาก

- ก. เงินที่ธนาคารจ่ายเป็นผลตอบแทนแก่ผู้ฝากเงินกับธนาคาร
- ข. เงินที่ธนาคารให้บุคคล ธุรกิจ หรือองค์กรต่าง ๆ กู้ยืม
- ค. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้
- ง. ดอกเบี้ยจากผู้กู้ยืมเป็นผลกำไรของธนาคาร

17. การกู้ยืมเงินมีผลดีต่อเศรษฐกิจอย่างไร

- ก. ทำให้สินค้ามีราคาแพง
- ข. ลดปริมาณกรุงทุนที่มีในประเทศ
- ค. ทำให้การซื้อขายสินค้ามีความคล่องตัว
- ง. ทำให้การบริโภคสินค้าและบริการมีน้อยลง

18. การกู้ยืมเงินในระบบมีลักษณะอย่างไร

- ก. กู้ยืมเงินจากญาติพี่น้อง
- ข. กู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน
- ค. กู้ยืมเงินจากผู้ปล่อยเงินกู้
- ง. กู้ยืมเงินจากเพื่อนบ้าน

19. การกู้ยืมเงินในข้อใดที่ยุติธรรมแก่พึ่งผู้กู้ยืมและผู้ให้กู้ยืมมากที่สุด

- ก. กู้ยืมเงินในระบบ
- ข. กู้ยืมเงินนอกระบบ
- ค. กู้ยืมเงินดอกเบี้ยต่ำ
- ง. กู้ยืมเงินดอกเบี้ยสูง

20. ข้อใดเป็นผลเสียของการกู้ยืมเงิน

- ก. เพิ่มปริมาณในการซื้อสินค้า
- ข. ทำให้ครอบครัวมีหนี้สินมากขึ้น
- ค. ทำให้รายธุรกิจมีความคล่องตัว
- ง. ทำให้สามารถเลือกซื้อสินค้าที่มีราคาสูงได้

21. คนในชุมชนชนบทส่วนมากประกอบอาชีพใด

- ก. รับจำนำ
- ข. บริการ
- ค. ค้าขาย
- ง. เพาะปลูก

22. ป้าไม่ช่วยป้องกันน้ำท่วมได้อย่างไร

- ก. ทำให้ฝนไม่ตกมาก
- ข. ทำให้น้ำไหลได้สะดวกขึ้น
- ค. ช่วยบังฝนไม่ให้ตกสู่พื้นดิน
- ง. รากพืชช่วยดูดซับน้ำไว้ได้

23. ข้อใดเป็นหน้าที่ของคนในชุมชนที่ควรปฏิบัต่อสังคม

- ก. ปฏิบัติตามกฎระเบียบทองสังคม
- ข. จัดงานรื่นเริงสนุกสนาน
- ค. เพิ่มจำนวนสมาชิกในสังคม
- ง. หารายได้ช่วยเหลือชุมชน

24. ข้อใดไม่ใช่การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน

- ก. ส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย
- ข. ส่งเสริมการเพาะปลูกในโรงเรียน
- ค. ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ในโรงเรียน
- ง. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมของสหกรณ์ในโรงเรียน

25. การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าเป็นความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจด้านใด

ก. ด้านการแข่งขัน	ข. ด้านการพึงพา
ค. ด้านการต่อรอง	ง. ด้านการประสานประโยชน์

26. สมาชิกสหกรณ์ควรมีคุณธรรมข้อใดในการดำเนินกิจกรรมของสหกรณ์

ก. ขยันหมั่นเพียร	ข. เมตตา
ค. อุตสาหะ	ง. ซื่อสัตย์

27. ข้อความว่า เศรษฐกิจแบบพอเพียงกินน้ำหนักความว่า อุ้มชูตัวเองได้ให้มีพื้นเพียงกับตัวเองมี pragm ในรูปแบบที่ไม่มีพื้นเพียงกับตัวเอง

ก. 20 บาท	ข. 100 บาท
ค. 500 บาท	ง. 1,000 บาท

28. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดารายเก็บจากโครง

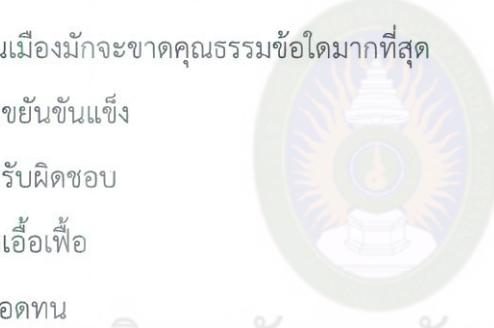
- ก. ข้าราชการ
- ข. เจ้าของบริษัท
- ค. พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- ง. ประชาชนที่มีรายได้ตามกำหนด

29. ข้อใดไม่ใช่สิ่งจำเป็นในครอบครัว

- ก. ความหรูหราฟุ่มเฟือย
- ข. ความรักความอบอุ่น
- ค. ความเข้าใจซึ่งกันและกัน
- ง. ความสามัคคีกลมเกลียว

30. คนในชุมชนเมืองมักจะขาดคุณธรรมข้อใดมากที่สุด

- ก. ความขี้ยั่นขี้นั่งแข็ง
- ข. ความรับผิดชอบ
- ค. ความเอื้อเพื่อ
- ง. ความอดทน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ เรื่องออมไว้ไม่ขัดสน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 ข้อ

แบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจง ให้นักเรียน (x) ทับอักษร ก ข ค หรือ ง ที่นักเรียนเห็นว่าถูกที่สุดคำตอบเดียว

---

1. ข้อใดไม่ใช้อาชีพเกษตรกรรม

ก. ทำนา	ข. ค้าขาย
ค. การเลี้ยงสัตว์	ง. ประมง

2. สินค้านิดใดไม่ได้เกิดจากการเลี้ยงสัตว์

ก. น้ำตาล	ข. นม
ค. เนื้อ	ง. ไข่

3. ถ้าชุมชนมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจดีจะเกิดผลอย่างไร

ก. คนในชุมชนจะขัดแย้งกัน
ข. คนในชุมชนรู้จักกันมากขึ้น
ค. เศรษฐกิจจะไม่ดี
ง. เศรษฐกิจในชุมชนมีความเข้มแข็ง

4. ประเทศไทยใช้เงินสกุลใด

ก. ดอนลาร์	ข. เงินบาท
ค. เงินยูโร	ง. ลากอาอมสิน

5. สิ่งใดไม่เป็นปัจจัยในการผลิตสินค้าและบริการ

ก. แรงงาน	ข. ทุน
ค. ที่ดิน	ง. กำไร

6. ข้อใดเป็นวัตถุประสงค์หลักของเศรษฐกิจพอเพียง

- ก. เพื่อให้รู้จักช่วยเหลือผู้คน
- ข. เพื่อให้บุคคลมีฐานะร่ำรวยขึ้น
- ค. เพื่อให้คนนับหน้าถือตาและได้รับความน่าเชื่อถือ
- ง. เพื่อให้บุคคลประกอบอาชีพและสามารถพึ่งพาตนเองได้

7. การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงควรเริ่มต้นจากใคร

ก. พ่อแม่	ข. ตนเอง
ค. ญาติพี่น้อง	ง. ครู อาจารย์

8. ข้อใดเป็นการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในชีวิตประจำวัน

- ก. ซื้อสินค้าทุกชนิด
- ข. ไม่ซื้อสินค้าทุกชนิด
- ค. ไม่ลดการซื้อของที่ไม่จำเป็น
- ง. ใช้เงินให้มากกว่าเงินที่ได้รับ

9. ในโรงเรียนของนักเรียนควรปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างไร

- ก. ปิดก๊อกน้ำให้สนิททุกครั้งเมื่อไม่ใช้งาน
- ข. นำสินค้าจากภายนอกเข้ามาขายในโรงเรียน
- ค. เปิดไฟฟ้าทุกดวงในห้องเรียนทิ้งไว้เป็นประจำ
- ง. ฉีกกระดาษสมุดทิ้งทุกครั้งเมื่อมีการเขียนผิด

10. “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์” ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนอย่างไร

- ก. สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน
- ข. สร้างหนี้สินให้แก่ชุมชน
- ค. ปลูกฝังให้คนในชุมชนเป็นคนดี
- ง. พัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี

11. สหกรณ์มีลักษณะสำคัญอย่างไร

- ก. ดำเนินงานโดยมุ่งหวังผลกำไร
- ข. ควบคุมงานโดยบุคคลเพียงคนเดียว
- ค. ให้บริการเฉพาะผู้ที่เป็นสมาชิกเท่านั้น
- ง. ช่วยเหลือสมาชิกให้มีความเป็นอยู่ที่ดี

12. ชาวนาควรเลือกเป็นสมาชิกของสหกรณ์ใดจึงจะเหมาะสมที่สุด

- ก. สหกรณ์ออมทรัพย์
- ข. สหกรณ์การเกษตร
- ค. สหกรณ์ประมง
- ง. สหกรณ์บริการ

13. ธนาคารแห่งประเทศไทยมีหน้าที่อย่างไร

- ก. จัดพิมพ์ธนบัตรใช้ภายในประเทศ
- ข. ให้กู้ยืมเงินกับบุคคลหรือหน่วยธุรกิจ
- ค. รับฝาก-ถอนเงินให้กับประชาชน
- ง. รับชำระค่าบริการไฟฟ้า น้ำประปาและโทรศัพท์

14. ข้อใดไม่ใช่บทบาทหน้าที่ของธนาคารพาณิชย์

- ก. ให้บริการกู้ยืมเงิน
- ข. รับฝาก-ถอนเงิน
- ค. รับชำระค่าสาธารณูปโภค
- ง. รักษาอัตราเงินสำรองระหว่างประเทศ

15. ใครกู้เงินมาใช้จ่ายอย่างไม่ถูกต้อง

- ก. จตุพรกู้เงินมาทำธุรกิจ
- ข. วรพรกู้เงินมาสร้างที่อยู่อาศัย
- ค. สมพรกู้เงินมาเป็นทุนการศึกษา
- ง. ทิวพรกู้เงินมาซื้อเตี๊ยผ้าราคาแพง

16. ข้อใดคือความหมายดอกเบี้ยเงินฝาก

- ก. เงินที่ธนาคารจ่ายเป็นผลตอบแทนแก่ผู้ฝากเงินกับธนาคาร
- ข. เงินที่ธนาคารให้บุคคล ธุรกิจ หรือองค์กรต่าง ๆ คุ้ยมี
- ค. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้
- ง. ดอกเบี้ยจากผู้คุ้ยมีเป็นผลกำไรของธนาคาร

17. การคุ้ยมีเงินมีผลดีต่อเศรษฐกิจอย่างไร

- ก. ทำให้สินค้ามีราคาแพง
- ข. ลดปริมาณการลงทุนที่มีในประเทศ
- ค. ทำให้การซื้อขายสินค้ามีความคล่องตัว
- ง. ทำให้การบริโภคสินค้าและบริการมีน้อยลง

18. การคุ้ยมีเงินในระบบมีลักษณะอย่างไร

- ก. คุ้ยมีเงินจากญาติพี่น้อง
- ข. คุ้ยมีเงินจากสถาบันการเงิน
- ค. คุ้ยมีเงินจากผู้ปล่อยเงินกู้
- ง. คุ้ยมีเงินจากเพื่อนบ้าน

19. การคุ้ยมีเงินในข้อใดที่ยุติธรรมแก่ทั้งผู้คุ้ยมีและผู้ให้คุ้ยมีมากที่สุด

- ก. คุ้ยมีเงินในระบบ
- ข. คุ้ยมีเงินนอกระบบ
- ค. คุ้ยมีเงินดอกเบี้ยต่ำ
- ง. คุ้ยมีเงินดอกเบี้ยสูง

20. ข้อใดเป็นผลเสียของการคุ้ยมีเงิน

- ก. เพิ่มปริมาณในการซื้อสินค้า
- ข. ทำให้ครอบครัวมีหนี้สินมากขึ้น
- ค. ทำหน่วยธุรกิจมีความคล่องตัว
- ง. ทำให้สามารถเลือกซื้อสินค้าที่มีราคาสูงได้

21. คนในชุมชนบนที่ส่วนมากประกอบอาชีพใด

ก. รับจ้าง ข. บริการ

ค. ค้าขาย ง. เพาะปลูก

22. ป้าไม่ช่วยป้องกันน้ำท่วมได้อย่างไร

ก. ทำให้ฝนไม่ตกมาก

ข. ทำให้น้ำเหลล๊ดได้สะอาดขึ้น

ค. ช่วยบังฝนไม่ให้ตกสู่พื้นดิน

ง. 穰พืชช่วยดูดซับน้ำไว้ได้

23. ข้อใดเป็นหน้าที่ของคนในชุมชนที่ควรมีต่อสังคม

ก. ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม

ข. จัดงานรื่นเริงสนุกสนาน

ค. เพิ่มจำนวนสมาชิกในสังคม

ง. หารายได้ช่วยเหลือชุมชน

24. ข้อใดไม่ใช่การนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียน

ก. ส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย

ข. ส่งเสริมการเพาะปลูกในโรงเรียน

ค. ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ในโรงเรียน

ง. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมของสหกรณ์ในโรงเรียน

25. การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าเป็นความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจด้านใด

ก. ด้านการแข่งขัน

ข. ด้านการพึ่งพา

ค. ด้านการต่อรอง

ง. ด้านการประสานประโยชน์

26. สมาชิกสหกรณ์ควรมีคุณธรรมข้อใดในการดำเนินกิจกรรมของสหกรณ์

ก. ขยันหม่นเพียร

ข. เมตตา

ค. อุตสาหะ

ง. ซื่อสัตย์

27. ข้อความว่า เศรษฐกิจแบบพอ มีพอกินนั้นหมายความว่า อุमูตัวเองได้ให้มีพอเพียงกับตัวเองมี
ปราภูในธนบัตรฉบับละเท่าไรมีปราภูในธนบัตรฉบับละเท่าไร

- ก. 20 บาท   ข. 100 บาท
- ค. 500 บาท   ง. 1,000 บาท

28. ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดารายได้จากโครงสร้าง

- ก. ข้าราชการ
- ข. เจ้าของบริษัท
- ค. พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- ง. ประชาชนที่มีรายได้ตามกำหนด

29. ข้อใดไม่ใช่สิ่งจำเป็นในครอบครัว

- ก. ความหรูหราฟุ่มเฟือย
- ข. ความรักความอบอุ่น
- ค. ความเข้าใจซึ่งกันและกัน
- ง. ความสามัคคีกลมเกลียว

30. คนในชุมชนเมืองมักจะขาดคุณธรรมข้อใดมากที่สุด

- ก. ความขี้ยั้นขี้เบี้ย
- ข. ความรับผิดชอบ
- ค. ความเอื้อเฟื้อ
- ง. ความอดทน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์ เรื่องออมไว้ไม่ขัดสน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 20 ข้อ

ข้อที่	เฉลย	ข้อที่	เฉลย	ข้อที่	เฉลย
1	ข	11	ง	21	ง
2	ก	12	ข	22	ก
3	ง	13	ก	23	ก
4	ข	14	ง	24	ก
5	ง	15	ง	25	ข
6	ง	16	ก	26	ง
7	ข	17	ค	27	ง
8	ค	18	ข	28	ง
9	ก	19	ก	29	ก
10	ก	20	ข	30	ค

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ช

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ จว ๐๖๑๙.๐๒/กตว๑๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐

๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง เซัญเป็นผู้เขียนข่ายตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายพัศกร เข็ดพาณิชย์

ด้วย นางสาวสุธิรา สิงห์สุวรรณ รหัสประจำตัว ๖๒๘๒๑๐๕๗๐๑๙ นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาสังคมศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาการเรียน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง օอมไวเมชั่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะกรรมการคุรุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงโปรดอนุมัติให้เป็นผู้เขียนข่ายตรวจสอบความถูกต้องของเนื้หาการวิจัย

เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษา

ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล

ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย

อื่น ๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะกรรมการคุรุศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณ มาก โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐรัชช์ จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน

อธิการบดี

สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา
โทรศัพท์. ๐๘๖-๐๒๗-๖๒๒๙ (อาจารย์ ดร.ทัชชัพน์ เหล่าสุวรรณ)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์
ที่ สคบ. ๐๑๐๗/๒๕๖๓ วันที่ ๓ จันวาคม ๒๕๖๓
เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

เรียน อาจารย์ ดร.วราเวช ศิริประเสริฐศรี

ด้วย นางสาวสุธิรา สิงห์สุวรรณ รหัสประจำตัว ๖๒๘๒๑๐๔๗๐๑๙ นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาสังคมศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาการเรียน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง օอมไว้มีขัดสน ขั้นประถมศึกษาปีที่ ๕” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือ

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ .....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐรุขัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา

โทรศัพท์. ๐๘๖-๐๒๗-๖๒๒๙ (อาจารย์ ดร.ทักษิณ เหล่าสุวรรณ)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สาขาวิชาสังคมศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

ที่ ศคบ. ๐๑๐๗/๒๕๖๓ วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุญาตแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรัญ ชัยยะเด่อง

ด้วย นางสาวสุธิรา สิงห์สุวรรณ รหัสประจำตัว ๖๒๔๒๑๐๕๗๐๑๙ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาสังคมศึกษา รูปแบบการศึกษานอกเวลาการเรียน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เรื่อง ออมไว้ไม่ขัดสน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงได้ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ของเครื่องมือ

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา ภาษาการวิจัย
 ตรวจสอบด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบด้านสถิติ การวิจัย
 อื่นๆ ระบุ .....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบคุณ มาก โอกาสนี้

ว่าที่ร้อยโท

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐรัชัย จันทชุม)

คณบดีคณะครุศาสตร์

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

สุธิรา สิงห์สุวรรณ, ประภัสสร ปรีເອີມ ແລະ ປິຍຸຕັກຍົນ ໂພຈິວຮຣນ. (2564). ການພັດທະນາກິຈການການເຮັດວຽກ
ແບບຮ່ວມມືອເຖິງ TGT ເຊິ່ງ ອອມໄວ້ໄມ່ຂັດສົນ ຂອງນັກຮຽນປະຄົມສຶກໜາປີ 5.

ວາງສາຮມທ້າວີທີ່ຢ່າຍເວັດ, 15(2), ພັດທະນາຄານ–ສຶກໜາ 2564.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล

นางสาวสุธิรา สิงห์สุวรรณ

วัน เดือน ปี เกิด

17 กันยายน พ.ศ. 2537

ที่อยู่ปัจจุบัน

9 หมู่ที่ 17 ตำบลขามเฒ่าพัฒนา อำเภอ กันทรรชัย จังหวัดมหาสารคาม

สถานที่ทำงาน

โรงเรียนบ้านดอนดู่ ตำบลขามเฒ่าพัฒนา อำเภอ กันทรรชัย

จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

มหาสารคาม เขต 1

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2560

วิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.)

สาขาวิชาภูมิสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พ.ศ. 2564

ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.)

สาขาวิชาสังคมศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY